CSF 20
...și o Provocare!

La începutul anilor '90, când am păşit pentru prima dată în biroul domnului Ioan Eremia Albescu, directorul **Ştiinţă şi Tehnică S.A.** – editura care publica pe atunci revistele *Ştiinţă şi Tehnică, Psihologia, Anticipaţia* şi *Info Club*, precum şi almanahurile aferente, care se vindeau ca pâinea caldă –, mi-a atras atenţia un slogan înrămat într-un tablou care trona pe peretele opus intrării, chiar deasupra biroului din lemn masiv al redactorului-şef. Scria pe el, cu litere mari, imposibil de trecut cu vederea:

„Cine vrea să muncească, găseşte soluţii!
Cine nu, găseşte explicaţii!"

Am fost atât de tare marcat de acest adevăr profund, încât în următorii şapte ani, cât am lucrat şi colaborat în cadrul echipei de aur a acestei redacţii, m-am conformat, la rândul meu, făcând permanent eforturi să mă ridic la înălţimea profesioniştilor care mă înconjurau. Felul serios de a fi al acelor oameni, modul lor de a rezolva problemele, de a face faţă provocărilor unei perioade extrem de tulbure şi sălbatică din punct de vedere economic, au lăsat asupra mea o amprentă de neşters. Am învăţat acolo, la *Anticipaţia*, că indiferent de greutăţi, un vis trebuie ţinut permanent în viaţă

și că niciun efort nu este prea mare pentru atingerea unui țel important pentru oameni, pentru societate. Transferul de la o economie centralizată la una de piață a dus la sucombarea *Anticipației*, revista fanion a SF-ului românesc, nu o dată, ci de mai multe ori, însă spiritul din spatele ideii de a avea, ca popor, o revistă tipărită de SF realizată de creatori români, a rămas viu și a ars cu putere în multe inimi, inclusiv într-a mea, vreme de decenii. Diferite grupuri de scriitori și fani, de organizații și asociații de pe întreg cuprinsul țării, au pornit, de-a lungul anilor, o mulțime de inițiative în acest sens și multe dintre ele au atins un nivel calitativ foarte înalt, semn că profesionalismul creatorilor români a rămas neștirbit, oferind cititorilor povestiri, articole, eseuri, bandă desenată și ilustrații dintre cele mai bune. Din păcate, cele mai multe astfel de inițiative au avut fie doar o acoperire locală, fie condiții de publicare de tip fanzin, fie ambele deopotrivă, ceea ce a generat, în timp, împrăștierea efortului și pierderea entuziasmului atât din partea autorilor, cât și a realizatorilor acestor publicații.

Când echipa editurii **Pavcon** a pornit la drum cu revista *CSF*, cu trei ani în urmă, și-a stabilit țeluri clare, pe care le-a declarat și le-a urmărit cu tenacitate încă de la început:

- să publice o revistă realizată *exclusiv* de creatori români de literatură și artă SF;
- să fie o revistă profesionistă, consistentă ca număr de pagini, cu apariție regulată, cel puțin din două în două luni;
- să ajungă cu precădere la elevi și studenți, în școli, licee și facultăți, în mediul tinerilor iubitori de lectură, care, mai apoi, uniți de pasiunea lor comună, să formeze o nouă generație de fani ai SF-ului scris;
- să poată fi citită, în limba engleză, de iubitori de literatură SF de pe întreg cuprinsul globului, devenind astfel o

platformă de exprimare artistică și literară a creatorilor români la nivel internațional;

- să caute noi talente și să debuteze cât mai mulți autori tineri care își propun consacrarea în domeniul acestui atât de iubit gen de literatură și artă;
- să ajungă la românii pasionați de literatură SF de pretutindeni, printr-un sistem de distribuție la nivel internațional.

Multe dintre aceste țeluri le-am atins – în pofida dificultăților generate de pandemie și de războiul declanșat de invazia rusă în Ucraina –, la altele încă ne aflăm în căutarea de soluții care să ne permită să le împlinim, iar altele – noi și strălucitoare! – abia își ițesc mugurii din mințile și inimile pline de entuziasm ale membrilor redacției, cărora le mulțumesc.

Ceea ce ne bucură însă enorm acum, chiar mai mult decât atingerea bornei celui de-al 20-lea număr, este faptul că am reușit să asigurăm revistei *CSF* **distribuție la nivel internațional**. Aceasta poate fi de-acum comandată de către români aflați pe orice continent, printr-un parteneriat cu compania americană Lulu Press Inc., care ne asigură tipărirea și distribuția revistei, atât în format fizic, cât și electronic, oriunde în lume, prin intermediul site-ului www.lulu.com. Deja, în momentul în care scriu acest editorial, mai multe numere ale revistei *CSF* sunt disponibile pe site-ul lulu.com și au fost comandate de cititori români aflați în Statele Unite ale Americii, Marea Britanie, Uniunea Europeană și Australia.

Să citești în limba maternă literatură izvorâtă din cultura poporului tău reprezintă, pentru românii care au emigrat, un adevărat balsam pentru sufletele atinse de dorul de țară și revista *CSF* poate juca, astfel, un rol benefic pentru compatrioții noștri care au plecat în căutarea unei vieți mai bune pentru ei și pentru copiii lor. Mai mult decât atât, există deja experiența unor copii născuți din părinți români în țările res-

pective, care, având acces la revistele şi e-book-urile în limba română, descoperă, prin intermediul acestora, vasta şi valoroasa cultură română, existând astfel posibilitatea de a o transmite mai departe prietenilor lor străini. Iar în momentul în care revista *CSF* va fi publicată şi în limba engleză – un ţel la care lucrăm şi pe care îl vom împlini cât de curând! – operele autorilor români vor putea fi citite de un număr impresionant de cititori, la care mulţi dintre colaboratorii noştri visează de ani buni. Şi îi încurajăm să o facă, să nu renunţe la visul lor, să găsească, împreună cu noi, soluţii pentru a deveni autori cu deschidere internaţională.

Aşa cum spunea domnul profesor Alexandru Mironov într-un discurs susţinut în cadrul Academiei de Vară de la Atlantykron, „trăim deja într-un sat planetar" şi numai de noi depinde dacă şi în ce măsură cultura românească va ajunge să lase o urmă pregnantă asupra viitorului aflat într-o permanentă construcţie al rasei umane. În acest sens, vă lansez tuturor cititorilor revistei *CSF* o Provocare (cu P mare!): intraţi pe site-ul www.lulu.com, daţi căutare „revista CSF" şi apoi copiaţi şi trimiteţi linkul generat tuturor prietenilor şi cunoscuţilor voştri aflaţi în străinătate, cu invitaţia de a comanda revista şi de a citi româneşte! Şi rugaţi-i şi pe ei să facă la fel cu prietenii şi cunoscuţii lor români. Şi tot aşa...

Vă asigur că în clipa în care revista *CSF* se va viraliza, în felul acesta, la nivel global, literatura SF românească şi autorii români de SF vor beneficia de respectul cuvenit peste tot în lume. Soluţii există întotdeauna. Important este ca visele să fie suficient de mari încât să merite perseverenţa în a le împlini!

Constantin D. Pavel,
fondator CSF

Jocul de-a amurgul

de Dan Ninoiu

1. Aceea fusese ziua în care, pentru prima dată, păşise în afara locuinţei.

(Aşa îi spuneau părinţii, şi până la urmă la fel ajunsese să-i spună şi el. Oricum, aşa o considera, iar în vocabularul său cuvintele „locuinţă" şi „acasă" erau cele care se regăseau şi se completau cel mai bine. De fapt, nu era deloc vorba despre o locuinţă adevărată, ci aşa simţea el că trebuie să definească peştera în care stătea. Era o grotă uriaşă, căscată adânc într-un munte, pe care semenii lui o amenajaseră atât pe cât se pricepuseră, săpând guri de aerisire şi încăperi în care se puteau odihni după truda zilnică. Nu era nici pe departe ca genul acela de locuinţă pe care şi-o imaginase citind prin cărţile pe care părinţii săi, împreună cu ceilalţi oameni, le depozitaseră cu mare grijă acolo, sus, într-o prelungire îngustă şi întunecată a grotei.

Îi auzise sporovăind despre cărţi, despre utilitatea lor şi despre înţelepciunea pe care o putea găsi acolo. Nu-i plăcea să fie văzut de ceilalţi, de aceea îi ascultase ascuns într-o crăpătură a locuinţei, aşa încât să nu-l zărească nimeni; îl apărase de priviri şi o grămadă de trenţe nefolositoare ce aparţinuseră cândva alor săi. Până la urmă, chiar nu mai conta cum îi spunea, locuinţă, grotă ori peşteră, important era că îi plăcea să alăture denumirile, să facă diverse comparaţii între ceea ce citea şi ceea ce vedea, în momentul în care ieşea Afară, să îşi sincronizeze cunoştinţele dobândite din

cărți cu ceea ce îi oferea Exteriorul. În felul ăsta își putea lăsa gândurile să zburde în voie, să găsească potriveli, multe dintre ele corecte, și să poată percepe cât mai bine lumea de afară, cu niciun alt ajutor decât edificiul pe care și-l construise în minte. Astfel, își abătea atenția de la lucrurile pe care părinții, ori sora cea mare Janice, îl puneau să le facă, și își lăsa gândurile să zburde și să-și imagineze tot felul de lucruri, făcând analogii între ceea ce aflase din cărți și imaginea pe care o făurise despre realitatea pe care nu apucase să o cunoască.)

Și fusese orbit de lumina zilei, de soarele care strălucea undeva, sus, pe deasupra piscurilor stâncoase ale muntelui, de unde pârjolea cu dogoarea sa pământul plin de crăpături.

(În fond, îi plăcea mult să privească luminile din vatră, să vadă vreascurile arzând și carbonizându-se, iar el putea să-și închipuie că prin flacără se ardea ceea ce fusese rău în viața unui om. Totuși, nu ar fi putut răspunde de ce devenise vreascul acela un simbol al răului, ori cum de crease această analogie; cu toate astea, fusese fascinat de farmecul vâlvătăii, de trosnetul lemnului încins, de scânteile ce-i săreau în poală, pe brațe, pe picioare și îi ardeau părul. Nu, nimic nu putea fi mai plăcut decât focul, se gândise el, dădea și lumină și căldură, oferea șansa de a fi fericit alături de dansul flăcărilor, de jocul scânteilor încinse care se ridicau spre tavan.

Își trecuse mâna peste flacără și văzuse cum șfichiuirea limbii de foc îi urmărea palma, motiv pentru care își adusese deasupra focului și cealaltă mână. Dintre cărbunii încinși se ridicase o nouă limbă de foc care se apropiase supusă de căușul palmei, arzând liniștită, până când își mutase mâna în partea stângă. Atunci, flacăra îl urmase, supusă, în noua direcție. Surprins și curios de ceea ce urma să se întâmple, revenise cu căușul palmei deasupra focului, și atunci flacăra se întorsese și ea în poziția de dinainte. Își mișcase ambele mâini, încrucișându-le de nenumărate ori în

aer, apoi împreunându-le, iar limbile de foc îi copiaseră pe dată mișcările, împreunându-se și urcând către tavan. În momentul acela simțise o lovitură puternică în ceafă, care-l făcuse să uite de bucuria ce i-o pricinuise jocul cu vâlvătăile. Își dusese mâna spre cap și încercase să se ridice, însă mai primise o lovitură dureroasă în spate, care îl făcuse să alerge speriat spre prima grotă care-i ieșise în cale, urmărit de o ploaie de pietre. În spate, auzea cum oamenii îl blestemau, chinuindu-se să stingă focul pe care îl aținase și pe care-l făcuse să crească până la tavan. De departe, din întunericul grotei în care se ascunsese, își imaginase cum strângea flăcările în pumni, iar ele se micșorau, după care deschidea palmele și le azvârlea în sus, înainte să se afunde și mai mult în întunericul protector al unei crăpături a muntelui. Flăcările explodau, la rândul lor, înălțându-și limbile încinse până sus de tot, după care se prelingeau furioase spre ieșire, iar jăraticul se împrăștia peste tot, acoperindu-i ca niște licurici pe cei care-l izgoniseră, provocându-le zeci de mici arsuri, mai dureroase decât înțepătura de albină).

2. Îi spuseseră cu toții, de nenumărate ori, că era diferit de ceilalți, că nașterea lui fusese rezultatul unui accident și că ar fi trebuit să își petreacă tot restul vieții ascuns în cotlonul cel mai îndepărtat al locuinței, să nu iasă niciodată afară și să nu fie văzut de nimeni. Și mai cu seamă să nu apară în preajma locuinței atunci când afară era încă ziuă, fiindcă oamenii ceilalți l-ar fi putut zări de la mari distanțe și cu siguranță că aveau să-l caute prin măruntaiele muntelui, ca să-l omoare și apoi să-l jupoaie; l-ar fi putut căuta inclusiv în peștera în care stătea împreună cu familia lui, și atunci cu toții ar fi avut de suferit.

(Cu atât mai bine, își spusese atunci, pentru că se obișnuise să fie singur și chiar ajunsese să-i și placă. Se simțea în largul lui atunci când rămânea singur, doar cu gândurile lui. Îi plăcea să se

joace cu natura, cu animalele ori cu obiectele pe care ceilalți le lăsau nesupravegheate. Îi spuseseră că a avut un noroc extraordinar și nu doar pentru că supraviețuiseră cu toții războiului care nimicise toată civilizația, ci pentru că reușiseră să se adapteze unei noi vieți, care le oferea privilegii pentru care alte comunități duceau lupte sângeroase. Amenințările erau grozave, însă tatăl său i le spusese pesemne la supărare, atunci când, fie din nebăgare de seamă, fie din neîndemânare, reușise să verse ceaunul cu apă clocotită în care mama lui pregătea mâncarea pentru membrii familiei. Era posibil ca picături fierbinți de apă să fi sărit pe vreun picior al vreunuia dintre copiii așezați cuminte lângă foc, așteptând flămânzi ca fiertura din tuciul înnegrit să fie gata. Spectacolul unui petic de piele albă înroșită la contactul cu apa fierbinte îl fascinase și, în loc să se ascundă speriat în cotlonul său, așa cum se întâmpla ori de câte ori conștientiza că făcuse ceva nepotrivit, rămăsese pe loc, privind cu interes reacția pielii, până când o lovitură puternică în moalele capului îl lăsase inert.)

Îi mai spuseseră că le era rușine cu el și că, dacă ar fi fost dibuit de ceilalți, ori dacă ar fi știut cine este și unde se ascunde, fără îndoială că ar fi fost gonit în preerie, printre lupii veșnic flămânzi și printre celelalte animale sălbatice, ca să-l sfârtece și să-l roadă până la ultimul oscior.

(Dar care erau acei ceilalți? Niciodată nu îi văzuse, de unde putea ști că l-ar fi gonit în preerie? Dacă oamenii ceilalți l-ar fi cunoscut așa cum îl cunoșteau ai lui, mama, tatăl, sora cea mare, Janice ori frații lui mai mici, poate că s-ar fi obișnuit cu el, și ar fi fost prietenoși. Iar lupii și celelalte animale sălbatice poate că nici nu s-ar fi atins de el. Până la urmă, aveau destule de pus la cale între ele, afară, alergându-se și prădându-se unele pe altele, ce sens ar fi avut să presupună că l-ar fi sfârtecat? Se și imagina cum era dus ca ofrandă sălbăticiunilor de către familia sa, legat fedeleș de un par, ca să fie devorat, precum erau aduși creștinii în circul

din Roma, din vremea lui Nero, și oferiți fiarelor. Dar nu, nu avea cum să se întâmple asta... mai ales că, fără știrea lor, atunci când toți dormeau, el ieșea din grote și hălăduia nestingherit pe sub cerul liber. Noaptea avea acel miros special, de umezeală și răcoare în același timp, care-i invada nările și-l făcea să fornăie atunci când își umplea pieptul cu aer. Da, acesta era micul său secret: aproape în fiecare noapte, când toți dormeau, el ieșea din peșteră și colinda împrejurimile. Odată chiar văzuse undeva, pe dealurile din vecinătate, o haită de lupi care alerga prin pădure, încercând să înconjoare o porțiune cât mai mare, ca să reușească să prindă prada. Altădată, se întâlnise cu un lup singuratic, rătăcit de ai lui, care se apropiase de el și începuse să-i dea târcoale, amușinându-l. Rămăsese pe loc, nemișcat, însă fără a se înspăimânta; citise prin cărțile pe care și le ascunsese în cotloanele sale secrete, la lumina pe care și-o crea singur, căci era de ajuns să își dorească să fie lumină, să ridice un singur deget și locul în care stătea se inunda cu lumină ca și când ar fi fost ziuă, citise așadar că atâta vreme cât e departe de haită, singur, lupul nu va ataca niciodată. Se tatonaseră, se mirosiseră, fiecare dintre ei ezitând să facă primul pas, apoi se priviseră îndelung, până când animalul, încredințat că este în afara oricărui pericol, își lăsase capul în jos, în semn de supunere. Atunci întinsese și el mâna spre lighioană, iar aceasta, supusă, se lungise pe pământ și se întorsese cu burta în sus, așteptând să fie dezmierdată. Intrase fără prea mult efort în mintea lupului, curios să afle în ce fel gândește acesta, și fusese surprins să constate că-l recunoștea aidoma sieși, dar superior prin poziția lui bipedă. Animalul se temea de orice făptură mai mare decât el și îi era teamă să o atace, se considera în dezavantaj atunci când era dominat și prefera să fie defensiv. Iar atâta vreme cât făptura pe două picioare nu dădea semne că ar vrea să îl atace, atunci nu mai avea motive de teamă și dorea să se joace, ca să întărească legătura dintre ei.

În noaptea aceea stătuse în fața intrării în peștera-locuință, chibzuind la faptul că lupii îl considerau aidoma lor. Știa că era diferit de ceilalți oameni, părinții săi i-o spuseseră de nenumărate ori... dar nu-i spuseseră că este asemănător fiarelor sălbatice. Oare acesta să fi fost motivul pentru care spuneau că ceilalți oameni l-ar fi alungat cu pietre dacă l-ar fi văzut?

Și nici nu mai conta că sora lui mai mare, Janice, care se întorcea în puterea nopții în locuință, purtând o făclie imensă în mână, cu care să se apere de fiarele pădurii, se speriase de moarte când îl zărise pe lespedea din fața intrării. Îl izgonise în grotă, aruncând după el cu pietre și blestemând ziua în care venise pe lume).

3. După această întâmplare, care avusese reverberații puternice în atitudinea ulterioară față de el a celorlalți membri ai familiei, lucrurile începuseră să se schimbe. Ai lui își dăduseră seama că nu îi mai puteau interzice să iasă din peșteră atunci când dorea, realizaseră că deja nu mai era doar un copilandru curios, care avea nevoie de mai mult spațiu, așa că îi permiseseră să se plimbe prin împrejurimi, însă numai după apusul soarelui și cu mare grijă să nu fie văzut de către ceilalți oameni.

(Îi dăduseră voie să cutreiere nestingherit pădurile, să străbată și să cunoască dealurile și văgăunile care înconjurau grotele în care locuiau, putea chiar să traverseze râurile, cu condiția să nu fie văzut de ceilalți. Nu se știe niciodată, își ziseseră atunci, dar s-ar putea ca în vremurile grele care se anunțau, experiențele pe care urma să le aibă să îi fie de folos. Avea să învețe astfel pe de rost fiecare grohotiș, fiecare coastă abruptă a unui deal, să umble pe potecile ascunse ale pădurilor, prin luminișurile înconjurate de arbori înalți până la stele, să cunoască fiecare pietricică, fiecare bolovan, fiecare fir de iarbă care creștea împrejurul locuinței lor. Avea să cunoască și să înțeleagă cerul înstelat, să studieze crate-

rele lunii la vreme de noapte, să prindă lumina difuză și neclară a soarelui de dimineață, atunci când acesta își începea urcușul pe orizontul perfect geometric. Lângă soare va zări planeta Mercur, nimic altceva decât un punct minuscul, abia vizibil printre miriadele de stele, poate cel mai neprimitor loc din Galaxie pentru Om. Venus era mult mai aproape, o putea vedea dimineața, înainte de răsăritul soarelui. Era mai greu de reperat pe cer, pentru că Oamenii construiseră acolo silozuri în care începuseră să înmagazineze lumina soarelui și să crească temperatura de la suprafața solului. Voiau să o ridice până când toată materia planetei avea să se lichefieze și Venus avea să devină o lume lichidă, o masă vâscoasă care urma să arunce în spațiu milioane de stropi vii, vâscoși, de lavă incandescentă, creând în jurul ei un inel de roci spațiale care să o apere de urgiile de necontrolat care străbăteau Universul. Luna nu o mai putea zări, acolo rămăsese doar un balon uriaș format din roci, fragmente de planetă și praf stelar, rămășițe ale fostului astru, care păstrau însă aceeași orbită. Oamenii se războiseră între ei ani întregi, ducând bătălii inutile, care luaseră miliarde de vieți atât pe Pământ, cât și pe satelitul Terrei. Într-un final, probabil că aveau să le distrugă pe amândouă, iar cei bogați se refugiaseră pe Marte. Devenit Noul Pământ, acesta fusese terraformat într-o lume asemănătoare, cu peșteri și mări ascunse, cu câmpuri dantelate și munți mult mai înalți decât fuseseră ei obișnuiți. Situate extrem de departe, Uranus și Neptun abia de se mai zăreau în nopțile senine, cu o vizibilitate foarte bună, iar Jupiter rămânea același punct gigantic pe cer, un conglomerat sălbatic de roci și gaze. Lunile joviene erau extrem de diverse: unele se înfățișau lichide ori înghețate, în timp ce altele orbitau uscate și aride; cu toatele formau un fel de centură, un poligon unde se ciocneau repetat unele de altele, fărâmițându-se și împrăștiind praful stelar prin Univers.)

După toate plimbările pe care le făcuse prin împrejurimile locuinței, ba uneori chiar mai departe decât credea el

că are voie să meargă, se simțea obosit. Așa că se așeza pe malul pârâului și se apuca de ceea ce îl pasionase încă de copil: să frământe argila, împreună cu nisipul din albia pârâului, și să alcătuiască diverse figurine care să semene cu animalele pe care le vedea prin pădure, ori cu păsările care zburau în adâncurile cerului.

Lua cu grijă apoi acele forme și le așeza, într-o ordine pe care doar el o putea înțelege, în nisipul de pe marginea apei, construind pentru fiecare în parte câte o mică moviliță și integrându-le acolo, în vârf, ca și când le-ar fi urcat pe un soclu.

(Într-una din nopțile în care ieșea din peșteră și nu mai mergea să colinde locurile din jur, ci se mulțumea să se așeze pe malul apei, sora sa, Janice, venise și îl privise ore în șir cum modela, fără să-i adreseze nici măcar o vorbă. Lui îi plăcea să i se spună că „lucrează" – da, ăsta era cuvântul pe care îl auzise rostit des de tatăl său, încă din prima seară în care revenise în peștera-locuință, mânjit pe tot corpul de noroi, și îi spusese că voia să construiască un oraș nou, cu case și cu oameni noi, acolo, pe mal. Pentru prima dată Janice nu mai era nervoasă în preajma lui, ci îl privise îndelung, în tăcere, ba, la un moment dat, chiar îi scuturase firimiturile de argilă și nisip care i se lipiseră în păr, iar apoi îl privise cum răscolea pământul după lutul galben, cum îl frământa, amestecându-l cu apă, pentru ca apoi, folosindu-se de crenguțele găsite prin pădure, să-l așeze în diverse forme care începeau să îi devină cunoscute. Cu ochii mari de uimire, văzuse cum sub mâna-i pricepută micuțele lui figurine din lut încep să capete un contur tot mai clar. Izvodise acolo mici vietăți ale tufișurilor, începând cu păsări și mamifere și ajungând la gângăniile sau anelidele care brăzdau în lung și-n lat pământul. Alături de ele, reușise să contureze câteva coame de dealuri pe care înfipsese crenguțe, cât mai aproape unele de altele, ca să dea impresia unui munte miniatural

împădurit. Mai degrabă nedumerită, Janice își privise fratele cum se apleacă peste figurinele acelea și cum le prelucrează tot mai intens, tot mai concentrat. Apoi, cum își mutase el atenția către moviliță de lut plin cu crenguțe și ace verzi de conifere și începuse să scobească cu o crenguță prin diverse locuri, pătrunzând cât mai adânc înlăuntrul îngrămădirii de argilă. În fine, cum, după ce terminase de meșterit, dăduse la iveală, în întreaga sa splendoare, o lume în miniatură – chiar lumea lor, văile care îi înconjurau, muntele cu peșterile în care locuiau ori pădurile dimprejur, pârâiașul care țâșnea din pădure spre o baltă mai mare ce imita lacul aflat la o distanță bună de mers. Cu ochii măriți de uimire, Janice observase cum sub palmele pricepute ale micuțului său frate, figurinele din lut căpătaseră o înfățișare pe care începea să o recunoască; la început păreau niște hidoșenii, simple gogoloaie de humă aruncate de o mână neglijentă în diverse locuri. După câteva momente pline de incertitudine, neclaritatea se risipise și micile piese pe care le crease începeau să capete o formă recognoscibilă.

Astfel, prin acele de brad și crenguțele care defineau o pădure, se iviseră siluetele atât de cunoscute ale vietăților sălbatice care o populau: urși, lupi, mistreți, râși, căprioare și alte animale ce completau o întreagă lume în miniatură. Ceva mai departe, savana fusese înțesată cu animale de pradă fioroase, precum leii, gheparzii, leoparzii, cu toții împărțind aceleași câmpii întinse, alături de turmele de antilope și de zebre. Cu gura căscată, soră-sa privise îndelung micile sale ghemotoace din lut, care prinseseră să formeze împreună un habitat restrâns, urmând o legătură nevăzută, chiar dacă la început fuseseră doar niște forme de lut lipsite de viață. Dar lumea pe care o cunoștea ea fusese redată întocmai; ce-i drept, la o scară mult redusă, dar totul părea atât de real, încât Janice știa că n-ar fi fost surprinsă dacă, într-o bună zi, figurinele ar fi început să se miște și să interacționeze unele cu altele.

— Cum adică, toate chestiile astea de aici tu le-ai făcut? Vrei să spui că toate făpturile astea, toate formele de relief sunt rodul muncii tale? Mă uit și nu-mi vine să cred ceea ce văd, s-a foit ea, căutându-și parcă locul și părând că nu-și revine din uimire.

— Nu pe toate, i-a răspuns el dezamăgit, numai pe unele. Adică nu știu, poate că și pe celelalte, nu îmi mai amintesc. Am descoperit luminișul ăsta și am vrut să îl transform în locul meu de joacă, departe de ochii celorlalți.

— Dar cum faci asta?

— Simplu, răspunse el, iau pământ dintr-acela galben, îl înmoi cu apă din pârâu, apoi adaug nisip și...

— Nu m-ai înțeles, zâmbi amuzată Janice. Eu întrebam cum le poți desăvârși atât de bine, cum poți ține minte atât de multe detalii.

— Nu știu cum să-ți explic, este ceva... ce vine din mine. Încerc să pătrund în mintea fiecărei ființe, să îmi imaginez că fiecare lucru neînsuflețit ocupă, deloc întâmplător, un spațiu din viața noastră. Acuma, mie nu mi se pare că ar fi ceva atât de greu să încerc să mă ajut de spațiul acela ca să pot să refac, cât mai aproape de realitate, orice formă. Cu toate astea, îmi este un pic rușine de ceea ce am modelat aici, și mai ales acum, față de tine; am vrut să mă laud și m-am grăbit puțin, cred că am finalizat greșit multe din modelele pe care le-am așezat prin câmpii ori pe dealuri, însă fii convinsă că mâine le voi îndrepta. Voiam să spun... că simt în mine o dorință care urcă și care mă obligă, într-un fel, să modelez tot felul de lucruri. Nu știu dacă a mai rămas un joc ori a devenit o nevoie; dar dorința există, o simt cum crește în mine, cum se dezvoltă, cum se cere să fie eliberată. Joaca asta am deprins-o încă de când eram mic și mă trimiteați în cotlonul meu de locuință din peșteră... Acolo începeam să modelez diverse figurine, cu care purtam conversații până târziu în noapte, iar când oboseam și voiam să mă odihnesc, doar stingeam scânteile pe care mi le aprinsesem și peste lumea mea se făcea noapte.

Și atunci, pentru prima dată, Janice i s-a adresat cu glas liniștit, fără să-l mai blesteme, cum făcea de obicei:

— În fine, poate că vei fi și tu bun la ceva în viața asta.)

4. Venise apoi peste ei steaua aceea căzătoare, căreia toți oamenii îi spuneau cometă și de care înțelesese că ei se temeau foarte mult.

Mai întâi auzise șușotelile oamenilor, cum că va urma o urgie cum nu se mai văzuse până atunci. Cuvintele șoptite se ridicau în aer amplificându-se pe măsură ce erau purtate de vânt în cele patru zări, precum semințele florilor, ierburilor ori pomilor. Purtau cu ele motive de îngrijorare și aveau să rămână suspendate în aer zile bune, întocmai ca un nor nehotărât care nu știa ce pală de vânt să urmeze. Lui i se părea că vorbele suspendate atrag după ele umbrele negre ale nenorocirilor. Prinsese frânturi de cuvinte din discuțiile îngrijorate ale părinților, le simțise tuturor agitația în glas așa cum nu-i mai fusese dat să o simtă, și abia atunci își dăduse seama că lucrurile deveniseră serioase.

În scurtă vreme, îngrijorarea îl cuprinsese și pe el; într-adevăr, și-ar fi dorit să coboare printre ei, să le fie alături și să afle despre ce este vorba, să știe cum și în ce fel i-ar fi putut ajuta. Însă ei îl respinseseră, îndepărtându-l brutal și spunându-i că discuțiile oamenilor nu erau de natură să-l intereseze, întrucât n-ar fi trebuit să știe prea multe despre astronomie, despre corpurile cerești, despre comete și alte lucruri care n-aveau să-i folosească vreodată la ceva.

(Nimeni nu remarcase micul astru ceresc atunci când acesta își făcuse apariția pe cerul nopții: era doar un punct minuscul, mai mic decât vârful unui ac, rătăcit printre miliarde de alte puncte strălucitoare de pe boltă. Pe atunci nu știau ce putea fi și nici nu îl urmăriseră cu atenție, erau ocupați cu alte lucruri, mai

importante. Poate să fi fost sesizat doar de câțiva dintre astronomii împătimiți care cercetau cerul pe timpul nopții, cu o parte din instrumentele pe care apucaseră să le salveze înaintea Dezastrului. Doar că instrumentele pe care le foloseau acum nu îi ajutau foarte mult, iar calcularea traiectoriei n-o mai puteau face cu acuratețea pe care o avuseseră într-un laborator înzestrat cu toate cele necesare, așa cum îi auzise pe câțiva dintre ei tânguindu-se.

Cometa trecuse ca și neobservată pe lângă stațiile spațiale aflate în construcție pe inelele lui Saturn, apoi pe lângă lunile populate din jurul lui Jupiter, fără ca locuitorii acestora să se sinchisească în vreun fel de apropierea ei. Probabil că îi calculaseră traiectoria și ajunseseră la concluzia că nu reprezintă vreun pericol pentru ei. Sau poate că o ținuseră captivă în orbita joviană ceva timp, până reușiseră să o cerceteze în întregime – da, aveau posibilitatea asta și dispuneau de tehnica necesară – pentru ca, după ce o goliseră de minereuri, să o lase să colinde pe unde dorea ea prin Galaxie.

După câteva zile în care în aer plutiseră doar șușoteli îngrijorate, pentru prima dată simțea că altceva se infiltrează între spusele și gândurile oamenilor. Întrebări ce cumulau în ele mai multe stări sufletești, de la furie la frustrare, care se adunaseră alcătuind un conglomerat întunecat ca un nor de ploaie. Pământenii începuseră să se întrebe dacă apariția cometei n-ar fi fost rodul unei strategii de exterminare a vieții de pe Terra, pusă la cale de locuitorii lumilor joviene. Nu cumva aceștia îi modificaseră traiectoria în așa fel încât să lovească Pământul? Dacă, în goana lor după terraformare, spațienii consideraseră planeta natală un focar de infecție al erei postatomice, iar pentru a o face locuibilă din nou se gândiseră să o supună unei distrugeri totale, care să nu mai amintească de niciuna dintre bolile trecutului?

În nopțile care urmaseră înțelesese multe din temerile care își croiseră loc în șoaptele oamenilor, dar și resemnarea acestora. Erau convinși că astrul ceresc ce se îndrepta acum spre Pământ,

fără putință de a evita o intersectare a orbitelor, era sortit să conducă la dispariția tuturor ființelor vii și, implicit, la depopularea planetei. Se simțeau fără putere și nu mai aveau ce să facă; chiar dacă, în trecut, omenirea dispusese de mecanismele prin care putea împiedica o astfel de catastrofă, acum, după Război, când din orașele, uzinele și laboratoarele lor nu mai rămăsese piatră pe piatră, iar spațienii le întorseseră spatele, lăsându-i în voia sorții, le era imposibil să oprească fatidicul deznodământ. Și aveau să fie martori ai ultimelor clipe ale umanității, așa cum o cunoșteau ei. Nu le mai rămânea decât să se roage și să spere la o minune venită din partea unei divinități care, probabil, nici nu-și mai amintea de existența lor. Dar ei trebuiau să spere.

Și, fără să realizeze, începuse să îngâne, la rândul său, o parte din rugile lor, transmițându-le mesajul spre cerul înstelat al nopții.)

Și în ziua pe care toți o așteptaseră cu îngrijorare, cursul cometei se schimbase și trecuse la o distanță foarte mică de Pământ. Însă norul de praf stelar care-o urmase îi învăluise pe toți, schimbând ziua în noapte și ascunzându-le stelele. Astfel, pentru prima dată de când se știa, apucase să-și vadă semenii, adică restul oamenilor, despre care doar îi auzise pe-ai lui vorbind și de care fusese sfătuit să se ferească. În acele clipe era departe de el gândul că s-ar putea să-i privească pentru ultima dată, să-i vadă cum arată la lumina zilei, chiar așa difuză și încărcată de praful stelar. El doar știa că îi vede pentru prima dată și îi privea cu luare aminte, încercând să observe cu ce anume se deosebeau aceștia de părinții săi, de frați, de Janice.

Văzuse foarte mulți oameni strângându-se în grupuri prin poienițele pădurilor, pe platourile muntelui, iar asta însemna că pe undeva, prin apropierea lor, aceștia populau și alte grote ori peșteri ale muntelui. Crăpăturile adânci spre inima caldă a muntelui ajunseseră să le servească drept lo-

cuințe și lor. Nici nu-și imaginase vreodată că în interiorul unui munte pot exista atât de multe cavități; e drept că niciodată nu avusese curiozitatea să privească muntele cu luare aminte, atunci când se plimba noaptea prin împrejurimi; așa încât acum fu surprins să afle că atât de mulți oameni locuiau aproape de ei. Se gândi pe dată că era imposibil ca unii dintre ei să nu-l fi zărit, întâmplător, în nopțile senine și cu lună plină, cum se plimba liniștit pe la liziera pădurii, ori cum plămădea în argilă figurine felurite, după care prindea a se juca cu ele, însuflețindu-le. Cu siguranță că îl văzuseră atunci când colinda de unul singur, cutreierând dealurile ori platourile dimprejurul grotelor, încercând astfel să își cunoască vecinătățile. Și poate că șoaptele oamenilor pe care le auzea în singurătatea nopții nu veneau de la distanțe mari, așa cum își închipuise, ci erau, poate, vocile îngrijorate ale celor care populau cavernele.

(De-acum înainte nimeni n-avea să-l mai privească ciudat, nu aveau să mai azvârle cu pietre după el sau să-i arunce în spate cele mai cumplite blesteme, posomorându-i ziua. Zărindu-i, pentru prima și ultima oară, începuse să se întrebe de ce e singurul care avea picioarele acoperite, ca şi mâinile, cu părul acela cenușiu și des, ca blana lupilor, în timp ce atât părinții săi, cât și ceilalți oameni, se mulțumiseră să-şi acopere goliciunea pielii albe, lipsite de păr, cu rămășițele de haine ajunse acum niște trențe rupte, descusute și decolorate, piese din îmbrăcămintea care cândva cunoscuse zile mult mai bune.

Odată cu apropierea cometei, apoi cu intrarea planetei în norul ei de praf, părea că înnebunise până şi pădurea, după cum îşi frământa arborii, la căderea nopții. Copacii aruncau umbre teribile, ireale, spre solul tot mai negru, în timp ce animalele se ascundeau în cele mai adânci crăpături ale solului ars. Lipsite de lumina soarelui, vânturile se întețiseră, purtând praful ușor ca cenușa peste

crestele munților, printre tufișurile de nepătruns ale pădurilor, răspândindu-l ca pe o boală, pe toate continentele.

Ceilalți începuseră să se comporte diferit, nu doar părinții lui și cu Janice. E drept că abia de-i zărise, pentru prima dată în viața lui, cu o zi-două în urmă, însă era greu de crezut că își acoperiseră fața cu bucăți din trențele acelea și înainte de asta. Adesea, avea senzația că nu mai erau ei, că se clătinau în mers, mârâind unii la alții, abrutizați, de parcă în două zile uitaseră să vorbească.

În tot acest vârtej al nesiguranței și al jocului periculos cu existența, lupii deveniseră mai îndrăzneți și începuseră să dea târcoale muntelui, privind cu ochi scăpărători chinurile oamenilor. Noaptea se puteau auzi doar urletele lor prelungi, prevestitoare de moarte, iar instinctul de prădători li se activase la maximum. De la oamenii care încă nu-și pierduseră mințile și mai păstraseră în ei câțiva stropi de luciditate, auzise despre boala adusă de coada cometei, care se răspândea pe Pământ amestecată cu praful stelar: o boală mortală pentru trupurile care n-aveau pielea protejată de blană. Nu era prima dată când se întâmpla asta și, în situații aidoma, cărora ei le spuneau situații-limită, ajungeau să supraviețuiască numai cei puternici. Și poate de-asta stirpea umană avea să piară definitiv, mai ziceau ei, iară Pământul să ajungă din nou sub stăpânirea sălbăticiunilor, cum mai fusese în urmă cu milioane de ani.

După zile îndelungate în care oamenii se luptaseră cu praful și cu afecțiunile aduse de cometă, până la urmă boala învinsese și se instalase definitiv pe pielea și în corpurile lor. Iar când nu mai suportau durerea pielii care se jupuia, aceștia ieșeau din peșteri, din grote, din locurile unde stătuseră ascunși, cu ochii injectați, ieșiți din orbite, strigându-și durerea, cu carnea putrezindu-le pe oase și prelingându-li-se pe jos ca o pastă. Ieșeau țipând neputincioși la cerul metalic, după care cădeau la pământ, răpuși de boala care le măcina cu rapiditate corpurile slăbite. În scurtă vreme, își

dădeau duhul unul după altul, agonizând terifiant; așa se întâmplase cu toți oamenii din împrejurimi, dar și cu mama, cu tata, cu frații lui cei mici, cu Janice.

Apoi se stinseseră și ultimele strigăte, ultimele horcăituri, și pentru o clipă, peste câmpuri, peste platoul montan, peste dealurile împădurite se instalase liniștea. Praful își încetase agitația și începuse să se așeze, vântul se oprise din suflat, zburătoarele din dansul lor aerian, iar animalele pădurii uitaseră să mai icnească, speriate de încremenirea naturii. Fusese momentul unei liniști absolute, căzută ca o ușă grea care se închide separând astfel, în două jumătăți, lumile cunoscute. Ca un omagiu adus de planetă omenirii pentru tot ceea ce însemnaseră oamenii pentru ea.

Grozăvia clipelor de după încheierea agoniei oamenilor nu durase prea mult. Iar după ce ultimele fire ale liniștii de început de lume se risipiseră, sălbăticiunile pădurii prinseseră din nou glas, chemându-se fiecare pe limba sa. Le însoțea și vântul, care își continuase șuieratul sinistru căpătat de la suflul cosmic ce însoțea cometa, înfiorând cu prezența lui frunzișul pădurii.)

5. Trecuse aproape un an de la aceste întâmplări. Viața, așa cum o știa dinainte de apariția cometei și de dispariția oamenilor, își continuase cursul, intrând într-un fel ciudat de normalitate. Anotimpurile se derulaseră implacabil unele după altele. Lucrurile se petrecuseră după același mecanism pe care-l cunoștea dinainte de Extincție: soarele începuse să-și arunce iarăși razele către pământ, după ce praful stelar se risipise, vântul se domolise și rareori mai adia, mișcând ușor vârfurile semețe ale brazilor, iar ploaia încerca să trezească la viață solul vlăguit, pierzându-se printre crăpături. Furtunile se împuținaseră mult, după ce cometa se îndepărtase, iar natura făcea eforturi să își revină. Avusese parte și de ceva zăpadă, în zilele de iarnă, după care înfrun-

tase un îngheț atât de aspru încât crăpaseră chiar și pietrele. Atunci trebuise să coboare și mai adânc în peșteră, cedând intrarea principală sălbăticiunilor cu sânge cald. Își făcuse culcuș lângă un izvor cu apă fierbinte, așa cum erau multe în străfundurile muntelui. Ba, la un moment dat, simțise și un miros de iască arsă, semn că măruntaiele pământului încă fierbeau și urmau ca, într-o bună zi, să iasă la suprafață.

Trupurile fără viață ale semenilor săi dispăruseră; unele se descompuseseră și oasele le fuseseră împrăștiate de vânturi, altele fuseseră ciugulite de păsările cerului ori de sălbăticiuni. În cele din urmă, lupii și celelalte jivine își făcuseră pe deplin datoria, curățind pădurea și împrejurimile de rămășițele oamenilor.

(Cam la o lună după ce se întâmplase toată grozăvia, trecuse pe lângă pădure și zărise vreo trei-patru animale luptându-se pe o bucată de os; un femur care abia se mai ținea de restul corpului, în câteva ligamente și fâșii de piele. Fiarele mârâiau înspăimântător una la alta, cu ochii îndârjiți, plini de răutate, apoi se repezeau luându-se la trântă, mușcându-se îndrăcit. În toiul luptei observase cum acestea se apropiaseră de locul unde se afla ceea ce mai rămăsese din Janice, alături de trupurilor alor săi. Urlase de furie și neputință și se apropiase de animale, să le gonească; ridicase niște pietre de jos și le aruncase spre ele, urându-le din toată ființa; își dorise să moară toate și sălbăticiunile căzuseră deodată la pământ, fără suflare, ca lovite de trăsnet.

Își prinsese capul între palme și se chircise pe sol, cu picioarele sub el, ca și când ar fi fost cuprins de o durere bruscă pa care nu o putea controla. Cu numai o clipă înainte să își dorească ***asta****, avusese viziunea, simțise cum reușise să pătrundă în mințile animalelor, să vadă prin ochii lor cum lăcomia și dorința de a fi mai presus de celălalt le întuneca privirile și judecata, după care dorința lui de a le suprima existența fizică le coborâse un voal negru*

peste ochi. Și atât. Dintr-odată, conexiunea cu mințile lor dispăruse, nu mai avusese nicio cale de comunicare cu ele. Rămăseseră doar trupurile fără viață, încremenite în lupta sordidă pentru o bucată de hrană de care nici n-aveau nevoie.

Ridicase atunci privirea către cer. Atât cât putuse să vadă din el, o masă roșiatică și opacă, o atmosferă mereu noroasă, înțesată de praful dens care limita pătrunderea razelor soarelui către solul ridat de secetă. Acolo, sus, norii groși care învăluiau planeta se amestecaseră cu apa evaporată la trecerea cometei și căpătaseră forme tot mai ciudate și înfricoșătoare, părând acum o masă unitară în spatele căreia nu mai putea zări nimic. Niciun licăr de viață. Locuia acum sub o cupolă ca de sticlă, în timp ce deasupra simțea aburii lăptoși îngrămădindu-se unii peste alții, ascunzând culmile munților dimprejur și prevestind o teribilă furtună.

Da, era nevoie de ploaie, era nevoie de cât mai multă apă care să cadă din cer, care să curețe praful așezat peste lumea lui, să-l ia și să-l ducă de-acolo, cât mai departe. Căci așa o simțea, tot ce îl înconjura făcea parte din lumea lui, precum și el făcea parte din ceea ce-l cuprindea, și avea de gând să lupte pentru a-și face lumea un loc cât mai bun. Închisese pleoapele și își lăsase simțurile să-i părăsească trupul, iar cu ochii minții urcase până la cer, la nivelul plafonului de nori. Lăsase deoparte orice precauție, orice teamă, și încercase să treacă dincolo, să vadă mai departe de-atât, dând voie spiritului să-i curgă odată cu apa și aburii înecăcioși. Îi simțise cum se formează, cum își stabilesc legături între ei; întrepătrunderea dintre norii mai mici ducea, treptat, la formarea unora mult mai mari, formele acestora căpătând parcă o conștiință cu care putu stabili legături extrasenzoriale. Putuse să simtă, astfel, ascunsă adânc în pântece, apa rece, purtătoare de viață. Își strigase supărarea și amarul, iar cerul răspunsese bocetelor lui cu bubuituri, unele înfundate, altele asurzitoare. Avea senzația că plafonul de nori, împreună cu toată atmosfera Pământului, coborâse,

iar norii negri și îndărătnici își ciocneau de-acum trupurile undeva deasupra capului său, încercând să-i dea ascultare.

La o asemenea răbufnire a forțelor creației, natura toată amuțise, iar vietățile pădurii, speriate de ceea ce simțeau că vine, își căutaseră de îndată adăpost. Liniștea profundă se instalase brusc peste tot, peste dealuri, peste platouri, peste munți și păduri. Și atunci, cu un fâșâit asurzitor, primii stropi de ploaie izbiseră cu forță pământul ars, desenând în urma lor, prin praful dens, fire de lumină albă și curată.)

Ploaia durase câteva săptămâni. Cursese torențial, în rafale dense. Apa se revărsase peste coline, coborâse din munți pe albiile de altădată, umplându-le repede matca și transformându-le în pâraiele ori râurile cu care fusese el obișnuit, cu câțiva ani în urmă. Praful care acoperise atmosfera Pământului fusese străbătut de miliarde de stropi furioși și dizolvat, purtat pe sol și amestecat cu pământul uscat. Biciuit cu îndârjire, praful cosmic din coada cometei sfârșise prin a deveni una cu țărâna, scurgându-se de pe versanți, de pe platourile montane, până pe țărmurile marilor ape.

(Atunci își dorise să separe norii de întinderile de apă și aceștia se conformaseră. Îi ridicase după aceea pe cer, locul de care își amintea că le aparțineau, pentru ca ei să protejeze și să învăluie cu aburii lor lăptoși pământul proaspăt, reavăn, noul leagăn al vieții. Retrăsese apoi mările, lacurile și râurile cele mari înapoi în mătcile lor și dăduse la iveală uscatul. Acesta își făcuse apariția deasupra întinderilor de apă, negru și fertil, doritor să simtă pulsul vieții celei noi, să o găzduiască iarăși.

După retragerea apelor, pe maluri începură să apară, timide, primele fire de iarbă. Erau de un verde crud, aproape ireal, însă natura se grăbea, așa că se iți deja florile, pentru a se desface, pe urmă, albe, către cerul plumburiu, încercând să-și scuture sămânța cât mai departe în lume. Pe trunchiurile vechi și uscate ale arborilor

care nu supraviețuiseră secetei, apărură vlăstare noi, adaptate noilor condiții de viață, care, de îndată ce ploaia se opri, și făcură rod. Le gustă fructele și văzu că sunt bune, gustoase; unele dulci, altele acrișoare; le strânse semințele în pumn și le încredință vântului, implorându-l să le ducă și pe alte meleaguri, să rodească și acolo, după soiul lor. Iar vântul îl ascultă, își adună forțele și se puse de îndată în slujba lui. Luă semințele pomilor cei roditori, ale ierburilor și florilor, și le duse până departe, unde soarele strălucea toată ziua și unde noaptea împărăția, la vremea ei. Le desfăcu pe fiecare în parte și lăsă semințele colorate și vesele acolo unde era mult soare, iar pe cele cenușii unde soarele le vedea mai rar.)

6. În dimineața următoare, ziua se preconiza a fi una din acelea în care lumea chiar putea să înceapă iarăşi să fie lume. Soarele reușise să facă o spărtură prin perdeaua de nori și arunca spre pământ o lumină vie, transformând bobițele de rouă de pe frunzele pomilor şi din vârful ierburilor în nestemate strălucitoare, transformând astfel dimineața într-una relaxată. El a privit și i-a plăcut ce-a văzut. Şi atunci s-a gândit că ar fi bine ca unele dimineți să fie precum cea pe care o trăia în acea clipă. Și-a ridicat privirea spre cerul înțesat de nori plumburii care continuau să protejeze pământul și și-a dorit ca lumina zilei să răzbată mult mai ușor printre ei; iar aceștia, ascultători, s-au retras spre alte orizonturi, lăsând razele soarelui să se desfășoare în voie și să mângâie iarăși, ca pentru întâia dată, verdeața, ierburile cu semințe, pomii cei roditori, pământul și apele, să scalde cu lumină toate cele ce le putea cuprinde cu ochii.

Și-a dorit atunci ca soarele să nu mai fie ascuns de după nori, iar el să poată vedea și strălucirea planetelor din jurul său. Soarele trebuia să lumineze ziua, iar noaptea era nevoie de un cer senin, de stele care să lucească pe boltă și care să

arate direcția corectă drumeților osteniți; toate vietățile care respirau aerul acestei planete aveau nevoie de un cer înstelat, de lună, de prezența constantă a acestor elemente în viața lor; el însuși dorea să poată zări luminile habitatelor de pe Marte ori să vadă cum strălucesc, în zorii fiecărei dimineți, orașele suspendate deasupra norilor de pe Venus.

În lumina caldă și proaspătă a soarelui, ramurile copacilor se lungeau, iar la capetele acestora mugurii creșteau, se desfăceau și explodau, aruncându-și semințele spre slava cerului. Și-a amintit atunci că insectele aveau nevoie de polenul florilor ca să poată hrăni lumea și, dintr-odată, un roi de albine a apărut ca de nicăieri și a început să exploreze petalele colorate. Văzduhul s-a umplut pe dată de zumzete binecunoscute, iar mirosul dulceag al florilor s-a răspândit instantaneu peste tot.

S-a uitat atunci peste toate și a văzut că lucrurile care îl înconjurau acum se întâmplaseră așa cum și le imaginase. Dincolo de dunga orizontului, soarele apusese demult, iar luna care abia se ridicase de-o palmă pe cer își revărsa lumina argintie peste dealuri, peste păduri. În spate, mai departe, stelele licăreau complice, în timp ce frigul începuse să pișite. Din piept i-a urcat atunci un suspin îndelungat, pe care a reușit să și-l înăbușe, după care a coborât să se încălzească lângă focul nestins al muntelui.

(Da, ploaia și vânturile curățaseră atât de bine de praf întreaga atmosferă, încât acum nimeni și nimic nu mai putea să spună că, nu cu mult timp în urmă, întreg Pământul fusese un loc unde respirația îți ardea plămânii. Pielea oamenilor fusese cea mai expusă la boala adusă de praf, iar semenii lui se stinseseră astfel până la unul; în cele din urmă, praful acoperise totul, iar timpul, ajutat de ploi, de aerul plin de particule roșiatice, dar și de natura care reușise să supraviețuiască Extincției, izbutiseră să șteargă de pe

fața pământului orice urmă a existenței Omului. Nu mai rămăsese nimic din ceea ce ar fi putut aminti cuiva că acolo trăiseră cândva alte ființe. Până și bucățile ponosite cu care oamenii își acopereau goliciunea, pe care ei le numeau veșminte, dispăruseră.

Îngropase demult ceea ce mai rămăsese din Janice, din mama și din tata, din frații lui; de asemenea, acolo unde zărea rămășițele pământești care ar fi putut să aparțină oamenilor, se oprea, săpa o groapă și le ascundea cât mai adânc, să nu mai poată fi găsite de nimeni, niciodată.)

Dimineața celei de-a doua zile era ceva mai caldă, dar nu atât de luminoasă pe cât fusese precedenta. O perdea de nori grei pusese stăpânire pe cer și amenința câmpurile, pădurile și munții cei înalți cu o ploaie zdravănă.

Simțise că din atmosferă lipsea ceva. La un moment dat, își dăduse seama că auzea doar bâzâitul enervant al mușteloor care i se așezau pe mâini. Abia atunci înțelesese că doar acestea mai zburau. Cât era cerul de mare și de întins, ori pădurea de deasă și întunecată, niciun ciripit de pasăre, niciun tril, nimic din ceea ce ar fi trebuit să producă un efect sonor nu se făcea auzit nicăieri. Iar acest lucru nu i se păruse de bun augur, așa că închisese iarăși ochii și își lăsase mintea să-i iasă din trup și să cutreiere pământul în lung și lat.

Reușise, astfel, să străbată în câteva clipe distanțe mari, mergând dincolo de linia orizontului. Acolo unde cerul se întrepătrundea cu apa, găsise târâtoare și le rugase să iasă la suprafața pământului, să aibă încredere că urgia trecuse. Izbutise să le convingă că sosise vremea să nu mai stea ascunse, să revină și să recapete ceea ce li se cuvenea de drept – suprafața planetei, cu tot ceea ce însemna ea. Unele intraseră atunci în apă și se înmulțiseră, se diversificaseră, populând mările sub toate formele, de la pești la reptile ori la mamiferele îmblănite care își duceau traiul pe întinderile

veșnic înghețate; altele, din contră, preferaseră să brăzdeze pământul în lung și-n lat, să-l afâneze și să-l găurească, lăsând dâre lipicioase prin tunelurile abia perceptibile săpate în urma lor. Multora dintre târâtoare le crescuseră atunci picioare și începuseră să alerge pe suprafața pământului, căutând un loc cât mai bun și mai ferit de ochii prădătorilor, pe care aveau să și-l transforme în culcuș. Pentru că, nu-i așa, trebuia să-și lase în siguranță ouăle pe care le purtaseră ani de-a rândul în pântece, iar puii lor aveau nevoie să fie protejați cât mai bine, până reușeau să ajungă la maturitate.

(Până și sălbăticiunile pădurii, mai ales cele cu blană, începuseră să se zărească tot mai des, iar de data asta nu mai păreau la fel de speriate ca atunci când ucisese haita de lupi care se înfruptase din rămășițele familiei sale. De fapt, animalele ajunseseră să-l considere ca pe unul de-al lor, deși atunci când îl vedeau tot dădeau să se ascundă în pădure, mulțumindu-se să păstreze o distanță de siguranță și să-l privească, pline de curiozitate, de la adăpostul copacilor umbroși și a tufișurilor înalte.

Fiarelor pădurii le păstra o amintire mai puțin plăcută. Într-un fel, recunoștea că îi era frică de ele, încă de când părinții lui îl amenințaseră că-l vor da lupilor să-l mănânce. Și ajunsese să urască lupii, după ce văzuse cum se înfruptaseră din trupurile oamenilor. Dar, trebuia să recunoască, aceștia îl scutiseră de o muncă istovitoare și zadarnică – aceea de a îngropa fiecare rămășiță a oamenilor.)

7. Începuse să urască singurătatea, să o deteste. Uneori, urca pe vârful muntelui și îi plăcea să mediteze acolo, simțindu-se ca un rege deasupra lumii sale, pe care încercase să o facă din nou primitoare și locuibilă. Deseori îi plăcea să se dematerializeze și se lăsa cuprins de aerul din jurul său, de natură, intra în spiritul tuturor vietăților de pe pă-

mânt, al pomilor, al ierburilor, voia să afle de la acestea ce nevoi mai au, cum și în ce fel putea să le ajute. Îi plăcea să se regăsească în toate viețuitoarele pământului, să fie cel care vedea cu ochii lor, cel care gândea cu mintea acestora, cel care se înfrupta din tainul fiecăruia.

Alteori prefera să se confunde cu pădurea, cu pământul, cu vântul, cu munții cei înalți şi veşnic acoperiți de zăpadă. Se amesteca până și cu trupurile norilor cei groși și îi ajuta să-și elibereze povara de apă, să sature pământul însetat.

(Învățase să asculte zgomotele din natură şi să se identifice cu ele. Dar ce folos, se gândise atunci, dacă nu avea cui să i le arate? Dacă nu se putea bucura nimeni de ele, la ce bună să existe? Dacă pământurile rămâneau nelucrate și neamenajate, în ce scop le scosese de sub ape?)

Știa că rămăsese singur, că nimeni nu avea să mai râdă vreodată de el, că nu avea să se mai ascundă niciodată. Cu toate astea, i se făcuse dor de ai lui, de Janice, de oameni, era o durere care îi creștea în piept și care ajunsese să-l sufoce.

(Niciodată nu i se întâmplase asta, dar simțea că lipseşte ceva ca totul să fie perfect, așa cum voia el, așa cum visase de când era mic).

În acea seară modelă o formă după asemănarea lor, a oamenilor a căror lipsă o resimțea atât de tare.

(Credea că toate lucrurile trebuia să aibă un țel. Și asta pentru că fiecare dintre ele, din momentul în care căpătaseră o formă, trăia întru îndeplinirea propriului destin. Așa cum ne trăim și noi viața noastră, a fiecăruia, însă diferită de la unul la celălalt... Pentru unele făpturi, viața era mai lungă, pentru altele mai scurtă. Dar tot ce exista în lumea aceasta avea un scop pe care urma a-l îndeplini, până în momentul în care avea să o părăsească. Tot ce trebuia el să facă era să le pătrundă în minte și în suflet, nu mult, atâta cât să le insufle scânteia dorinței de a fi.)

Nu voise să o facă astfel încât să semene cu el, ci cu ei; iar dacă părinții săi și Janice încercaseră, până în ultimele lor zile, să-l ferească de vederea celorlalți, asta înseamna că oamenii cărora le resimțea lipsa nu trebuia să aibă blană și coadă, iar extremitățile picioarelor lor urma să se termine cu o talpă și câteva degete și în niciun caz cu o copită groasă, despicată, rezistentă la contactul cu solul dur.

(Frământase vreme îndelungată nămolul, țărâna și lutul lângă râu, până când soarele începuse să apună. Atunci, în asfințit, chemase în ajutor vânturile, cerul, pământul, ba chiar tot universul. Știa că toate lucrurile care existau pe fața Pământului trebuia să cuprindă în ele scânteia vieții, pe care s-o poată transmite mai departe. Așa că apucase acel mănunchi de elemente și-l prinsese în palme, apoi îl transformase într-o suflare, într-un abur pe care îl introdusese în forma din lut, prin nările acesteia. Și rămăsese aburul acela înlăuntrul lucrării multă vreme, până când forma prinsese viață și începuse să se mişte.)

Și o numise Adam.

După care coborâse în măruntaiele muntelui, lângă râul cald și primitor, ca să se odihnească.

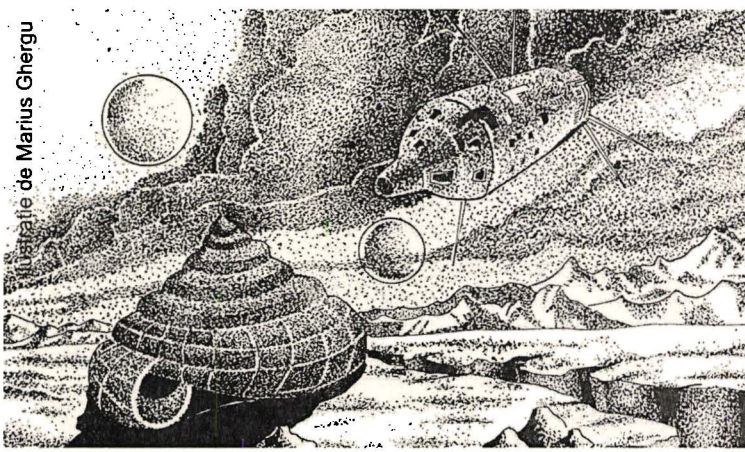

Ilustrație de Marius Ghergu

Tandem radioactiv

de Cristian Cârstoiu

Igor Zbirin privea fără să înțeleagă valorile de pe monitorul din fața lui. Procedura fusese urmată ca de fiecare dată, iar barele de uraniu ajunseseră la punctul de fisiune conform protocolului. Și totuși, parametrii de control nu erau deloc în plaja de valori așteptate. E drept, niciunul dintre indicatori nu arăta vreo depășire semnificativă, dar combinația de temperatură, radiație și putere furnizată nu avea niciun sens. Nedorind să-și asume vreun risc, își sună șeful.

— Domnule inginer șef? Zbirin aici. Mă uit la niște parametri care n-au niciun sens. Da. Reactorul 2, da. Vedeți și dumneavoastră? Acolo, da. Sigur. Verific. Un moment. Nu, e în plaja normală de valori. Sigur. Am înțeles, da. Să rulez programul de testare acum? Bine, așa voi face. La revedere.

☆ ☆ ☆

Vara era pe sfârșite, iar zilele toride erau acum istorie. Doctorul Avasiloaie se pregătea să plece acasă, când asistenta îl anunță că tocmai venise o fetiță cu arsuri la nivelul picioarelor. Drept urmare, își puse înapoi halatul și intră în sala de urgențe pediatrice.

Pacienta era o copilă de șase ani, însoțită de bunica la care stătea peste vară.

Inspectă leziunea și constată ușurat că arsura în sine nu era gravă și urma să se vindece fără cicatrici. Bunica era sincer îngrijorată, dar povestea ei și a fetei părea cusută cu ață albă. Din ce relataseră, fata se dădea în leagăn, în curtea din spatele casei, și la un moment dat bunica a auzit-o țipând de durere. Întrebată, fata a spus că a auzit o voce venind dinspre un copac și, dorind să vadă ce se întâmplă, s-a balansat mai mult decât de obicei, și ceva foarte fierbinte i-a prins picioarele. Arsura de gradul doi era însă perfect delimitată, ca și cum picioarele ar fi fost expuse la soare o zi întreagă sau le-ar fi băgat într-o apă foarte fierbinte.

Altceva îl îngrijora pe doctorul pediatru. Dacă o copilă de șase ani era lăsată în grija unei bunici singure, cu probleme mentale, cine știe ce alte necazuri puteau apărea. Oscilă o vreme dacă să sune la Direcția de Protecția Copilului sau nu. Se decise în cele din urmă și ridică receptorul telefonului aflat pe biroul său.

☆ ☆ ☆

A doua zi, Dacia Logan a Poliției Comunitare opri în dreptul casei. Din mașină coborî agentul Pintilie, însoțit de o doamnă între două vârste, îmbrăcată sobru.

— Bună ziua, am venit să vă punem câteva întrebări despre incidentul în urma căreia fetița pe care o aveți în grijă s-a opărit.

— Bună ziua, intrați. Dar nu s-a opărit, nu știu de unde v-a venit ideea asta.

— Dar ce a pățit? Înțeleg că ați lăsat-o nesupravegheată?

Bunica relată cu lux de amănunte toate cele petrecute, iar fetița, interogată separat într-o altă cameră, confirmă întru totul cele spuse. După ce-și luă și el ceva notițe, agentul Pin-

tilie o întrebă pe fetiță dacă se simte în stare să-i arate locul unde s-a petrecut incidentul. O luă în brațe și ieși în curte, îndreptându-se spre leagăn.

— Acolo, sus, vezi? îndreptă fetița degetul spre salcâmul curbat.

— Păi și cum ai ajuns așa de sus? Ai zburat? începu să râdă polițistul.

— M-am dat cu leagănul.

Pintilie se învârti de câteva ori printre copacii răzleți, fără să remarce nimic neobișnuit. Era pe cale să plece, când călcă pe ceva moale și elastic și aproape că-și pierdu echilibrul. Se împiedicase de o minge de tenis. O ridică și remarcă pe suprafața ei urme de arsură. Mai mult, chiar avea un ușor iz de cauciuc ars. Își ridică chipiul și se scărpină în creștetul capului. Suspectând că ceva-ceva tot se întâmplase acolo, se mai plimbă prin curte câteva minute bune, căutând și alte dovezi, dar nu mai descoperi nimic. Reveni cu fetița în casă, apoi o întrebă pe bunică dacă are vreo scară pe undeva. Avea una, nu prea mare, în spatele casei. Pintilie rezemă scara de salcâm, chiar în dreptul curburii. Abia dacă urcă primele două trepte, când auzi distinct vocea unui puștan, chiar deasupra capului său:

— *Kira, jaidjaț. Haraşo. Garna rabota, divcino.*

Uluit, agentul privi în sus. Nu văzu nimic. Simți cum i se face pielea de găină. Înghiți în sec și mai urcă o treaptă.

— Cine-i acolo? Ieși să te văd! strigă tare, cu voce autoritară.

— Sunt Mișa, răspunse copilul în română. Dar tu cine ești?

— Agentul Pintilie, de la Poliția Comunitară. Ieși de acolo!

— Unde să ies, domnule agent? Sunt afară, pe câmp. Și nu e nimeni în jurul meu.

— Măi copile, nu-ți bate joc de mine. Gata cu gluma. Hai, ieși afară!

— Domnule agent, nu fac glume. Ieri am vorbit cu o fetiță, Roxi. Azi cu dumneata. Nu văd pe nimeni, doar aud vocile venind din cer.

— Ce știi de Roxi? O cunoști?

— Nu, nu o cunosc. Am auzit-o cântând, apoi am auzit cum s-a speriat sau s-a lovit de ceva, nu știu, după care a început să plângă. E bine?

— Cine mai e cu tine? Te-am auzit vorbind rusește cu cineva.

— Kira, câinele meu. Și vorbeam în ucraineană, nu în rusă.

— Mișa, unde ești tu acum?

— La Râvna, la bunici.

Numele localității nu-i spunea nimic agentului Pintilie.

— În ce județ e Râvna? Că nu știu nicio localitate Râvna în Suceava.

— Suceava? Asta e în România, așa-i?

— Da, bineînțeles. Dar tu unde ești?

— În Ucraina.

☆ ☆ ☆

Niciodată nu se mai văzuseră pe ulițele satului atâtea mașini. Peste douăzeci de oameni îmbrăcați în echipament de protecție forfoteau prin curte. Peste tot se zăreau cutii mari, metalice, vopsite în portocaliu sau verde kaki. Agentul Pintilie stătea în capul străzii, plin de importanță, ținând curioșii departe, dar mai ales presa.

„— Un fenomen misterios s-a produs într-o localitate din județul Suceava", spunea la TV o reporteriță care nu avea mai mult de douăzeci și cinci de ani. „Nu am putut obține

nicio informație de la autorități, dar am încercat să stăm de vorbă cu câțiva localnici. Bună ziua, ce puteți spune telespectatorilor noștri?" continuă ea, întorcându-se spre o localnică aflată lângă ea.

„— Apăi șe să zîc, sunt femeie bătrână, dară așa șeva n-am pomenit pân-acuma. Biata copilă s-o opărit cu șeva din copacul șela, 'mniezo știe", răspunse femeia, în doi peri. „Dacă tot sunteți de la TV, poate zîși matale la București să ne mai crească pensiile, că nu ne ajunji banii, maică. Toate alea s-o scumpit."

„— Mulțumim, să vorbim acum cu un alt cetățean, domnul...?"

„— Anton. Anton Tudose, bună ziua", răspunse bărbatul îmbrăcat cu o cămașă albă, proaspăt călcată și cu blugii lui cei mai buni.

„— Domnule Tudose, aveți mai multe informații pentru telespectatorii noștri?"

Înainte să răspundă, Anton Tudose își frecă energic bărbia, apoi își trecu mâna prin părul rar, cu un gest reflex.

„— Doamnă, e radiații. Vă zic io. Fi-miu ăl mic s-a dus prin spate și a făcut poze cu telefonul. Mi-a arătat. Oamenii ăia e îmbrăcați cu șalopete speciale pentru radiații, cu măști, tot tacâmu'. Fi-miu se pricepe, că e pasionat de științe. E cel mai bun din clasă, la liceu. A mers și la olimpiadă, la chimie, la județeană. Zice profesoara lui că e talentat, şi că să dea la facultate." Mai vru să zică ceva, dar reporterița îi mulțumi și transferă legătura în studio.

☆ ☆ ☆

Două zile mai târziu, într-o sală a prefecturii se întrunea un grup operativ condus de subprefectul de Suceava, și

care includea un ofițer de la ISU Suceava, un delegat de la Direcția de Sănătate Publică, un specialist de la Institutul de Fizică Atomică de la Măgurele și un expert în combaterea terorismului, de la SRI.

— Domnilor, până la urmă, cu ce ne confruntăm? deschise discuția subprefectul. Trebuie să luăm niște măsuri, dar înainte de asta e nevoie de câteva clarificări. Deci? privi el spre delegatul DSP.

— Nivelul de radiații ionizante este foarte mare, dar e strict delimitat într-un spațiu aproape sferic, ca o bulă, dacă pot spune așa, cu un diametru aproximativ de 2,4 metri. E extrem de ciudat. Poate domnul de la Măgurele să aibă o explicație.

— În primul rând, vreau să știu dacă este o problemă de sănătate publică. Vreau să știu cât e de mare pericolul pentru cei din jur, reluă subprefectul.

— Ce pot spune este că în afara acestei bule, nivelul de radiații e perfect normal, nu depășește 3 mSv.

— Și în bula aia, cât e?

— 3200 mSv.

— De o mie de ori mai mare?! Pfuai... Sigur?

— Am măsurat și răs-măsurat, domnule. Dar e absolut inexplicabil cum nu trece nimic dincoace.

— Voi, de la Măgurele, ce puteți zice?

Expertul de la IFA își drese vocea, privi pe rând pe subprefect și pe ofițerul de la SRI, după care vorbi plat:

— Nu știm ce e. Pur și simplu, n-am întâlnit nicăieri, nici noi și nici alte institute de cercetare, așa ceva. Iar faptul că radiația este contingentă la un spațiu bine definit sfidează orice știm despre radiații până acum.

— Dar aveți ceva informații despre natura acestor radiații? Sursa lor?

— Nu. Pur și simplu e o bulă radioactivă în curtea unei familii.

— Fata cum e? Mai sunt și alte... victime?

— Fata e bine, răspunse ofițerul de la ISU. Leziunile sunt conforme cu iradierea acută, dar faptul că a fost expusă doar o perioadă foarte scurtă și pe o zonă mică din suprafața corpului indică un prognostic favorabil. O mai ținem sub observație până vineri, după care îi dăm drumul acasă.

— De la vecinii noștri avem ceva? Vreo alertă? Li s-a stricat vreun reactor?

— Nimic. De altfel, cum ziceam, noi monitorizăm continuu nivelul de radiații și nu s-a înregistrat nimic anormal.

— Ce propuneri aveți? Trebuie să vorbesc cu prefectul ceva mai încolo și am nevoie de lucruri mai concrete.

— Un zid de izolare ar fi cel mai indicat, sugeră expertul de la IFA. Facem un tub de beton de jur-împrejur. E o zonă rurală relativ izolată, nu bate la ochi.

Mai discutară câteva minute bune, după care ședința se încheie. În sală rămase subprefectul și agentul SRI.

— N-a zis nimeni nimic clar de Ucraina. Nu li s-a spus? întrebă subprefectul.

— S-a vorbit deja cu colegii de la Kiev. Nu am toate detaliile, dar din câte știu au identificat punctul de corespondență de pe teritoriul lor. Au și ei specialiștii lor în energie atomică și fizică nucleară. Şi e foarte straniu ce se întâmplă şi pentru ei. În rest, autoritățile locale au competența pentru măsurile necesare — adică dv. Pe noi ne preocupă, în primul rând, să nu cumva să fie un atac intenționat. Cum se pare că nu e cazul, deocamdată ne luăm mâna. Dacă nu intervine și altceva.

☆ ☆ ☆

Mașina de teren urca în zig-zag coasta dealului de lângă Râvna. Calea de acces către perimetrul securizat de aproape 3 hectare era păzită zi și noapte de polițiști înarmați. Unul dintre aceștia opri vehiculul și ceru actele șoferului și ale celor doi pasageri.

— Evgheni Malincenko? Se aplecă să vadă mai bine pe cel aflat în dreapta, un bărbat cu părul alb și ușor ciufulit care-i făcu cu mâna, apoi se întoarse spre cel aflat pe bancheta din spate. Maksym Boiko? Primi un salut similar de la bărbatul mult mai tânăr și, satisfăcut de ceea ce văzuse, le făcu semn să treacă mai departe.

Terenul înclinat punea probleme pentru instalarea echipamentelor, dar un pluton de soldați robotea de zor la amenajarea unui spațiu de lucru adecvat. Nu departe, pe culmea dealului, era montat un cort militar de mari dimensiuni.

Cei doi pasageri parcurseră pe jos ultimele câteva sute de metri. Gâfâind, Evgheni trebui să se așeze pentru a-și trage sufletul.

— Șoarece de laborator, asta sunt, zise el în loc de bun venit celui care-l întâmpinase.

— Domnule Malincenko, mă bucur să vă cunosc personal. Sunt Igor Lubarski.

— Igor, da, da. Îmi pare bine. El e Maksym, asistentul meu de la universitate.

Odată încheiate formalitățile, Evgheni ceru să facă și el o serie de măsurători. Lucrară aproape fără încetare până la asfințit, când își strânseră lucrurile și se urcară înapoi în mașina care-i adusese acolo. Profesorul Malincenko moțăi aproape tot drumul de o oră până la hotelul Bukovyna.

Restaurantul hotelului de patru stele era amenajat în stil rustic, cu grinzi masive de lemn contrastând cu tavanul alb. Prea obosiți și înfometați după o zi întreagă petrecută în aer

liber, ca să mai aibă chef să comande un fel de mâncare mai sofisticat, cei doi experți se mulțumiră cu friptură de porc și cartofi la cuptor.

— Stranie de tot chestia asta, deschise discuția Maksym, în timp ce luă o gură de bere Obolon.

— Îhm. Straniu e puțin zis.

— Ce-ar putea-o cauza?

— Acum câteva săptămâni am primit o notificare de la Zaporojie, de la centrala nucleară. Aveau niște măsurători care nu semănau cu nimic din parametrii obișnuiți. Nimic alarmant, care să impună oprirea vreunui reactor, dar voiau totuși să înțeleagă ce se întâmplă.

— N-am știut.

— E genul de informație confidențială la care nu are acces chiar toată lumea.

Maksym făcu o grimasă de dezaprobare. Evgheni continuă cu un ton împăciuitor:

— Datele operaționale ale centralelor nucleare reprezintă informații care intră în categoria de secrete de stat legate de siguranța națională. În fine, m-am dus acolo și, împreună cu inginerul șef și cu alți câțiva specialiști, am încercat să-i dăm de cap. Nimic. Radiațiile emise erau mult mai mici decât valoarea așteptată și nu se înregistrau pe nicăieri. Azi, după determinările calitative pe care le-am făcut, pot spune că bula asta radioactivă generează radiații din același spectru cu cele care nu ies la socoteală la Zaporojie. Cumva, particulele alea și energia secundară emisă în timpul fisiunii sunt transportate în această bulă.

— Dar cum e posibil? Există vreo teorie, ceva?

— Nici pe departe. Mai mult, crearea unei... nici nu știu cum să-i spun... găuri de vierme, poate?, care să permită trecerea materiei la distanță, este ceva cu totul inexplicabil.

— Cei din România ce au zis?

— Îți dai seama, sunt în ceață la fel de mult ca noi. Preocuparea lor era legată de faptul că bula lor e într-un sat, în curtea unor oameni și erau îngrijorați de o eventuală contaminare. Am înțeles că o fetiță a fost expusă, dar nimic grav. Ei au decis să izoleze spațiul respectiv și gata. Noi, însă... noi va trebui să ne lămurim cum stă treaba.

— Această situație e... singulară?

— Bună întrebare, Maksym. Pot să spun că e singura de care știm. O să fac o analiză cantitativă mâine și o să vedem dacă unu și cu unu fac doi. În cazul în care remarc diferențe semnificative, putem deduce că astfel de bule mai există. Unde? Dumnezeu știe. Ucraina e mare.

☆ ☆ ☆

Profesorul Malincenko își petrecu aproape toată săptămâna, după revenirea la Kiev, cu analiza misteriosului fenomen de la Râvna. Spre imensa sa frustrare, absolut nimic nu avea sens și niciunul dintre colaboratorii săi nu-i fusese de vreun ajutor. Cei care operau centralele nucleare erau ingineri de meserie, nu cercetători, iar mulți dintre ei îi fuseseră studenți sau doctoranzi.

Un gând nu-i dădea însă pace de ceva vreme. Era vorba despre o teză de doctorat pe care o citise la un moment dat, cu peste un deceniu în urmă, dar nu-și putea aminti detaliile. Se duse la biblioteca facultății și începu să cotrobăie metodic în indexul cu lucrările de la începutul anilor 2000. Într-un târziu, găsi ceea ce căuta.

Luă exemplarul din arhivă și reveni în biroul său de la etajul patru. Își făcu o cafea, se așeză în fotoliul de lângă fereastră și începu să lectureze lucrarea *„Considerente teoretice*

ale impactului radiațiilor ionizante de mare energie în matricea spațio-temporală" de Iuri Alekseievici Stepanenko. Ce-i drept, nu-i era de foarte mare ajutor, dar cele câteva idei reprezentau, fără îndoială, un punct de plecare. Iuri... Și-l amintea destul de bine. Era un băiat foarte inteligent, care punea mereu tot felul de întrebări. Oare pe unde se afla acum?

Se uită la ceas și constată că se făcuse deja târziu. Își luă haina din cuier și plecă acasă.

☆ ☆ ☆

Iuri Alekseievici nu mai ținuse legătura cu profesorul lui de Reacții Nucleare și Radiații de când susținuse doctoratul și de aceea fu extrem de surprins să vadă un e-mail de la el.

„Dragă Iuri,

Am găsit adresa ta de e-mail – sper că o mai folosești. N-am avut nicio altă cale să dau tine. Am ajuns într-un punct mort cu analiza unui fenomen care pare a fi una din posibilitățile enunțate de tine în lucrarea de doctorat. Îți trimit câteva detalii și aș vrea să-mi spui ce părere ai.

În rest, sper că ești bine!

E.M."

Iuri scoase la imprimantă cele câteva pagini cu fișierul atașat și începu să se uite pe ele, mânat de curiozitate. Deși parțiale, informațiile păreau într-adevăr să se coroboreze cu teoria pe care o lansase în urmă cu mai bine de cincisprezece ani, din care ultimii zece trecuseră în mod clar pe repede înainte. Parcă fusese într-o altă viață.

Înainte de sfârșitul programului, se așeză la laptop și compuse un răspuns.

„Dragă domnule Profesor,

Este o mare bucurie să reiau legătura cu dv.

N-am apucat decât să arunc o privire fugară pe datele furnizate și pot spune că, după mine, un astfel de fenomen poate fi, într-adevăr, un efect direct al modificării matricei spațiu-timp, așa cum am afirmat atunci. Cu toate acestea, o determinare precisă nu poate fi efectuată decât dacă condițiile de apariție pot fi replicate. Este o temă de cercetare extrem de interesantă și mi-ar făcea o deosebită plăcere să vă pot fi de folos și în continuare.

Al dv.,

Dr. Ing. I.A. Stepanenko."

În următoarele săptămâni, cei doi schimbară numeroase e-mailuri, dar nici măcar o singură dată în acest timp profesorului Malincenko nu-i trecuse prin minte să-l întrebe pe Iuri unde era și cu ce se ocupa. Probabil că ar fi fost mai reținut în a-i furniza atât de multe informații, dacă ar fi știut că fostul său doctorand locuia acum la Moscova.

Fascinat de posibilitățile deschise de o aplicație practică a teoriei sale, Iuri pregăti o prezentare pe acest subiect, pe care să o susțină la conferința de specialitate de la începutul lunii noiembrie. Redactă rezumatul și reuși să se înscrie în panelul de vorbitori cu fix unsprezece minute înainte de termenul limită.

☆ ☆ ☆

Colonelul Visarion Ilici Chornovii luase notițe cu mult interes în timpul conferinței. Unul dintre rolurile sale ca șef al Departamentului de Științe Aplicate din cadrul Ministerului Apărării era acela de a identifica tehnologii care să poată fi preluate și adaptate de armată. Întrunirea anuală a cercetătorilor, din cadrul Academiei de Științe Militare a Federației Ruse, era unul dintre evenimentele la care colonelul era nelipsit. Spera să găsească acolo o idee revolu-

ționară care să mai reducă măcar din avansul neobișnuit de mare pe care îl luaseră americanii.

Pe Iuri Stepanenko îl știa din vedere, dar nu vorbise niciodată direct cu el. Până astăzi. Se așeză în spatele lui, la coada formată în pauza de prânz în dreptul mesei cu mâncare și, în timp ce-și punea în farfurie niște aperitive, îl întrebă, pe un ton cât se poate de amical:

— Iuri, din prezentarea ta am înțeles în mare, pe cât m-am priceput, componenta științifică a teoriei tale, dar care ar fi, după tine, cea mai importantă aplicație a acestei teorii?

— Domnule colonel, dacă s-ar putea reproduce controlat un astfel de fenomen, atunci s-ar putea crea o armă fenomenală. Imaginați-vă două lucruri posibile. Unul este distrugerea unei ținte la distanță. Dacă ținta este localizată, s-ar putea crea o bulă de energie ionizantă în spațiul unde se află, care ar neutraliza-o fără a lăsa nicio urmă. A doua, ceva mai dificil de realizat din punct de vedere tehnic, dar perfect posibil teoretic, ar fi transferul de echipament la distanță. N-aș merge pe ideea transferului de persoane, deoarece nivelul de radiație ar fi letal.

Se așezară împreună la o masă și, după câteva comentarii apreciative la calitatea preparatelor culinare, colonelul Chornovii reluă discuția:

— Când spui echipament, la ce te referi, mai exact?

— Arme, de exemplu. O echipă de comando se poate strecura mult mai ușor fără să care arme și muniție cu ea. Militarii pot trece ca turiști prin vamă, fără niciun deranj, într-o țară unde ar avea de executat o misiune, iar echipamentul necesar să le fie livrat într-un loc predeterminat. Sau o bombă plasată direct într-un buncăr subteran care nu poate fi bombardat altfel, dar a cărei poziție este cunoscută. Sau în măruntaiele unui portavion inamic. O astfel de tehnologie ar

oferi, în mod sigur, un avantaj inegalabil oricărei armate din lumea asta.

Chornovii mestecă tăcut, luă o gură de coca-cola, după care se șterse tacticos la buze.

— Am putea realiza experimental un astfel de fenomen, doctore?

— E complicat. Nu am toate datele, sunt doar într-o fază incipientă. Dar, din ce am tot discutat cu profesorul Malincenko, se pare că fenomenul a apărut spontan, datorită unor condiții speciale, la centrala de la Cernobîl. Faptul că acolo s-a concentrat atâta radiație timp de zeci de ani, a creat o instabilitate intrinsecă a matricei spațiu-timp. Asta nu poate fi reprodusă altundeva.

— Dar de ce au apărut la centrala de la Zaporojie acele variații de care ziceai?

— Acolo e cea mai mare centrală nucleară din Europa. Generarea de radiații în timpul procesului de fisiune e uriașă. Chiar dacă este perfect izolată de mediul exterior, presiunea pe matrice, acolo, este comparabilă cu cea de la Cernobîl. Cumva, între cele două puncte s-a creat o zonă de rarefiere a matricei. Cele două puncte acționează în tandem, iar între ele matricea este puternic tensionată. Când tensiunea atinge o valoare prag, se produce o descărcare spontană a energiei acumulate sub forma unei astfel de bule, care e proiectată aleatoriu undeva în spațiu, ca dintr-un arc. Bula rămâne captivă în matrice, odată ce energia care a propulsat-o se epuizează. Ca o bulă de aer prinsă într-o masă solidă. Apoi ciclul se reia. Evident, e doar o teorie, și probabil va fi nevoie de ani de cercetare pentru a o definitiva.

— Și, concret, ce ne-ar trebui ca să o punem în aplicare?

— Acces securizat la cele două puncte. Centralele de la Cernobîl și de la Zaporojie. Ar trebui să facem mai multe mă-

surători și să vedem cum putem reproduce la noi condițiile de acolo.

☆ ☆ ☆

Primul lucru pe care-l făcu colonelul Chornovii după ce intră a doua zi în biroul său din centrul Moscovei, fu să sune la minister și să ceară o audiență într-o chestiune de maximă importanță. Două zile mai târziu, intra în biroul generalului Dimitr Alekseievici Godin, ministrul adjunct al Apărării.

— Ia loc, domnule colonel, îl invită acesta, arătându-i un fotoliu masiv, cu brațe de lemn, picioare sculptate și tapițerie de catifea roșie. Înțeleg că departamentul pe care-l conduceți este pe cale să facă o descoperire remarcabilă, corect? Zâmbi pe sub mustață și se așeză de partea opusă a mesei. Un ceai?

— Nu, mulțumesc. Este vorba despre o idee aflată într-o etapă incipientă, dar potențialul acesteia este foarte mare, domnule general. De aceea am considerat necesar să vă înștiințez cât mai curând. Voi trece peste detaliile pur științifice, căci cele mai importante sunt beneficiile pentru armată.

Văzând că generalul nu dădea niciun semn de nerăbdare, colonelul începu să relateze pe îndelete discuția cu Iuri Stepanenko și concluziile la care ajunsese el personal, după consultarea cu doi dintre experții institutului pe care-l conducea.

— Tot nu înțeleg de ce nu putem reproduce experimentul la noi, în Rusia? fu prima din întrebările generalului, după ce colonelul termină.

— Din câte știm, condițiile de creare a acestui fenomen implică o doză masivă de radiații pe o durată foarte lungă,

de zeci de ani. Am putea face mai multe studii de laborator, la scară mică, și în câțiva ani am avea suficient de multe date.

— Domnule colonel, spuse generalul pe un ton condescendent, nu putem să mergem la ucraineni și să le zicem pur și simplu „Bună ziua, ne puteți da, vă rugăm, acces nelimitat la Cernobîl și Zaporojie și, dacă se poate, să vă uitați în altă parte?"

Chicoti amuzat, scoțând din gâtlej un hârâit de fumător înveterat. Chornovii nu spuse nimic pentru o vreme, apoi, înțelegând că întrevederea se apropia de sfârșit, se ridică în picioare.

— Vă las aici dosarul cu sumarul informațiilor, domnule general. M-aș bucura să putem dezvolta această direcție de cercetare, dar, dacă circumstanțele nu o permit, mă tem că va trebui să ne mulțumim doar cu aspectele teoretice.

☆ ☆ ☆

Întâlnirea de la Kremlin a membrilor Consiliului de Apărare se apropia de sfârșit. Președintele stătea relaxat, la capătul unei mese foarte lungi, delectându-se cu o cană de ceai. Un singur subiect de pe ordinea de zi nu fusese încă discutat.

— Domnilor, vorbi ministrul Apărării, ultimul aspect al ședinței de azi este dedicat unei propuneri de modificare a operațiunii militare speciale despre care am vorbit. Pe lângă intervenția în regiunea de est, așa cum am planificat, specialiștii noștri sugerează includerea a două zone ceva mai largi, una care să cuprindă centrala nucleară de la Zaporojie și una în nord-vest, care să securizeze perimetrul aferent Cernobîlului.

— Cernobîl? Dar asta e mult mai departe de zona discutată! interveni președintele comisiei de apărare din Duma de Stat.

— Da, așa este. Numai că... avem nevoie de un cap de pod acolo. E un aspect de strategie militară important, care ne permite blocarea eventualelor mișcări de trupe ale inamicului.

Discuția continuă aprins mai multe minute, până când, în cele din urmă, Președintele interveni decisiv.

— Ne trebuie ambele zone. Și le vom avea. Voi discuta cu Belarusul să ne permită detașarea de trupe pe teritoriul lor și de acolo vom avea acces către Cernobîl. La Zaporojie ajungem direct dinspre Donețk. Aștept un plan de acțiune, zise privind către Șeful Marelui Stat Major, care încuviință grăbit din cap. Trebuie să știu câți soldați e nevoie să dislocăm pe cele două direcții.

Și Președintele se ridică în picioare, urmat imediat de toți ceilalți. Cu palmele sprijinite pe masă, îi privi tăcut și intens pe cei unsprezece oameni aflați în sală, ochii lui de un cenușiu tăios scăpărând nerăbdători.

— Domnilor, șuieră el cuvintele printre dinți. Este o operațiune de cea mai mare importanță. Sprijinul fiecăruia este esențial. Ceasul a început deja să ticăie. Peste un an de-acum încolo, istoria va începe un nou capitol. Iar Rusia își va recăpăta respectul întregii lumi și va fi din nou o superputere!

Natiubirea

de Ovidiu Vitan

Câmpia învelită în iarba bogată, de un verde orbitor, se întindea până la orizont. Din loc în loc, pâlcuri de pomi tineri țâșneau în aerul tare, curat, iar puțin mai încolo râul foșnea liniștitor între malurile de pământ reavăn. Bărbatul stătea în copac, complet despuiat, întins în tihnă pe o ramură bogată, protejat de lumina puternică a soarelui de un mănunchi de frunze, dar în același timp bucurându-se de o vedere panoramică asupra întregului luminiș. Amplasare pentru care se felicită, deoarece o femeie relativ tânără, cu părul bogat, apăru mergând fără grabă, bineînțeles goală din cap până în picioare. O studie cu interes. Era mai curând scundă, însă plină de nerv, și fiind blondă natural părea că nici nu are păr în toate acele locuri în care majoritatea femeilor etalau o pilozitate neagră, vizibilă. Bărbatul sări din pom, rămânând pe loc, în picioare, lăsând-o să-l vadă de sus până jos și în același timp arătându-i că nu are intenții rele.

Experiența nu-l înșelase. Destul de multe femei refuzau, dar nu erau puține nici cele care acceptau. Întinse mâna către femeie și când aceasta ajunse suficient de aproape, o îndemnă din cap să se așeze pe iarbă. Atât de simplu era în vremurile acelea. Se mângâiară puțin, se atâțară încă puțin, apoi trecură la partea care nu poate fi povestită.

Ceva mai târziu, stăteau întinși unul lângă celălalt.

— Îți mulțumesc, vorbi ea deodată și când îi văzu figura pe care apăruse o caraghioasă mulțumire de sine, continuă zâmbind: Uşurel, mă refeream la preludiu! Nimeni nu s-a mai obosit să facă asta de... nici nu mai știu când.

— Am mai rămas doar prea puțini mari maeştri...

Râseră amândoi.

— Mi-ar plăcea să ne mai vedem. Stai prin zonă? întrebă ea privindu-l interesată.

— Nu, sunt aici în delegație.

Râseră iarăşi, din tot sufletul. Trase cu ochiul la ea, ca să nu-l vadă că o iscodeşte; era prima dată după foarte mult timp că se simțea bine cu o femeie.

— Sunt de aici, continuă el, dar stau de nişte anotimpuri bune în Babilon. Şi vorbesc despre Babilonul-Babilon.

— Da, toți vorbesc despre Babilonul-Babilon! În tot cazul, mă duc acasă, să nu mă dea dispărută, se ridică ea.

— Am auzit că au fost atacuri zilele trecute, vrei să te conduc?

— A fost un lup singuratic, dar nu a mai apărut, e în regulă.

— Mă refer la parlamentari, răspunse el, întins în iarbă.

— Nu ți-e frică de parlamentari? zâmbi iar femeia.

Bărbatul ridică din umeri:

— Chiar nu. Hai să te conduc.

Se ridică şi porniră către direcția din care venise ea. O vreme păşiră fără să vorbească.

— Ştii, dacă stau să mă gândesc, viața nu e deloc rea, spuse ea cu convingere, zâmbindu-i. Eu sunt Renata.

— Laurențiu, răspunse aproape imediat bărbatul, zâmbind, deşi în acelaşi timp parcă îi trecea o umbră peste chip.

Ceva mai târziu, după ce o lăsase pe Renata aproape de locul în care trăia, bărbatul se cocoță la loc în copac, întins

din nou la umbră. Şi nici nu apucase să aţipească bine când îl treziră voci vesele de copii.

— Vasi zice că aici era o... „casă", d-aia, maaare, pân-la cer, spunea un băieţel.

— Cine mai crede aşa ceva! îl contră prietenul său, care era puţin mai mare.

— Dar era! Şi nişte... „maşini" mergeau tot timpul pe lângă ele, pe nişte drumuri speciale, tari, şi în maşini erau oameni!

Laurenţiu zâmbi. Pentru copii, îşi spuse, maşinile şi blocurile erau poate la fel de fantastice ca balaurii şi ielele pentru el, când era mic. Nu aveau cum să înţeleagă cu adevărat ce fusese acolo.

Copiii se îndepărtară râzând şi gesticulând. Laurenţiu se întinse din nou pe cracă, uitându-se la ei cum păşeau veseli peste ceea ce altădată fusese trotuarul din faţa fostului Teatru Naţional. Dispărură puţin când coborâră în fostul pasaj Universităţii, apoi apărură în partea cealaltă, alergând şi chiuind. Vorba Renatei, viaţa nu era deloc rea. Închise ochii, cu gândul să doarmă puţin, deşi îl asaltă, a câta oară?, amintirea zilei aceleia.

☆ ☆ ☆

Era în birou, lângă Piaţa Victoriei, în partea a doua a unei zile de muncă brutale şi care încă nu dădea semne că se încheie. Lucra la un cotidian şi erau cu toţii prinşi de evoluţia din ce în ce mai proastă a situaţiei de la graniţa cu Republica Moldova, care fusese invadată de armata turcă în drumul ei, până acum de nestăvilit, către Berlin şi Paris. România era pe punctul de a se arunca într-un război greu de imaginat în epoca modernă, singura şansă de a-l evita fiind intervenţia comună a statelor din UE, însă neînţelegerile din sânul

uniunii pe tema cuantumului forțelor armate împiedicaseră până acum salvarea. La alt nivel, Laurențiu aştepta încă de dimineață curierul, care ba era blocat pe DN1, ba nimerise în altă parte, ba avea altă problemă, încât se aştepta să nu primească în seara aceea coletul. Ceea ce era dezastruos, pentru că mâine dimineață pleca la munte – cine ştie, poate ultima ocazie de a se deconecta înainte de război. Şi, legat de munte, iubita lui îl suna din cinci în cinci minute: „Puloverul ăsta vrei să-l iei la tine?", „Da' binoclul unde-l ții?", „Nu-ți găsesc bocancii de munte!". O adora pe Vali, chiar dacă era împrăştiată, sau poate tocmai pentru că era împrăştiată la modul cel mai adorabil, iar faptul că se mutase cu el de o săptămână nu o ajuta cu nimic să lupte cu buclucaşa entropie. Şi ca să pună capac la toate, Laurențiu primise de făcut o analiză politică urgentă, care avea să-i ia pe puțin două ore. Era prea mult; se anunța o seară care avea să se scurgă târziu în noapte. Lăsă totul şi se duse să-şi ia o cafea mare de vizavi.

Aştepta la trecerea de pietoni să se facă verde, cu telefonul în mână în caz că suna curierul, când în jur răsunară exclamații de uimire, care deveniră rapid de îngrijorare. Primul său gând fu la un accident, însă nu văzu nimic în neregulă pe şosea. Şi totuşi, în jurul său lumea se uita nedumerită. Însă nu la şosea; se uita în sus. Îşi ridică şi el privirea şi văzu că acolo se întâmpla ceva.

☆ ☆ ☆

Chiotele copiilor erau tot mai puternice, încât îi întrerupseră amintirea. Apoi îşi dădu seama că erau urlete de groază. Deschise ochii şi-l văzu pe băiatul cel mare fugind spre pom cât îl țineau picioarele, urmat de cel mic. Şi, la vreo treizeci

de metri în spate, un lup uriaş care se apropia cu salturi nedrept de mari.

Bărbatul ţâşni din pom, mai mult prăbuşindu-se printre ramuri, şi se ridică în picioare deja cu un pietroi în mână. Lupul, mai mare decât cel mai mare ciobănesc pe care-l văzuse vreodată, mai avea câteva salturi şi-l putea sfâşia pe băieţel. Laurenţiu se repezi înainte, îmbrânci copilul într-o parte şi, cu toată forţa, proiectă bolovanul cu muchii ascuţite în capul animalului. Degeaba, lupul sări pe el, blana urât mirositoare îl lovi în plină faţă, îi umplu orizontul şi bărbatului i se tăie filmul.

☆ ☆ ☆

Se uita în sus, însă nu pricepea ce vede.

Iniţial avu impresia că bolta cerească era cumva mai mare, ca un uriaş care îşi ridică mâinile şi umerii ca să-i sperie. După care realiză că buna alcătuire a văzduhului rămăsese intactă, însă problema era cu clădirile înalte, care nu mai erau la fel de înalte. Nedumerirea oamenilor se transformă în stupefacţie. Etajele superioare ale blocurilor se topeau etaj cu etaj, ca şi cum un gigant nevăzut pilea clădirile. Stupefacţia pregătise terenul pentru spaimă; în jurul lui Laurenţiu lumea începu să urle, să plângă, să se îmbulzească. Jur-împrejur toate clădirile se micşorau, scădeau, etajele dispăreau în neant. Şi, încă şi mai îngrozitor, oamenii aflaţi în ele cădeau în gol pe măsură ce etajele se topeau sub ei. Podeaua le dispărea de sub picioare şi se prăvăleau peste oamenii de la etajele inferioare, apoi, împreună cu aceştia, tot mai mulţi, podelele estompându-li-se de sub tălpi, se prăvăleau peste următoarele etaje...

Lumea de pe stradă deja alerga încolo şi încoace, panicată. Fiecare se îndreptase din reflex spre clădirea în care avea

biroul, spre magazinul în care lucra, către casa în care locuia, către adăpostul instinctiv al tunelurilor de metrou; dar toate acestea dispăruseră, se resorbiseră, se surpaseră, rămase simple găuri în pământ. De pe fața pământului de pe care deja se topiseră absolut toate edificiile, o forță nevăzută cojea acum trotuarele de sub picioarele brusc desculțe ale pietonilor, care se pomeneau că mergeau prin noroi. Aleile, străzile, şoselele, autostrăzile de pe întreg globul dispăreau ca şi cum n-ar fi fost niciodată, iar şoferii şi pasagerii lor se trezeau zburând prin aer, şi cu o sută de kilometri la oră, neînțelegând de ce s-au transformat câteva clipe în păsări al căror zbor se isprăvea abrupt în şanțurile de pământ, uneori trupurile lor refuzând nemişcarea bruscă şi zbătându-se şi sărind ca nişte ghemotoace de hârtie aruncate pe jos. Cu toate astea, mulți dintre ei scăpau, chiar dacă adesea cu un picior în groapă nu numai la propriu; alta era însă situația călătorilor care se aflaseră la bordul trenurilor de mare viteză. Stoluri de sute de oameni se năpusteau deodată, razant cu solul, cu 400 de kilometri la oră, deoarece compartimentele nu mai erau în jurul lor...

Dar se putea şi mai rău. În ziua aceea, vărul lui Laurențiu călătorea către Oslo în coconul comod al unui Airbus. Vărul său – îşi imaginase Laurențiu –, pe fotoliu, clipise şi când deschisese din nou ochii, curentul de aer îi răvăşea părul, fața şi buzele cu 900 de kilometri la oră, avionul nu mai era, iar în jurul său, mai bine de o sută de persoane străbăteau văzduhul cu aceeaşi viteză, la fel de uluiți, ca un stol de păsări care țâşniseră dintr-un pom speriate de o bubuitură, apoi traiectoria li se curbă brutal şi se năpustiră către pământul aflat la zece kilometri sub ei. Mult mai departe de aceştia, în centrul Bucureştiului, Laurențiu auzi o răpăială rapidă şi înfundată, până când înțelese că pasagerii unui alt avion, rămaşi într-o

clipă fără metalul sigur de sub picioare, îşi încheiaseră cursa mai devreme, într-o grindină umană.

Şi mai jos, în măruntaiele oraşului, zeci de angajaţi de la telefoane, apă sau gaze se pomeniră că, în mod inexplicabil, nu mai aveau în mâini patentele, târnăcoapele sau sârmele, apoi scările pe care coborau se prefăcură în fum, iar ei căzură prin hăuri de pământ.

Şi mai adânc încă, în străfundurile apelor, se creară bule de aer efemere, în care zeci de mateloţi stupefiaţi vedeau de la o clipă la alta oţelul dispărând şi peretele de apă apărând, apoi bulele de aer se spărgeau ca nişte baloane de săpun şi apa liniştea totul.

Oamenii primiră evenimentul în cele mai variate feluri posibile. Copiii care tocmai atunci se dădeau în leagăn reacţionară cu entuziasm la saltul incredibil pe care îl făcură deodată prin aer, prea fericiţi de zbor pentru a se gândi la ce le vor spune părinţii îngrijoraţi; deţinuţii se pomeniră liberi pe câmp şi nu pricepură de ce; cupluri de adolescenţi care mâncau la fast-food se pomeniră că stăteau în fund pe pământ, cu mâncarea pe jos, direct în colb. În spitale, chirurgii se pomeniseră pe acelaşi pământ, uneori pe nisip sau în zăpadă, în jurul unor oameni care sângerau abundent şi pe care nu-i puteau ajuta, ei înşişi fiind în pielea goală şi cu mâinile la fel. Pe câmpurile de luptă, inclusiv pe frontul invaziei neootomane a Europei, militarii din ambele tabere se treziră pe dealuri, pe dune, prin tranşee şi se uitară unii la alţii stupefiaţi, în pielea goală şi cu mâinile la fel; chiar dacă nu în puţine locuri conflictele continuară o vreme cu pumnii, cu dinţii şi cu pietrele, în majoritatea cazurilor se încheiară abrupt, din lipsă de interes. Până şi animalele din grădinile zoologice de pe întreg cuprinsul planetei se treziră eliberate, cu consecinţele previzibile.

Oamenii, în loc de tatuaje şi piercinguri, se pomeniră că aveau cicatrici urâte şi găuri deschise în carne. În trupurile a milioane de oameni se căscară brusc goluri acolo unde, până cu o clipă înainte, fuseseră stenturi cardiace sau şolduri artificiale. Palatul Parlamentului, podul Golden Gate, Ermitajul şi piramidele rămaseră pe vecie doar nişte amintiri. Din miliardele bogaţilor lumii rămăseseră numai zerourile. Dispăruseră în vânt, de la ambalaje alimentare, mobilă şi medicamente, la blocuri, poduri şi automobile. Infrastructura, de care altădată presa se plângea că e insuficientă, acum nu mai exista deloc. Şi de altfel, nici presa. Tot ceea ce zeci, chiar sute de generaţii duraseră, de-a lungul mileniilor, se evaporase în câteva clipe. Practic, din lume dispăruseră toate obiectele artificiale. Materialul plastic, sticla, aliajele metalice şi nu numai, fuseseră supte într-un hău care se scurgea definitiv în trecut.

Trecuseră numai câteva zeci de secunde de când Laurenţiu văzuse clădirile scăzând. Evident, se instaurase haosul. Oamenii, goi, se învârteau de colo-colo, lovindu-se unii de alţii, plângând, ţipând, unii încercând să facă ordine, alţii cedând şi căzând în genunchi în praf. Laurenţiu, de pe care hainele se topiseră într-o clipă şi căruia telefonul i se scursese printre degetele care încercaseră disperat să-l reţină, alerga împleticit către casă, cu cât păşea mai mult cu tălpile goale pe pământul rece şi pe pietre, cu atât dându-şi seama mai clar că nu nu are nici cea mai vagă idee unde se afla. Şi cum şi-ar fi putut da seama unde era şi cât mai avea până acasă, din moment ce se afla pe o întindere de pământ şi pomi şi pe alocuri iarbă şi flori care ţinea cât vedea cu ochii? Dispăruseră străzile, cartierele, clădirile, pasajele, în general reperele. Bucureştiul fiind aşezat în câmpie, diferenţa de altitudine nu depăşea câteva zeci de metri, ceea ce nu ajuta

la orientare, iar în afară de parcuri, Dâmbovița și lacuri, nimic nu putea indica oamenilor unde fuseseră cartierele pe care le cunoșteau ca în palmă. (O vreme după aceea se orientară după urmele lăsate de fostele străzi, fundații de bloc, șine de tramvai și guri de metrou. Când însă toate acestea, din cauza trecerii timpului și a apariției vegetației, se estompară, orientarea deveni imposibilă și, în curând, inutilă.)

Trei milioane de oameni desculți se vânturau prin pământul câmpiei, încercând fără mult succes să-și acopere părțile intime și în același timp să se adăpostească undeva sau să plece acasă sau să se întoarcă la serviciu – și toate acestea rămâneau fără rezultat, doarece nici adăpostul, nici serviciul, nici locuințele nu mai existau. Și nici dacă, mai mult din întâmplare, ajungeau în locul unde fuseseră acestea, nu era mai bine. Câmpul, noul lor habitat, era ciuruit de mii de gropi săpate parcă de cârtițe gigantice nebune – locul în care în dimineața aceea încă mai tronau cu greutate blocurile, casele, magazinele. Iar acele gropi ofereau o imagine a iadului: nenumărate trupuri umane inerte, dezbrăcate, aruncate unele peste altele, așa cum căzuseră atunci când podelele îi trădaseră.

Laurențiu, rătăcit și prăbușit pe pământul rece, după ce nu reușise să-și găsească iubita, parcă nu se putea trezi dintr-un coșmar. Plecarea la munte preconizată, telefoanele lui Vali, care nu-i găsea cutare pulover, coletul care nu mai ajungea, războiul care bătea la ușă, analiza pe care trebuia s-o facă în seara aceea, toate acestea păreau lucruri neînsemnate care se întâmplaseră cu sute de ani în urmă, altcuiva; acum nu-l interesa pe lumea asta decât s-o găsească pe Vali, ceva de îmbrăcat și un adăpost.

☆ ☆ ☆

Razele soarelui pătrundeau când şi când prin acoperişul debil al micului bordei, în funcţie de vântul care răsfira frunzele ramurilor puse cu stângăcie unele peste altele. Frunze erau şi pe jos, şi pietre late, de râu. Un bărbat şi o femeie se uitau la el zâmbind.

Când se mişcă, simţi durere şi usturime parcă în tot corpul şi îşi aminti pe loc cum sărise lupul pe el. Se ridică puţin, parcurgând cu privirea harta bătăliei sale cu fiara. Îl muşcase de umăr şi de braţ, cumva însă nu-l apucase bine, iar apoi îl zgâriase cu ghearele de sus până jos, sfâşiindu-i abdomenul. Din fericire, nu se scursese nimic afară, altfel n-ar mai fi trăit acum. De asemenea, la mâna dreaptă, un deget lipsea şi altul era ciuntit. Rănile erau acoperite cu frunze, dar măcar nu mai sângerau.

— Stai liniştit, îi spuse femeia mângâindu-l pe cap, mămoasă. Era încă tânără, cu ochi albaştri, voinică, posibil fostă sportivă. În ochii ei se citea un sentiment cald, pe care însă Laurenţiu încă nu-l putea identifica exact.

— Eşti în siguranţă aici, continuă femeia. Ai fost atacat de un lup când încercai să-i salvezi pe băieţii noştri. Datorită ţie n-au păţit nimic. Nu ştim cum să-ţi mulţumim!

Bărbatul de lângă ea dădu afirmativ din cap, întărind spusele soţiei.

— Nu mai ţin minte nimic după lup... De când sunt aici? întrebă încet Laurenţiu.

— De câteva zile. Ţi-a fost rău de tot, ai avut febră, dar te-am pus pe picioare cu ierburi.

☆ ☆ ☆

Brusca dispariție a obiectelor artificiale din întreaga lume schimbase complet prioritățile şi preocupările oamenilor. Supraviețuirea devenise, în câteva clipe, urgența supremă. Ca laptele scurgându-se dintr-o sticlă spartă, numărul celor care scăpaseră în primele clipe se împuțină fără să poată fi oprit în zilele, nopțile, lunile care urmară. Mulți se stinseră deoarece nu mai existau medicamente şi spitale; şi mai mulți, de foame. Un număr impresionant, din cauza frigului. În nordul continentelor rămaseră zeci de milioane de oameni de zăpadă – la propriu oameni, ca o oglindire înghețată a armatei de teracotă dezgropate în China în anii '70. De altfel, frigul sili populația să pornească într-un exod masiv, nemaiîntâlnit în istorie, către sud, către zone cu climă blândă. În primele zile, încercaseră să-şi încropească bordeie în care măcar să doarmă o vreme. Numai că, în lipsa mondială a excavatoarelor, a lopeților, a cazmalelor, se pomeniră obligați să sape cu crengi rupte cu greu din pomi, cu bolovani mai ascuțiți şi, cel mai mult, cu mâinile. Milioane de oameni în pielea goală săpau cu mâinile gropi comune, julindu-şi degetele în pământul tare, umplându-se de noroi pe care nu aveau cu ce să-l curețe. Rezultatele erau, firește, debile. Se înghesuiau câte doi, câte patru, câte cincizeci în gropi superficiale, tremurând lipiți de persoane complet străine şi acoperiți cu crengi înfrunzite, cu iarbă, chiar cu pământ. La începutul toamnei sistemul funcționă, dar pe măsură ce nopțile deveneau mai reci şi încet-încet oamenii îşi dădeau seama că blocurile, casele, şoselele, maşinile nu aveau să se mai întoarcă, abandonară bordeiele nereuşite şi porniră către sud. Mulți dintre ei ajunseră în locuri care nu de mult fuseseră Grecia, Albania sau Turcia. Pe tot globul, populația – nu şi englezii, japonezii, islandezii, care nu avură cu ce trece mările şi canalele – se scurgea către zonele mai calde, cât mai

aproape de Ecuator, ca picăturile de apă pe un glob pământesc didactic.

După un drum istovitor, de săptămâni întregi, gonit din urmă de amenințarea iernii, Laurențiu o depășise și ajunsese, împreună cu mari grupuri de oameni înfometați permanent, într-o zonă mult mai prietenoasă, chiar dacă arhipopulată, despre care unii afirmau că ar fi nu departe de fostul Tesalonic, din fosta Grecie. Vali nu era cu el, pentru că nu reușise s-o mai găsească. O căutase săptămâni întregi, strigând-o pe numele complet, până răguşise, dar nu reușise să mai dea de ea. Oare murise când vecinii căzuseră peste ea? Oare fusese ucisă după aceea de bărbați disperați? Sau pur și simplu plecase spre sud, cu alți oameni, căutându-l pe el? Cel mai probabil nu avea să mai afle vreodată.

Mulți numeau zona aceasta, socotită de unii Tesalonic, Babilon, din cauza nenumăratelor limbi vorbite acolo și a confuziei babelice inerente unei mase de oameni complet dezorganizate. (Ulterior, Laurențiu avea să afle că mai toate aglomerările umane erau numite acum Babilon. Într-un fel, pe Pământ nu mai rămăsese decât un singur oraș, mai mare ca oricare ex-țară, dar cu cartiere îndepărtate la sute și mii de kilometri unele de altele.)

De nevoie, oamenii începură să găsească soluții pentru goliciune, hrană, adăpost și protecție. La început își încropiră veșminte din frunze, legate, de bine de rău, de obicei de rău, cu curmeie grosolane, și își improvizară, la disperare, armuri din bucăți grosolane de coajă de copac. Abordară o dietă vegetariană forțată – nuci, mere, roșii, după caz banane sau portocale, tot ce le oferea la început natura fără să trebuiască să cultive ceva – și foarte rar avură norocul să se bucure de carne. Și când zicem carne, ne referim de obicei la câini, pisici, porumbei, vânați cu pietre și cu crengi

rupte, astfel încât să ofere iluzia unui vârf. Creşteau cu grijă şi vacile şi porcii rămaşi, dar era mult prea de greu să-i sacrifice, să-i taie şi să-i gătească. Fură nevoiți să improvizeze capcane, care aveau o eficiență extrem de scăzută, şi să prindă peşti cu mâinile goale sau, din nou, cu crengi ascuțite. Dormeau în bordeie prost făcute, deşi în timp se mai perfecționară, în scorburi, în peşteri şi chiar pe lacuri, pe plute din lemne rămase de la fostele construcții, legate cu curmeie din scoarță de pom sau cu buruieni mai rezistente; plutele erau dificil de manevrat şi până la urmă se desfăceau, însă măcar o perioadă le ofereau protecție împotriva animalelor sălbatice. Când, inevitabil, pe uscat acestea din urmă se apropiau prea mult, oamenii, întorşi la epoca de piatră, încercau să le alunge cu pietre, cu bețe şi cu foc. De destul de multe ori, chiar reuşeau. Pentru corporatiştii care lucraseră în multinaționale şi avuseseră garaj cu uşă automată, facerea focului se dovedi adesea o întreprindere imposibilă. Unii mai ageri la minte luau cu căuşul palmei mici cantități de carburant din gropile care rămăseseră în urma benzinăriilor, dar până la urmă lichidul se scurse complet în pământ, cu mult înainte de venirea frigului, când i-ar fi putut încălzi. Foştii hipsteri care împânzeau cluburile şi beau băuturi scumpe, îmbrăcați în haine de firmă, se târau acum prin noroaie, cu frunze pe ei, căutând disperați prin butuci larve, să le îndese în gură până nu li le luau alții. Miliardarii dinainte, foşti proprietari de vile luxoase şi bărci cu motor, îşi făceau nevoile în gropi cu duhoare pestilențială, în aer liber, laolaltă cu foşti şomeri şi muncitori. Bețivii, drogații, cartoforii beneficiară de cure forțate de dezintoxicare şi eliberare de dependențe. Foste vedete de la Hollywood şi ex-CEO năşteau pe jos, în văzul lumii. În general, oamenii erau forțați să-şi ducă viața mai departe exclusiv cu ce le oferea natura.

☆ ☆ ☆

Soții, care se recomandară Staicu, îl hrăniră cu câțiva cartofi, apoi se puseră pe povestit. Se pare că lupul sărise pe el şi avea toate şansele să-l ucidă, pentru că nu avea cu ce să se apere, era cu mâinile goale împotriva unei fiare de o sută de kilograme. Din fericire, soții Staicu, alertați de țipetele copiilor, veniseră şi goniseră lupul cu pietre – nu înainte ca animalul să-l muşte pe Aurel Staicu de mână.

— Nu pot s-o folosesc bine nici acum, dar important e că am scăpat cu toții, oftă bărbatul. Şi mai ales copiii...

Laurențiu încuviință din cap şi le mulțumi pentru actul lor curajos. Soții Staicu îi mai spuseră că înainte de nenorocire fuseseră profesori de sport la un liceu.

— Încercăm să păstrăm atât de mult cât putem din viața dinainte, aşa că am pornit un program didactic, spuse şi Aurel. Nu atât sport, că în ziua de azi, în noul normal, se face destulă mişcare. Dar îi învățăm poezie, botanică, prim ajutor...

— Şi mai ales istorie! confirmă Dina. Nu trebuie să uite cum era lumea înainte, ca să ştie s-o reconstruiască!

— Faceți un lucru extraordinar, îi lăudă Laurențiu. Ar trebui ca mai multă lume să se ocupe de asta. Băieții dvs. au noroc cu aşa părinți!

Lui Laurențiu i se păru că, în timp ce vorbeau şi după-amiaza lăsa loc serii, cineva le dădea târcoale, pe lângă bordei. Aurel, însă, îi spuse că mai mult ca sigur este doar un vecin curios.

— Şi dacă e un terorist?

— E suficient un anume fluierat şi ieşim imediat pe Magheru...

— Pe Magheru?!

— Da, aşa-i zicem noi spaţiului dintre bordeie. Dacă e nevoie, ies imediat zece-douăzeci de bărbaţi, care cu bețe, care cu pietre...

Lui Laurenţiu nu-i era teamă de terorişti, dar misteriosul necunoscut care le dădu târcoale şi zilele următoare îl neliniştea. Chiar ieşi de mai multe ori din bordei, aşa cum putea, însă nu reuşi să-l vadă.

☆ ☆ ☆

Trecuseră câţiva ani. Omenirea se înghesuia la nord şi sud de ecuator, în comunităţi care ignorau altădată mult preţuitele naţionalităţi. Practicau o agricultură primitivă, nedispunând, de pildă, de pluguri serioase. Timpul liber, atât de dorit în tumultul vieţii în oraşele mari, părea să fie din abundenţă, deşi, îşi dădură oamenii seama la un moment dat, hrana şi construirea adăposturilor le mâncau cel puţin la fel de mult timp.

Multe lucruri înainte fireşti nu mai existau acum. Sistemul financiar, industria, transporturile erau toate capitole uitate din istorie. Copiii nici nu mai erau învăţaţi să citească; ei făceau cursuri, susţinute de foşti profesori, meseriaşi şi specialişti, care se axau mai mult pe tehnici de supravieţuire şi mai puţin pe geometrie sau pe economie. Cât despre scriitori, care nu mai aveau niciun suport pe care să-şi imortalizeze operele, se pare că aceştia nu mai contau la fel de mult, şi nici harul lor, talentul sau temele abordate. Cei care citau sau recitau în faţa unor mulţimi erau preţuiţi, însă dacă nu puteau replica efectul, uneori sfârşeau violent, astfel încât cei mai apreciaţi scriitori şi poeţi ajunseră în scurt timp cei care aveau cea mai bună memorie şi putere de improvizaţie.

Printre muşcător de multele lucruri care pieriseră în neant se numărau şi ţările şi graniţele. Dar, odată cu acestea, încetaseră să mai atârne deasupra capetelor omenirii motivele de război. Oamenii, de prea multe feluri şi interese înainte de eveniment, părea că nu se mai pot uni în armate, agresiunile fiind mai mult la nivel personal. În acelaşi timp, nu mai exista noţiunea de oameni bogaţi şi oameni săraci. Tot Pământul era, practic, în pielea goală, mereu înfometat şi trăia în bordeie.

În lipsa obiectelor materiale confecţionate de oameni, în condiţiile traiului în aer liber şi ale lipsei de altă activitate în afară de procurarea hranei, unii se întoarseră către meditaţie, către gândire. După cum îi spusese odată lui Laurenţiu un fost profesor universitar, „într-un fel, acum opiniile sunt, în fine, importante". Bineînţeles, principalele preocupări în acest sens fiind încercarea de a găsi o explicaţie a fenomenului care întorsese civilizaţia cu 50.000 de ani în urmă şi căutarea răspunsului la chinuitoarea întrebare „Vom mai reveni oare la normal?".

Multă lume vedea nenorocirea care măturase civilizaţia drept o pedeapsă din partea divinităţii. Dumnezeu se săturase de lăcomia şi răutatea oamenilor. Alte zeităţi aveau, fiecare, motivele lor de a restarta viaţa supuşilor. De asemenea, multă lume interpretase evenimentele drept o răzbunare a naturii. Toate celelalte vietăţi trăiseră în armonie cu natura, numai omul se dezlănţuise împotriva ei cu o furie care pusese în primejdie toată viaţa de pe Pământ şi însăşi natura şi atunci, probabil în ultima clipă, aceasta luase măsuri radicale.

Inevitabil, alţii puneau dispariţia obiectelor artificiale pe seama extratereştrilor, da, ăia pe care guvernele îi ascunseseră de ochii publicului şi care acum măturaseră pe jos şi

cu guvernele, şi cu cetăţenii, v-am zis noi! Extratereştrii – după unii cenuşiii, după alţii omuleţii verzi, după încă unii reptilienii, ba exista chiar şi tabăra nibiriştilor – luaseră frâiele lumii din mâinile infantililor oameni, exasperaţi de plăcerea acestora de a distruge. Concluzia era clară: nu mai putem lupta cu extratereştrii decât prin puterea spiritului, deci iniţiaţii, vracii, cetăţenii cu puteri telekinetice şi, în general, paranormale sunt aşteptaţi în spirale continentale care să ne elibereze de sub jugul din altă lume!

Adepţii simulării râdeau însă de toţi cei de mai sus. Pentru ei era mai limpede ca oricând că trăiam într-o simulare – poate un joc video, poate o cercetare ştiinţifică – şi operatori pe care noi nu-i puteam concepe şi înţelege dăduseră, pur şi simplu, delete unor layere ale realităţii noastre, aşa cum ai şterge vocalele dintr-un text în Word. Poate o făcuseră să ne pedepsească, poate voiau să vadă cât suntem de inventivi, poate pur şi simplu jocul era plictisitor şi măriseră puţin miza – aici încă se mai discuta în contradictoriu.

☆ ☆ ☆

Câteva zile mai târziu, mult după ce soarele se scurse spre apus, Laurenţiu şi Staicu stăteau de vorbă în mijlocul bordeiului, în timp ce copiii dormeau în colţul despărţit de centrul încăperii cu un vraf de frunze. Dina ieşise cu o treabă până la Dâmboviţa, care era la numai câteva zeci de paşi de ei.

— Ce bună ar fi fost acum o bere! oftă Aurel, întorcându-se către gaura din bordei care, la o adică, putea fi socotită fereastră. Uite, acolo, mă rog, nu se vede nimic acum, dar dincolo de râu nişte cunoştinţe încearcă să cultive hamei. Nu ştiu însă cum or să...

Cuvintele îi fură sfărâmate de pietroiul care îi izbi craniul. Cât era de lung, Aurel Staicu se prelinse pe jos, cu sângele țâșnind din cap și stropind frunzele. Cu bolovanul în mâini, Laurențiu se uita cu ochii holbați către așa-zisul dormitor. Dacă băieții auziseră ceva și se trezeau...

Oftă ușurat când de dincolo nu se auzi nimic. Se aplecă, încă ținând bolovanul deasupra lui Staicu. Nu murise, dar la cum îi gâlgâia sângele prin spărtura din cap, nu mai avea mult. Și nici nu mai era un pericol. Lăsă pietroiul pe jos, de unde îl luase, și dintr-un pas se poziționă lângă ușă, ghemuit pe vine. O auzi pe Dina pășind către bordei... și când intră, se ridică, o prinse cu brațele de gât și o sugrumă acolo, la câțiva pași de copiii care dormeau și de soțul ei care-și dădea duhul. Dură ceva, femeia era destul de puternică, dar până la urmă o dovedi. O lăsă jos cu grijă și se așeză și el. Efortul depus îi tăiase genunchii. Nu stătu mult; gâfâind încă, o apucă de picioare și o trase afară, apoi o aburcă în spate, cu mult efort, și porni către râu. Nu vedea nimic în jur, dar spera că nici oamenii din bordeie nu-l vedeau pe el. Ajunse cu bine la râu și lăsă, cu aceeași considerație, trupul inert în undele întunecate.

Strecurându-se înapoi către bordei, auzi un foșnet în stânga și știu, într-o frântură de clipă, că era prea târziu.

☆ ☆ ☆

Într-un fel, cauzele distrugerii și soluțiile de reconstruire deveniseră noua împărțire a societății, înlocuind politica. Omenirea se diviza, încet-încet, de-a lungul liniilor de falie cu privire la motivele dezastrului. Unii afirmau că nu vor afla niciodată motivele nenorocirii și erau mai interesați să reconstruiască civilizația, „am făcut-o în trecut, o s-o mai

facem încă o dată". Conform altora, era eronat să se ridice din nou edificiul civilizației, atâta timp cât nu știau ce o distrusese, pentru că era posibil să se întâmple din nou. O altă categorie, uluitor de numeroasă, aștepta cu stoicism ca obiectele să reapară la fel de miraculos cum dispăruseră, refuzând să creadă că schimbarea era ireversibilă, „pentru că altfel nimic nu ar mai fi sigur și existența ar fi ilogică".

Existau însă și păreri radicale. De pildă, un fost profesor universitar afirmase că era inutil să căutăm motivele pentru care o mare parte a lumii se topise în aer, să plângem după luxul de odinioară sau să așteptăm ca toate acele clădiri și obiecte să se întoarcă. Și aceasta deoarece adevărul, dificil de acceptat, era că acele lucruri *nici nu existaseră vreodată.* Trecutul omenirii nu se întâmplase, amintirile ne fuseseră implantate din afară sau poate erau doar ecouri date de funcționarea defectuoasă a conștiinței universale, asemenea unui déjà vu. „Dacă nu este, înseamnă n-a existat. E mai plauzibil că avem amintiri false decât că s-a întâmplat ceva imposibil", spunea el, iar teoria sa se propagă cu un succes răsunător în masele de oameni goi și deznădăjduiți.

La un nivel mai practic, grupuri de oameni din întreaga lume încercau reconstrucția. Până acum, cu rezultate dezastruoase, întrucât aveau nevoie de obiecte, iar orice tentativă de a le crea se lovea de un zid nevăzut și de nepătruns. Pietrele puteau fi ascuțite, prin cioplire sau frecare, din lemne se puteau croi colibe ori plute, însă prelucrarea mai departe pur și simplu nu se întâmpla. La un moment dat, Laurențiu auzi că în apropiere cineva reușise să facă o lingură, ceea ce însemna că era posibil să revenim la viața dinainte. Se duse și el să vadă cu ochii lui minunea, însă la fața locului găsi un tânăr cu privirea puțin pierdută, care ținea în mână o piatră care, e drept, semăna izbitor cu o lingură, pe care o

şi şlefuise puţin, dar cu care în niciun caz nu s-ar fi putut mânca. Oamenii în jur căzuseră însă în genunchi şi plângeau, fericiţi că totul urma să revină la normal. Laurenţiu plecase mormăind.

Existau însă şi zvonuri care susţineau că undeva – mereu în altă parte – există un obiect – mereu altul – care cumva supravieţuise holocaustului obiectelor. Unii se jurau că văzuseră un pistol, alţii auziseră de o oglindă. Oameni veniţi din vestul Europei vorbeau despre un autobuz rămas întreg într-o grotă, în timp ce în ceea ce fusese odinioară Bucureştiul se şoptea despre o icoană aflată în posesia unui preot.

Şi tot la categoria zvonuri intra şi existenţa teroriştilor. Oameni veniţi spre sud din toate ţările vorbeau îngroziţi despre indivizi misterioşi care ucideau la întâmplare. Exemple erau nenumărate, aproape fiecare văzuse crime fără motiv sau fără unul evident. Nu se ştia cine sunt teroriştii, de ce ucid şi dacă urmăreau ceva sau erau doar psihopaţi. Variantele de explicaţii abundau, de la un ordin secret hotărât să desăvârşească ceea ce începuse în ziua aceea, până la suspecţii de serviciu, Illuminati. Nu puţini oameni credeau însă că teroriştii nu existau, în sensul de organizaţie cu un scop, ci erau pur şi simplu criminali ori poate oameni laşi, care preferau să ucidă pentru a fura puţină mâncare sau acoperământ corporal, decât să muncească ei pentru ele – motiv pentru care mai erau denumiţi, în derâdere, parlamentari.

☆ ☆ ☆

Ceva se agită în faţa ochilor lui şi până să se dumirească ce se întâmplă, se pomeni luat pe sus, peste şold, şi trântit la pământ, cu cineva deasupra lui ţinându-l cu genunchiul pe gât, provocându-i o durere pe care o simţea până în creier.

Îi recunoscu însă mirosul, de transpirație, dar cumva atrăgător.

— Îți pot rupe gâtul înainte să apuci să încerci să dai alarma, şuieră femeia cu o ferocitate în glas care-l îngheță. Şi o să şi fac asta, dacă nu-mi spui tot ce vreau să ştiu. Ca să nu mai pierdem timpul cu negări, să ştii că te urmăresc dinainte să ne întâlnim la pom. Am lucrat în poliție, ştiu să identific persoanele suspecte. Mi-ai plăcut, dar era ceva dubios la tine. Crimele de adineauri au confirmat asta. Acum, vorbeşte!

Cât timp Renata şoptise, Laurențiu raționase: dacă voia să-l ucidă, l-ar fi ucis deja. Dacă nu o făcuse, poate avea un motiv întemeiat. Adică unul care... care să justifice trădarea.

— Aşa e, lumea ne numeşte terorişti, tuşi el, îşi drese glasul, apoi continuă grăbit: Noi însă ne spunem Ordinul N. şi vrem să salvăm omenirea.

— Teroriştii au avut mereu o justificare şi un nume interesant, mârâi femeia.

— Ascultă-mă... Noi nu ne batem capul de ce au dispărut obiectele. Important e că ni s-a dat a doua şansă, s-o luăm de la capăt altfel. Misiunea mea şi a camarazilor din Ordin este să repornim civilizația pe alte coordonate. Lumea, deşi nu ştie, merge din nou spre distrugere. Pentru asta trebuie să-i eliminăm pe toți cei care îşi doresc ca lumea să fie ca înainte! Dorința lor e firească, dar ne trage în jos pe toți; cu ei, viitorul va fi doar un trecut second-hand. Iar această schimbare monumentală trebuie întreprinsă urgent, cât noi, care ne amintim de lumea veche, mai trăim şi ştim în ce direcție să nu se ducă civilizația. De aceea i-am eliminat pe soții Staicu, care învățau copiii să trăiască şi să gândească greşit. Nu-mi face nicio plăcere să ucid, e îngrozitor... Dar fără sânge nu putem schimba lumea veche.

— Lumea veche era oribilă, vorbi deodată femeia. Am văzut destule lucruri îngrozitoare când am lucrat în poliție, cât să nu mai vreau viața de atunci. Dar, deşi am înțeles ce distruge Ordinul N., nu înțeleg ce vrea să clădească în loc.

— Lumea a ajuns acum acolo unde ne-ar fi adus teroriştii adevărați, extremiştii de stânga şi dreapta şi anarhiştii, dacă ar fi putut, numai că ei nu aveau ce să pună în loc şi s-ar fi sfârşit prost. În schimb, noi avem: o societate în care să primeze natura în fața artificialului şi mintea în detrimentul obiectelor. (Laurențiu deja vorbea aprins:) De câte ori omul a nesocotit sau agresat natura, a avut de suferit. Aşa că nu mai încercăm să îmblânzim natura, ci să ne împrietenim cu ea. Natura ne poate furniza absolut tot ceea ce ne trebuie, fără să fie nevoie s-o epuizăm. Iar lipsa obiectelor artificiale ne va forța să găsim alte căi de a ajunge la viața comodă dinainte. Ce eşti tu, mintea ta sau corpul tău? Sigur, amândouă, dar nu uita că atunci când murim, corpul se descompune, dar mintea poate că nu! Oricum, normal ar fi ca mintea să comande trupul, dar civilizația noastră a făcut să fie invers, corpul să poruncească minții. Pentru că omul a început să se folosească de obiecte, proptele nenaturale, în detrimentul gândirii, a ales calea comodă, dar nocivă. Poate omul de Neanderthal comunica telepatic; Sapiens l-a omorât şi a venit cu telefonul. Poate omul primitiv mişca obiectele şi pe el însuşi cu puterea minții sau a vrăjilor, ca solomonarii, în schimb Sapiens a venit cu roata: o găselniță ingenioasă, dar o dovadă de lene. Cu roata poți face mii de kilometri; mintea însă nu are limitările materiei. De asemenea, credem în puterea cuvintelor şi vrem să profităm de ele mai mult, de pildă chiar cuvântul „natură" e...

Femeia îi făcu semn să tacă, se ridică şi, deşi era mult mai mică decât el, îl ajută, oferindu-i un braț puternic, să se ridice.

— Pe băieții soților Staicu i-ai lăsat singuri, observă ea.

— Nu-ți face probleme, sigur o să-i ia alți oameni, poate unii care şi-au pierdut copiii. Nu rămân ei pe drumuri...

— Uite propunerea mea, Laurențiu. Îmi place scopul vostru. Vreau să lupt alături de voi. Dar luăm copiii şi îi creştem, noi doi. Le-ai ucis părinții; vinovăția ta te va împinge să ai grijă de ei cu aceeaşi putere ca şi iubirea paternă.

Puțin mai târziu, bărbatul, femeia şi cei doi copii păşeau în noapte, în întunericul adânc, printr-o câmpie cu iarbă grasă şi pomi subțiri, care altădată se numea cartierul Drumul Taberei. Copiii încă nu înțelegeau ce li se întâmplă, cel mic, din când în când, scâncea după mama lui, dar mergeau înainte.

— Nu mi-ai spus un lucru, observă Renata. De la ce vine N-ul din Ordinul N.? De la natură?

Bărbatul, pentru prima dată după multe ore, zâmbi, chiar dacă ea, cel mai probabil, nu putea vedea asta.

— N vine de la Natiubirea.

— Nat ce?

— Natiubirea. Ordinul Natiubirea. La urma urmelor, cum s-o iubim, dacă îi spunem natura?

Îți place să scrii SF, fantasy, horror?
Trimite-ne scrierile tale la **redactia@colectiasf.ro**!

Condițiile manuscrisului:
litera utilizată – Times New Roman, corp 12;
cu diacritice; evidențierile cu *italic*, **bold** și/sau „ghilimele";
textul aliniat la stânga; autorul nu va face paginare în documentul word, doar dacă materialul o impune;
titlul cu Times New Roman, corp 18, bold; numele autorului sub titlu; informațiile de contact vor fi trecute la finalul manuscrisului (nume și prenume, adresa, telefon, e-mail).

Raiul pe pământ

de Dodo Niță

„Comunismul va fi raiul pe pământ!"
I.V. Stalin(skaia)

— Auzi, sân' Petre, hai să mai tragem şi noi o raită pe Pământul cela, să vedem cum mai mere treaba p-acolo, se adresă într-o dimineață Dumnezeu sfântului Petre.

— Gata. La ordin, preaSfinte.

— Da' cu ce se-mbracă ăia jos, ca să ne îmbrăcăm şi noi la fel, să nu batem la ochi?

— Las' pe mine, preaÎnțeleptule, și să n-ai nicio grijă!

Aşa se face că, în aceeaşi dimineață, pe străzile unei metropole din Oltenia debarcară două arătări, cu adevărat de pe altă lume: cu pletele dalbe fluturând în bătaia vântului şi cu bărbile până-n brâu, îmbrăcate în nişte jeanşi largi şi jerpeliți prinşi cu cozondraci, nişte tricouri marinăreşti decolorate şi cu două cipilici violete acoperindu-le pletele.

Toată lumea se uita lung după ei.

— PreaLuminate!

— Ce e, bre?

— PreaLuminate, se uită lumea la noi!

— Păi ce-are, bre?

— Cred că din cauza bărbilor şi-a părului.

— Păi uite, mai sunt şi alții cu bărbi şi plete.

— Da, da' ăia are bărbile negre.

— Şi ce propui, să ne vopsim?

— Nne, să ne radem.

— Unde?

— Am ochit la doi paşi o frizerie.

— Atunci să purcedem într-acolo.

Intrară în frizerie.

— Ia-n te uită, sân' Petre, ce scrie pe toți pereții: „Nu primim bacşiş!" Oare ce-o fi aia?

— Poate c-o-nsemna, mai pe boiereşte, „Fumatul interzis"!

— Da-da, să ştii c-ai dreptate. Ar cam trebui să punem şi noi o inscripție d-asta la poarta Raiului, c-ai văzut, care cum vine, aduce la pachete şi pachetoaie de țigări, ce-or face cu atâtea, nu ştiu, că la Mine n-a ajuns niciunul!

— Pesemne c-aşa s-au obişnuit, preadreptule, să nu bată la o poartă fără un pakent în buzunar.

— Dumneavoastră vă tundeți, vă radeți sau faceți conversație? interveni bățos şi puțin cam iritat un frizer, agitând un brici prin aer.

— Da-da, ne tundem şi ne radem.

— Cum vă tund, tovarăşe?

— Aoleu, sări ca electrocutat sf. Petre, cum poți să-i spui aşa, el este Domnul!

— Ce domn, tovarăşe, dumneata pe ce lume trăieşti?

După ce se tunseră şi se raseră regulamentar, ieşind din frizerie, Dumnezeu îi zise sf-lui Petre:

— Ia-nchipuie-ți, ce-ar fi ca-ntr-o bună zi să M-auzi: „Să vină la mine tovarăşul arhanghel Mihail sau tovarăşa fecioară Maria"!

— Ar fi o chestie tare, Doamne. Şi acu', încotro?

— Încotro ne-o lumina Dumne... adică nu, c-ăla sunt Eu. Ia să intrăm într-o librărie, să vedem, cărți de-ale noastre au?

Intrară în librăria centrală. Rafturile pline cu cărți, dar teologice niciuna. Ba parcă una – „Mituri astrale". O răsfoiră, dar când văzură calculele matematice, se lămuriră rapid: nu era de-a lor.

Se plimbau printre rafturi, când lui Dumnezeu îi scăpă o exclamație:

— Ia-n te uită!

— Ce e, ce e ? întrebă curios sf. Petre.

— Ce să fie, o carte de-a răspopitului ăla de Creangă.

— Aaaa, da` stai, că mai încolo o să dai peste ale lu` ex-ierodiaconul Ionel Theodorescu. S-a ascuns sub alt nume, crede că nu-l găbjim.

— Las` pe mine, Petre, că pe băsmătarii ăştia îi am Eu în vedere la Judecata de Apoi...

Mai căutară şi pe alte rafturi.

— Nimic, preasfinte, nicio carte de rugăciune.

— Aşa-i, chiar nici una.

— PreaLuminate, am o idee!

— Ai o idee? Cum aşa?

— Mă mir şi eu, preaDreptule. Auzi...

— Dintotdeauna.

— ...ia fă o minune acolo, să apară pe un raft întreg numa' Biblii, să vedem, le cumpără lumea?

Dumnezeu flutură un pic din degete, spuse Tatăl nostru pe de-an-doaselea şi minunea se înfăptui: tot raftul se umplu de Biblii, dar nu aşa, orice fel de Biblie, ci unele aspectuoase, legate în piele neagră şi cu două linii aurii încrucişate pe cotor.

Ca din pământ ieşi o doamnă, se uită la una din ele, o întoarse pe faţă, pe dos, se uită la cotor, dădu din cap mulţumită, mai luă două şi le puse-n coş, fără măcar să le deschidă. Doi inşi, care stătuseră deoparte şi o priviseră cu atenţie, se repeziră şi ei şi luară câte două. Asta fu de-ajuns: imediat lumea dădu năvală şi într-un minut dispărură toate Bibliile.

La casă începu scandalul:

— De unde aţi luat, dom'le, cartea asta, că noi n-am mai văzut-o până acum?

— Din raft, tovarăşă, din raft! Şi fă mai repede socotelile, că mă grăbesc.

Până să fixeze un preţ, până să-l afişeze, trecu un timp. Clienţii bombăneau nemulţumiţi. Plătiră majoritatea, dar când să coboare pe scări, unei doamne îi căzu cartea din mână şi se deschise. Aplecându-se s-o ia, citi fără voie: „Fericiţi cei săraci cu duhul! A lor va fi împărăţia cerurilor!" Deschise cartea la prima pagină şi silabisi cu ochii mai-mai să-i sară prin lentilele ochelarilor: „BI-BLI-A"!?

— Asta e curată bătaie de batjocură! Auzi, să ne vândă Biblia! Tovarăşă, te rog să-mi dai banii îndărăt!

— Ce bani, doamnă, ce bani? Până acuşica toată lumea se bătea pe ele, iar acum mi-o daţi înapoi? Încai să ziceţi mersi, că n-am avut timp s-o băgăm la pungă!

Ceilalţi «bibliofili», descoperind cu uimire că se află în posesia unor Biblii şi nu a cine ştie ce ultim roman la modă, por-

niră să vocifereze, cerând banii înapoi. Petre și Dumnezeu stăteau într-un colț și se închinau.

— Hai, d-acilea, sân' Petre, că mă dezgustară de tot necredincioșii ăștia...

— Și cu Bibliile cum rămâne, preaBunule?

— Lasă-i să se spele pe cap cu ele.

Părăsiră librăria și intrară în supermagazinul din față. Când să se urce pe scări...

— Olelei! Sân' Petre, ia uite-te, scările alea merg singure!

— Da, preaÎnțeleptule, se numesc scări rulante.

— Mă, da' să știi că-s bune. Trebe să punem și noi v'o două în Rai, că-i greu al naibii să aburci dealul pân-la Templu!

Și, vreme de un sfert de ceas, urcară și coborâră cu scările rulante, până se luară femeile de serviciu cu măturoaiele după ei.

— Ei, Doamne, și-acuma unde mai merem?

— Merem la biserică, Petre, să vedem și-acolo ce și cum.

Pe drum, sân' Petre îi atrase atenția lui Dumnezeu asupra unei clădiri maiestuoase.

— Ooo, ce minunăție! se miră preaSfântul. E mai meseriașă decât Templul nostru din Rai!

— E clădirea mitropoliei, preaÎnțeleptule. Parcă e scoasă din revistele de anticipație. Nu le facem o vizită?

— Lasă-i în păcatele lor, sân Petre, c-or fi niște amărâți. Mai bine zi ce scrie în foaia aia de-o cumpărași.

— Zice de unu', Prunariu, de-a zburat în cer cu o rachetă.

— I-auzi al dra... pușchea pe limba-Mi! Chiar așa, sfinte, dacă am zbura și noi c-o rachetă d-asta, n-am ajunge mai repede-n Rai?

— Noi am ajunge precis, preaLuminate, că nu ne pricepem să umblăm cu ea, da' muritorii de rând nu pot, pentru

că cerul lor şi cu Raiul nostru sunt două universuri paralele, în timp şi în spaţiu.

— Machea, da' de unde le ştii tu, sân' Petre, aşa de bine?

— Iaca, preaMărite, mai citesc şi eu în timpul orelor de serviciu, că dreptcredincioşii, după cum ştii, nu prea mai vin, mai mult din joi în Paşti. A adus unu', când a dat colţul, un ziar al ştiinţelor, se gândea c-o să facă vreo afacere cu el.

— Lasă, Petre, bine faci că te cultivi. C-ai văzut, Eu cu fizica asta nu prea le am; mai ţi-aminteşti, când am dat legea gravitaţiei, cât m-am canonit? Şi era atât de simplu: trăgeam un bobârnac Pământului şi gata învârteala...

— Ajunserăm şi la sfânta biserică, preaÎnţeleptule! Intrăm au ba?

— Intrăm, de ce să nu intrăm?

Înăuntru, câteva babe aprindeau lumânări sau dădeau acatiste. Ba nu, într-un colţ întunecos, un bărbat între două vârste, cu mutră de gestionar, lucru confirmat şi de-o geantă burduşită, se-nchina de zor la o icoană, aruncând priviri speriate în stânga şi-n dreapta.

Dumnezeu se înscrise la cuvânt:

— Babele, săracele, tot cu ele ţinem Raiul!

— Da, prealuminate, da' mi s-a acrit de câte babe mi-au trecut prin Poartă! Nu tu o puiculiţă de-alea mai tinerele, să simţi că trăieşti, nimic...

— Pune-ţi lacăt limbii, Petre! îl mustră Dumnezeu. Uiţi unde te afli?

Apăru şi preotul. Sân' Petre se supără de-a binelea:

— Ia uite şi la fonfăitul şi gângăvitul ăsta! Nu-nţelege nici el ce mormăie! D-aia nu vine lumea la biserică! Mai ţii minte, Doamne? Pe vremea noastră trăgeau dreptcredincioşii nişte cântări de se zguduiau stâlpii Raiului!

— Ehei! oftă Dumnezeu şi câte o lacrimă li se prelinse amândurora pe obraz.

Ieşiră.

— Încotro, Doamne?

— Plecăm, Petre. Am hotărât să plecăm, că nu mai e de trai acilea.

Merseră ce merseră, până ajunseră la un bloc cu zece etaje.

— Preasfinte, eu zic să ne aburcăm pe turnul aista. D-aci ne poate lua arhanghelul Mihail mai uşor.

— Facă-se voia ta, Petre.

Dar când să ia liftul, pauză. Liftul, defect. O luară pe scări, vrând-nevrând.

— Cu ce-am greşit noi, Doamne, să ne pedepsească oamenii aşa? se văietă sân' Petre, gâfâind la fiecare treaptă.

— Ei lasă, sfinte, lasă că le-arătăm noi cu apocalipsa! Tocmai şi-au tras-o mai aproape.

— Să ne grăbim, Doamne, să ne grăbim, că şi cu asta oamenii sunt gata să ne-o ia înainte!

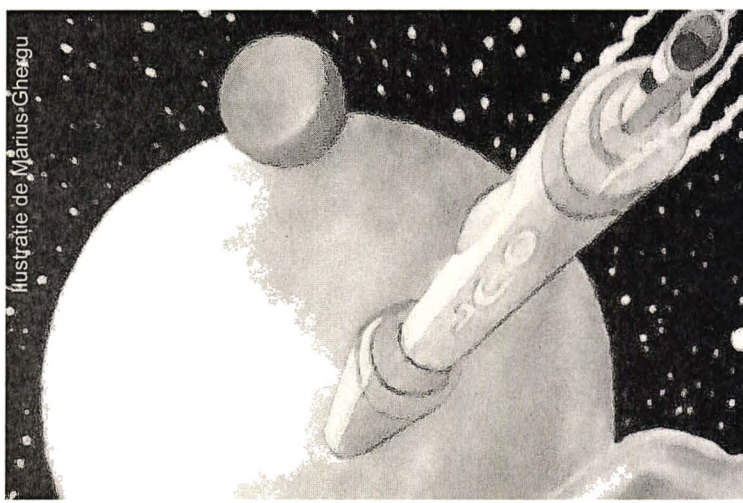

Ușile

de Mircea Liviu Goga

„Tu mă știi, Emil, n-am fost nici mai bună și nici mai rea decât alții, nici mai frumoasă și nici mai urâtă decât alte femei și nici nu afirm că n-aș fi mulțumită de ceea ce sunt. Totuși există clipe, mai ales seara și cu deosebită intensitate înainte de-a adormi, când îmi pun întrebări despre trecut, despre viitorul întrevăzut prin prisma acestuia și despre poziția mea între – cum zicea poetul? – ale filei două fețe, nu? Poate că n-ar trebui să-ți scriu despre toate astea, dar experiența pe care am trăit-o de curând mă împiedică să păstrez amintirile pe care mi le-a stârnit doar pentru sufletul meu. Ții minte? Acum două săptămâni ți-am spus că merg într-un loc important al vieții mele. Nu ți-am oferit amănunte, pentru că nu doream să-mi pui întrebări suplimentare, nu doream, cu alte cuvinte, să-mi tulburi orizontul așteptărilor care s-a dovedit, în cele din urmă, a fi mult mai jos decât orizontul real. Am mers, pur și simplu, în orașul acela de sub munte în care mi-am petrecut vacanța de vară din anul în care părinții au fost trimiși în delegație în străinătate. O, a fost demult, nu cred că ți-am povestit vreodată ceva. A fost o vacanță ciudată, cu toate că nu-mi amintesc să se fi petrecut în ea vreun eveniment deosebit. Aveam doar nouă ani, iar părinții nu se hotărâseră cui să mă lase în perioada în care urmau să lipsească. Tocmai atunci au primit un telefon de la mătușa Paulina (îi spuneam Poly, când nu era de

față, nu suporta diminutivele) și s-au înțeles de minune. Așa că mi-am făcut bagajele, am luat trenul împreună cu tata și a doua zi, spre seară, am aterizat în curtea mătușii. Oraș de provincie, înțelegi, asta însemnând o curte uriașă (cea din față; mai era și grădina!) și o casă mare, veche, boierească, având un etaj, subsol cu pivniță și niște anexe sprijinite de peretele opus celui de la stradă, cum ar fi magazia și atelierul de mecanică al unchiului mort demult. Trebuie să recunosc că, în ciuda sentimentului de panică pe care mi-l crea despărțirea de părinți, fie și temporară, schimbarea decorului mă făcea fericită. Tata a rămas peste noapte cu noi; dimineața ne-am îmbrățișat, eu având sentimentul că-l văd pentru ultima oară, sentiment care, din fericire, nu s-a confirmat. Apoi am rămas singură cu mătușa Poly, de fapt absolut singură, cum aveam să constat curând, pentru că tușa nu făcea niciun efort pentru a înlesni comunicarea. Eram chemată la masă la ore fixe și mă trecea în casă pe la zece seara. În rest, vara era a mea.

Și ce vară! Imaginează-ți, Emil, ce înseamnă pentru o fetiță romantică de București, crescută la bloc, o curte de 1000 de metri pătrați și o grădină mult mai mare, în care te puteai pierde cu ușurință! Viața mea devenise o aventură cu care abia reușeam să mă obișnuiesc. E drept că nu aveam cu cine să mă joc – copiii vecinilor erau prea mari – și, după cum aveam să constat curând, oamenii îmi cam ocoleau mătușa, politicoși, dar distanți, reticenți în a încerca să creeze legături cu o persoană perfect necomunicativă. Ca atare, nici copiii lor nu veneau pe la noi, iar ieșirea din curte îmi fusese interzisă de la început de tata, o interdicție subliniată și întărită de mătușa Poly. E periculos, pe stradă trec mașini – ca și când în București n-ar trece mașini pe străzi și n-aș fi fost deja învățată cum să procedez! Totuși, n-am pus prea mult la inimă interdicția, îmi ajungeau curtea și grădina. Inventam singură jo-

curi, găseam prieteni imaginari și aveam avantajul că nu exista nimeni care să-mi contrazică gesturile și ideile.

Iar lucrul care mă încânta cel mai mult în curtea aceea era strălucirea soarelui. Niciodată, nicăieri n-am întâlnit un soare atât de minunat, blând și puternic, armonios și având capacitatea de a extrage din orice obiect nuanțe, în mod obișnuit, insesizabile. Era o curte absolut colorată, nimic nu era alb, negru sau cenușiu: albul se desfereca pe retina mea în culorile curcubeului, negrul nu părea decât o transformare a albului într-o culoare specială, invizibilă în mod normal, iar cenușiul era un amestec de nuanțe obișnuite cu altele, aflate în alte lumi pe care le atingi doar visând. Era o curte în care vedeam altfel, simțeam altfel, aventurile pe care le imaginam prindeau consistență, deveneau reale în măsura în care eu însumi reușeam să le definesc. Iar casa...

O, casa! Trebuie să-ți scriu puțin și despre ea. Parterul avea trei camere mari, mobilate cu piese vechi, trecute de suta de ani. Dulapuri, paturi cu baldachin, veioze cu abajururi brodate... apoi, mai erau trei uși care duceau către tot atâtea încăperi. Sus erau alte camere, la mansardă, iar jos o pivniță uriașă, în care s-ar fi putut cuibări un dragon. Mătușa Poly m-a luat de mână încă din prima zi și mi-a atras atenția. Cele trei uși. Să nu încerc să intru acolo. Niciodată.

De ce? Nu mi-a răspuns. Să nu încerci să le deschizi, atât. Și multă vreme m-am jucat în curte, sub soarele incredibil, în lumina înspăimântător de clară, sau m-am hârjonit prin grădina uriașă demolând meterezele de iarbă niciodată cosită și creând labirinturi către merii vărateci încărcați cu poame încă verzi, atât de minunate, atât de acrișoare...

Dar a fost o zi, prin iulie, cred, când m-am plictisit subit de curte și de grădină. Am intrat tiptil în casă și m-am apropiat de una dintre ușile interzise. M-am apropiat cum se

apropie un fluture de noapte de lumina unui felinar de vânt presimțindu-și sfârșitul în flacăra străvezie, dar neputând refuza chemarea de dincolo de moarte a luminii. Era o ușă obișnuită, din lemn vopsit într-o nuanță de maron închis, cariat pe alocuri. Îmi aduc și azi aminte de mirosul ciudat al vopselei vechi amestecat cu mirosul rumegușului vărsat de carii înafara găurilor și care, praf fin, se prelingea de-a lungul tăbliei lăsând urme subțiri, deschise la culoare. Clanța bătrânească, din alpaca, stătea atârnată rigid, părând că necesită un efort considerabil pentru a fi apăsată. Am pus palma dreaptă pe ea, apoi am ezitat, amintindu-mi interdicția. Am retras mâna, după care mi-am lipit urechea de ușă într-o pornire inexplicabilă pentru că, rațional vorbind, nu aveam nimic de auzit dintr-o cameră în care nu se afla nimeni.

Dar am auzit totuși ceva. Un fel de sunet de corn, aburit de cețuri și depărtări, un sunet trist vestind moartea sau nașterea unui erou. Mi s-a părut brusc că dincolo de ușă se întind codrii seculari ai unei lumi străine în care se desfășoară, chiar atunci, o vânătoare imposibilă. Sau există un castel unde împărăteasa a născut un prinț sau a crescut o vrajă care unește lumile.

Am retras urechea și am strâns pumnii, neștiind ce să fac. Ce ciudat! Îmi aduc aminte acum un alt moment, o ușă a cărei clanță trebuia apăsată. Era ușa care ducea către biroul redactorului șef al unei reviste de prestigiu. Aveam de gând să-i prezint o povestire pe care o scrisesem de-a lungul unei nopți întregi și de care mă simțeam mândră. Era nevoie doar să apăs clanța și să-l întâlnesc față-n față.

Dar n-am avut curaj. Redactorul șef era o mare personalitate literară. Ideea de a-l întâlni mă copleșea, mă îngrozea de-a dreptul. Mi-am retras mâna – și atunci, și atunci. M-am întors în vârfurile picioarelor și am plecat.

Mătușa mea s-a întors târziu din oraș. Am fost cuminte – i-am spus. N-a comentat. Seara m-a chemat la masă, iar la ora 10:00 am fost în pat. Apoi au mai trecut niște zile ridicol de frumoase, ridicol de strălucitoare în care m-am fâțâit prin curte și prin grădină închipuind jocuri dezlânate și m-am gândit la ușa nedeschisă. Cum să-ți spun, Emil? Parcă murise ceva în mine, o bucată de suflet pierise îngropată de convenienețe, iar cuvintele *nu pot* deveniseră o declarație dată în fața unui notar nevăzut pe piatra de mormânt a viselor lipsite de împlinire. Știu, sună cam prea literar ceea ce-ți scriu, dar să fiu a naibii dacă nu simțeam lucrul ăsta la fel cum simți uneori de la mare distanță dangătul unui clopot, fără ca totuși să-l auzi, datorită infrasunetelor pe care le emite.

Oricum, dacă lucrurile pe care ți le povestesc te deranjează sau te plictisesc, nu le mai citi, lasă-le baltă.

Continui? Bine. Știi, a mai fost o zi similară. M-am dus, venind de-afară, din soarele irespirabil de strălucitor, lângă cea de-a doua ușă. De data asta am fost gata s-o deschid, dar un vuiet surd m-a oprit în ultima clipă. Am lipit încordată urechea de ușă și am auzit sunetul oceanului. Era clar, imens, așa cum și tu îl știi. Un sunet imposibil de confundat.

Imposibil de confundat...

Multă vreme m-am întrebat: și dacă aș fi deschis-o? Poate oceanul acela pe care îl simțeam străvechi, oceanul care acoperea pe vremuri aceste pământuri, s-ar fi revărsat pe ușă, în odaie și de acolo afară, umplând orizontul, recuperându-și vechile granițe? Sau m-aș fi trezit pe țărmul unui altfel de ocean, unul nevăzut, dar existând în amintirile lui, fiind și totuși fost, sălbatic în orice caz, nesfârșit de-a lungul și de-a latul eonilor? N-o voi ști niciodată. După cum niciodată nu voi ști ce s-ar fi întâmplat atunci, când ar fi trebuit să primesc premiul acela pentru debut. Cred că asta ți-am povestit. Ți-a-

duci aminte? Eram la un festival, urma să urc pe scenă. Ți-a-duci aminte? Zău că ți-am povestit! Urma să susțin o mică prelegere pentru urechile atente ale juriului, probabil a contat, azi sunt sigură că a contat, doar că în ultima clipă am plecat... am plecat într-un restaurant apropiat, am băut o vodcă (și vai, nu sunt mare amatoare de așa ceva!) după care m-am dus să mă culc. Evident, refuzul meu a fost interpretat ca o ofensă, iar premiul pentru debut l-a primit următorul de pe listă.

În casa mătușii Poly mai era o ușă de care m-am apropiat tot atunci. Una întunecată, înghețată, rece. Am bănuit în spatele ei frigul stelelor. M-am temut până și să-i ating clanța, părea brumată, gata să-mi lipească pielea mâinii de ea și să mă fure către acolo pentru totdeauna. Era multă liniște în spatele ușii, o liniște aproape absolută dacă aș fi eliminat din ea muzica sferelor. Chemarea lor părea un cântec de sirenă, melancolic, aspru și de neînfrânt. Am visat o vreme pândind, așteptând, ascultând reverberațiile primordiale. Pe acolo se putea ajunge la stele. Așa cum am sperat în ajunul decernării unui premiu național în care... știi povestea. Trebuia să întâlnesc un mare poet, fusesem invitată la masa lui, iar eu...

De atunci n-am mai scris. Sunt doar o biată profesoară de gimnaziu, cu oarecare veleități literare, oarecum drăguță, oarecum stimabilă. Necăsătorită, așteptând să treacă vremea, să-și rumege pensia. Dar altceva voiam să-ți spun. Voiam să-ți spun că în seara aceea mătușa Poly m-a certat, a găsit un motiv mărunt, cum nu mai făcuse niciodată. Până la urmă a spus: bine. Las-o așa. Nu contează.

Nici azi nu știu dacă nu cumva m-a certat pentru alt lucru decât acela pentru care părea să mă certe. Am fost cuminte – îi spusesem. Exact atunci s-a enervat. Fusesem cuminte, nu deschisesem nicio ușă din cele interzise și nu știu dacă nu cumva tocmai **asta** o enervase.

M-am dus acolo. Nu puteam vedea orașul dacă nu m-aș fi dus să văd și casa ei. Da, murise demult, dar presupuneam că avea moștenitori care... dar nu, nu avusese moștenitori direcți. Casa a fost demolată. La primărie, după cum am aflat, apăruseră două tabere: o dărâmăm sau nu? Casă veche, de patrimoniu, știi? Dar au dărâmat-o, iar în locul ei se înalță azi un bloc oribil.

Poate crezi că am privit totul cu regret, dar nu e chiar așa. Am măsurat cu ochii noua construcție fără tristețe. Curtea mătușii, casa ei, trăiau în copilăria mea. Existența lor reală nu mai avea importanță.

Sau avea. Nu știu. Cert este că m-am trezit apucată de braț cu putere. M-am întors și am dat ochii cu doamna Emilia. Una dintre profesoarele mele din facultate, aș fi jurat că nu mai trăiește. Era acolo. Fața boțită de vârstă, costumul negru de văduvă m-ar fi făcut să n-o recunosc, dar am privit-o în ochi și era chiar ea, aceiași ochi mari, albaștri și inocenți care mă fermecaseră odinioară.

— Ei, mai să nu te cunosc! mi-a zis. Ce mai faci? N-am mai auzit demult nimic despre tine. E chiar ciudat. Știi, urmăresc presa literară. Nu te-am mai... Ai fost un talent extraordinar, eu am crezut în tine, să știi. Mă așteptam ca tu să devii... Ce ți s-a întâmplat? N-am mai auzit nimic, nimic... nimic despre tine...

Atunci am privit-o în ochii aceia albaștri, mari și rămași incredibil de inocenți și i-am spus adevărul pe care îl tot ocolisem până atunci de-a lungul vieții:

— Am fost prea cuminte, doamnă Emilia...

„Învață de la Scriitori!"
https://www.facebook.com/groups/669186743563933/

Nihil sum sine te

de Teodora Bercianu

Cum poate un om să definească ceva atât de abstract și relativ intangibil precum noțiunea de „suflet pereche"? Constă această potrivire perfectă într-o simplă coincidență de „persoana A întâlnește persoana B, care o completează în mod extraordinar, din toate punctele de vedere"? Sau constă în designul creat de puteri mai presus de om, cum ar fi destinul, Universul sau chiar extratereștrii?

Nu am un răspuns pentru ultimele două întrebări. Pot însă să definesc cu ușurință, în mod subiectiv, ce e acela un suflet pereche. De mici copii ne găsim, adesea, visând la persoana aceea care va apărea într-o zi și ne va face viața mai bună, metaforicul „prinț pe cal alb" care va veni și va aduce cu el zile cu soare, lapte și miere, unde odată erau doar nori de ploaie. Toate poveștile sunt adevărate.

Sufletul tău pereche e definiția cuvântului „acasă". Reflexia ta în oglinda supranumită viață. Rio a fost și va fi întotdeauna soarele de după furtună, căldura oferită de o pătură într-o zi înghețată de ianuarie. Nu există cuvinte în vreo limbă cunoscută de omenire care să descrie cu acuratețe sentimentul de a-ți întâlni sufletul pereche. Nu există cuvinte nici pentru ce înseamnă să pierzi o asemenea persoană.

☆ ☆ ☆

10 noiembrie, ora opt și ceva. O dimineață banală, mirosul pregnant de furtună ținându-se strâns de fiecare părticică a orașului nostru mic și izolat de restul lumii, înconjurat de o pădure deasă, cu copaci înalți și impunători. În apartamentul în care trăiam împreună cu Rio, iubitul meu alături de care făceam deja șase ani de relație, era cald, în contrast cu frigul aspru de afară. Imediat cum am deschis ochii, un dulce miros de clătite mi-a umplut nările. M-am strecurat în bucătărie cu pași mici, știind că îl voi găsi pe Rio complet cufundat în pregătirea micului dejun.

Imaginea asta nu o să înceteze vreodată să mă bântuie și să-mi amintească de momentele când totul era așa de simplu și de domestic în viața mea. Îl văd și acum stând cu spatele la mine, întorcând o clătită și fluierând un cântec al trupei lui favorite, în timp ce aluatul de clătite sfârâia în tigaie. Era doar în pantaloni de pijama, iar lumina caldă care venea de la bec făcea ca părul lui blond închis și ondulat, destul de lung, să arate ca haloul unui înger. Felul lui de a fi, în sine, îl făcea să pară un înger cu chip de om.

Doar un pas a mai trebuit să fac, ca să-mi simtă prezența și să-și îndrepte spre mine ochii aceia de un albastru rece, care îmi aduceau aminte de cerul de august, apoi să zâmbească aidoma unui băiețel, zâmbetul lui tipic, de care nu mă săturasem chiar și după atâta timp.

— 'Neața, somnorici, mi-a zis binedispus, în timp ce mă apropiam să-l iau în brațe, încă somnoroasă.

— Bună dimineața și ție, am mormăit, lipindu-mi buzele scurt de pieptul lui, pentru că îmi era prea somn ca să mă pot întinde până la buzele lui.

După ce m-am desprins de el, m-am așezat la masă. Două farfurii, tacâmuri, gem de căpșuni, Nutella și două căni cu cafea. Am mâncat și am băut în liniște, ocazional făcând

conversație despre lucruri mici, banale și râzând. Terminând de mâncat, am luat farfuriile și tacâmurile murdare să le spăl, auzindu-l cum închide borcanele de gem și Nutella. Când m-am întors să iau și cana lui goală de cafea, mai că mi-a stat inima în loc când l-am văzut.

— Știu că detești clișeele, dar nu găsesc cuvinte mai bune ca să exprim ce însemni pentru mine. De când te-am văzut prima oară, acum mulți ani, în liceu, am știut. Am știut în secunda în care mi-ai zâmbit, în seara aia, sub luminile de neon, că n-o să mai am loc pentru altcineva în inimă în afară de tine. Thea Evans, îmi faci onoarea de a deveni soția mea? mi-a zâmbit și a deschis cutiuța în care se afla inelul, stând într-un genunchi în fața mea.

Un miliard de emoții mi-au traversat prin inimă, ca un fulger care despică bolta cerului, dar răspunsul a venit clar și răspicat:

— De un milion de ori, da!!!

☆ ☆ ☆

11 noiembrie, ziua mea de naștere, ora 18:16. Autostrada mărginită de pădure era relativ liberă, iar asfaltul, negru din cauza ploii. De la radioul mașinii lui Rio se auzea destul de tare „Born to be my baby", de Bon Jovi, melodie care răsuna atunci când făcusem cunoștință, la un majorat, în clasa a XII-a, cu șase ani în urmă și care rămăsese melodia noastră. Și el și eu cântam cât ne țineau plămânii. Abia ne cununasem civil la mica primărie din oraș și plecam în „luna de miere" – o excursie cu mașina prin țară. O secundă ne-am uitat unul la altul, zâmbind cuprinși de adrenalina melodiei și a vitezei cu care goneam. Apoi... totul s-a făcut negru.

Când am deschis ochii, mașina era cu susul în jos și sub noi nu mai era asfaltul autostrăzii, ci covorul închisat de noroi și frunze strivite al prăpastiei împădurite de după parapetul drumului. A început să plouă până am reușit să ies din scheletul metalic contorsionat al mașinii. M-am repezit spre scaunul șoferului, la Rio. L-am tras cu greu din mozaicul de bucăți strivite care-l înconjurau. Partea lui de mașină se oprise brutal într-un copac și... o creangă pătrunsese prin parbriz și îi străpunsese abdomenul.

Tricoul lui alb era mânjit de sânge. Nu am îndrăznit să ating creanga. L-am întins în poala mea și am sunat pe loc serviciul de urgență. Tot ce am reușit să prind din conversație a fost că va dura ceva până când un echipaj va ajunge la noi din orașul vecin, pentru că nu mai era nicio ambulanță disponibilă la spitalul din orășelul nostru. Telefonul mi-a căzut în noroi, iar palmele mi-au coborât în jurul feței lui Rio.

— Nu... nu e atât de rău, nu plânge.

Cu greu și-a ridicat o mână, să-mi șteargă de pe față lacrimile contopite cu stropii de ploaie, zâmbindu-mi cald.

— Știu, totul e bine, o să fii bine, o să ne întoarcem acasă și o să râdem de accidentul ăsta, cum am râs de o mie de alte lucruri...

Cuvintele îmi ieșeau sacadat, plânsul ocupându-mi tot spațiul din plămâni. Era inevitabil.

— Exact cum am râs când am rămas fără benzină în mijlocul unui câmp, în prima noastră excursie, îți promit Thea. O să fim bine. Ți-am promis că o să te urmăresc până în Iad dacă trebuie și... și o să mă țin de promisiune...

A murit în brațele mele, acolo, jos, în pădure, sub ploaia rece și torențială de noiembrie, chiar de ziua mea. Ambulanța și poliția au ajuns la noi 11 minute mai târziu.

☆ ☆ ☆

A plouat și la înmormântarea lui, de parcă întreg cerul deplângea moartea soarelui, cu lacrimi reci și tăioase care mi se scurgeau pe umbrelă. Am fost doar zece persoane în cimitir când l-au îngropat, prea puține pentru câte vieți a luminat cu zâmbetul lui cald, cu versurile lui pline de pasiune, cu vorbele lui mereu alese perfect ca să te înveselească.

Brusc, totul a derapat în tonuri de gri pentru mine. Acolo unde odată copacii din jurul cimitirului pe lângă care treceam cu mașina când ieșeam din oraș erau de un verde crud ca scos dintr-un tablou de van Gogh, acum erau linii desenate aleatoriu în nuanțe de negru spălăcit de ploaie. Toată culoarea a murit din ochii mei odată cu Rio.

☆ ☆ ☆

Nu-mi aduc în totalitate aminte următoarele două zile. Îmi amintesc pahare peste pahare de whiskey sau vin, nu știu, pahare albastre care, în lumina caldă a bucătăriei noast-mele arătau exact ca ochii lui în diminețile de vară, când soarele se strecura printre perdele și se odihnea în părul și-n ochii lui. Îmi mai aduc aminte apelul video al tatei, în mijlocul zilei, și pe mine gata să deschid o altă sticlă.

— S-a întâmplat ceva, tată?

Sunam patetic. Mă simțeam patetic.

— Crezi că poți veni încoace? Am... o surpriză pentru tine, mi-a spus și am văzut o urmă de zâmbet pe care n-ar fi trebuit să o văd acolo.

— Da, nicio problemă.

Am închis telefonul și am rămas holbându-mă confuză la ecran.

☆ ☆ ☆

Când am ajuns la ușa casei tatei, nici n-a trebuit să bat, că era deschisă.

— Ți-am zis să nu mai stai cu ușa deschisă, am strigat în vreme ce mă descălțam de bocancii uzi.

— Știu, știu, dar aveam treabă și n-aș fi putut să-ți descui, mi-a răspuns, din capul scărilor care duceau la subsol. Vino aici!

— Încă am cheie, tată! m-am strâmbat și l-am urmat înăuntru.

Pe pereți încă atârnau poze cu mine, tata și mama, poze de dinainte ca ea să moară de insomnie familială fatală, când eu aveam șapte ani. Îmi aduc aminte cum, pe cât trecea timpul, pe atât mai pronunțate deveneau cearcănele, halucinațiile, simptomele de demență, până când într-o zi a ajuns să creadă că eu și tata suntem figuri ale imaginației ei. A murit în somn, în brațele tatei, cu două zile înainte de ziua ei. Am lăsat să-mi scape un oftat lung și mâhnit.

— Care-i surpriza? am întrebat fără pic de entuziasm, așezându-mă pe un scaun din laboratorul lui.

Mi-a ignorat lipsa totală de interes, s-a întors spre mine și mi-a pus un ceas bizar în mâini.

— Uh, mi-ai luat un ceas? Mulțumesc! am încercat să zâmbesc politicos, dar eram mult prea confuză.

— Mai curând ți-am *construit* un ceas, pentru a te întoarce în timp, ca să-l salvezi pe Rio! mi-a replicat cu entuziasm, făcându-mă să mă simt prost că nu pricepeam ce Dumnezeu tocmai spusese.

— Să... ce? a fost tot ce mi-a ieșit pe gură.

Extrem de elocvent, Thea, bravo.

Tata s-a întors spre mine și m-a privit fix în ochi.

— La câteva săptămâni după moartea mamei tale, am creat o grupare subatomică total nouă, din pură întâmplare și, zic eu acum, din neatenție. De atunci am studiat-o neîntrerupt și am ajuns la concluzia că are capacitatea de a crea bucle temporale, pentru o anumită perioadă de timp, atunci când se află sub formă cristalizată. Prin extensie, ar putea crea un întreg pod Einstein-Rosen...

— Bine, bine, și cu ceasul care-i faza? l-am întrerupt, pentru că deja mă pierduse cu povestea lui plină de subiectul lui favorit: fizica cuantică.

— Ceasul e „mașina" pentru care cristalele – pe care le-am botezat Phillipa, după mama ta – sunt combustibilul. Practic, odată ce acestea sunt conectate la ceas și ceasul la corp, trupul uman se transformă într-un pod temporal.

— Să presupunem că te cred. Cum... setezi momentul unde vrei să te întorci?

Începeam să-mi dau puțin seama despre cum ar fi trebuit să funcționeze toată nebunia aceea.

— Ceasul e... cum să-ți spun... are componente care nu sunt fabricate de mână umană, după părerea mea. Datorită acestui detaliu poți seta data, ora și anul în care vrei să te întorci, în același mod cum ai seta ora la un ceas de mână. E un mecanism relativ simplu de folosit, atât timp cât ai grijă să nu-l supraîncarci cu cristale.

Am studiat aparatul cu atenție. La prima vedere nu arăta prea diferit față de un banal ceas de mână electronic. La a doua, am observat cum numerele nu indicau numai ora, ci și spațiul pentru lună și an. Pe dos, unde în mod normal ar fi trebuit să se afle bateriile, erau două cristale mici, verzi și colțuroase, ancorate în fire.

— Bine, recapitulare! am exclamat, oarecum hotărâtă. Ceasul ăsta cu cristalele lui verzi mă va trimite înapoi în

timp, să-l salvez pe Rio. L-ai testat? Există efecte adverse, consecințe, reguli, nu știu, ceva de care trebuie să țin neapărat cont?

— L-am testat personal pe o perioadă de vreo cinci minute și jumătate. Am reușit să restaurez o cană. Judecând după acest test, ai avea trei încercări a câte unsprezece minute, pentru că am numai șase cristale, momentan. Există trei reguli pe care ar trebui să le reții. Nu poți să o lași pe Thea din trecut să te vadă, pentru că altfel vei perturba echilibrul universal al dimensiunii noastre. Cu alte cuvinte, nu poți exista de două ori în același timp și loc. Nu poți muri în trecut, pentru că altfel nu vei mai exista în prezent. A treia regulă ar fi faptul că odată ce cristalele sunt consumate, vei fi imediat trasă înapoi de unde ai plecat.

M-am lăsat pe spate în scaun, oftând și închizând ochii pentru a-mi limpezi gândurile.

O să râdem de accidentul ăsta cum am râs de o mie alte lucruri...

— Arată-mi cum funcționează.

☆ ☆ ☆

Am decis să mă întorc la momentul în care ieșisem cu Rio de la cununia civilă și să sparg anvelopele mașinii. Am luat cu mine un cuțit mare din bucătaria tatei și am setat ceasul pe 11 noiembrie, ora 18:00. Când am apăsat butonul de pe margine pentru a fixa data, ora și anul, am simțit ceva intrându-mi în carne, de pe spatele ceasului. Brusc, tot ce am văzut în fața ochilor au fost milioane de bucle cu scene din viața mea și a lui Rio: prima noastră întâlnire, de la sfârșitul clasei a XII-a, prima noastră vacanță împreună, la o cabană, momentul când tata l-a cunoscut pe Rio, prima cină cu părinții lui.

M-am încruntat, căutând momentul de care aveam nevoie. Mi s-a părut că-mi irosisem timpul, până când am găsit bucla corectă și am pășit prin ea și... am avut dreptate. N-am apucat nici să mă uit unde era Ford Mustangul vechi al lui Rio, că am simțit ceva care m-a tras înapoi prin buclă. În același timp, o mașină a trecut prin buclă și prin mine, ajungând deodată în spațiul dintre bucle.

Am deschis ochii și l-am văzut pe tata cum îmi striga numele, dar fără să aud vreun sunet.

— Thea, mă auzi? Ești bine? Ai leșinat fix cum te-ai întors, îmi spunea el, cu o voce plină de îngrijorare.

— Sunt... sunt bine, doar amețită, i-am răspuns, ducându-mi mâna acolo unde capul făcuse un contact cam dur cu podeaua laboratorului.

— Ce s-a întâmplat, ai reușit? m-a ridicat încet și m-a pus pe scaunul pe care stătusem înainte.

— Mi-am pierdut timpul în spațiul dintre bucle, de care mi-ai zis. Mi-a luat prea mult până să găsesc bucla potrivită și când am pășit prin ea, am fost trasă înapoi. O mașină a intrat și ea prin buclă și a rămas acolo, i-am povestit, cu o oarecare alarmare în voce.

Chipul lui se încruntă, gânditor. Se uită în gol.

— Ținând cont de faptul că șoferul n-avea de unde să aibă cristale Philippa, ca tine, ori va rămâne blocat între bucle, ori va fi tras înapoi în timpul lui, mi-a explicat ca unui student de-al lui, pe un ton formal, de doctor în fizică.

— Ce să zic? Sper să fie a doua variantă, am spus, uitându-mă în jos și jucându-mă cu mâinile, neștiind cum să reacționez la evidenta greșeală pe care o făcusem. Speram, în gândul meu, să nu existe repercusiuni pentru fapta mea.

☆ ☆ ☆

Am avut mai mult noroc la a doua încercare, dar nu destul.

Am reușit să mă întorc la momentul în care eram la primărie. După ce am ieșit din buclă, m-am trezit pe treptele clădirii. Am scanat rapid, din ochi, parcarea micuță, cu dungile delimitatoare ale locurilor de parcare șterse de timp și ploi abundente, aidoma celei din ziua aceea. Mașina neagră a lui Rio era parcată undeva mai departe de clădirea primăriei, locul perfect pentru a nu fi văzută când tai cauciucurile. Cât mai discret posibil, am fugit până la Ford, scoțând între timp cuțitul.

Ce am omis să observ a fost mașina poliției, parcată fix lângă a lui Rio. M-am aplecat spre anvelope, cu cuțitul gata să împung cauciucul, când am auzit în spatele meu un ordin dur: „Domnișoară, îndepărtați-vă de mașină!".

M-au luat la întrebări și am simțit cum mă panichez, pentru că ce Dumnezeu era să le zic? Ah, domnilor polițiști, stați așa, că eu doar ce m-am întors în timp, din viitor, ca să-mi salvez sufletul pereche dintr-un accident rutier, de-aia m-ați prins încercând să-i tai cauciucurile!

Am fost trasă înapoi în viitorul meu exact când Thea din trecut și Rio ieșeau fericiți din primărie.

☆ ☆ ☆

Eram frustrată până în măduva oaselor de situația în care mă aflam. Mai aveam un singur set de cristale, unsprezece minute ca să-l salvez pe Rio. Dacă greșeam și de data aceasta, puteam să-mi iau adio, în mod oficial, de la orice urmă de fericire sau speranță din viața mea.

Am ajuns din nou pe treptele primăriei. M-am uitat, de data asta, după mașina poliției și bineînțeles că tot acolo era, parcată lângă Mustangul lui Rio. M-am uitat la ceas. Încă

10 minute. 9:59... M-am strecurat pe lângă peretele clădirii și prin spatele mașinilor aliniate, în speranța că și dacă ar fi să mă prindă iar, aș fi reușit măcar să tai nenorocitele alea de cauciucuri. Planul meu a funcționat perfect. Am spart roțile din spate și mi-am pus repede gluga de la hanorac pe cap, avantajată de faptul că începuse să plouă. Am luat-o agale spre ieșirea din parcare, mândră de mine că am reușit. Îl salvasem pe Rio!

Fix atunci, cineva s-a lovit de mine și am ridicat privirea, să îmi cer scuze, doar ca să rămân holbându-mă în propriii mei ochi. Tot corpul mi-a paralizat în secunda aceea, creierul mi s-a golit și singurul lucru pe care am putut să-l fac a fost să o iau la fugă spre șosea, sperând să mă pierd în parcul des de pe partea cealaltă a drumului. Am făcut greșeala de a-mi întoarce capul când i-am auzit vocea lui Rio... și după, n-am mai văzut nimic.

Ultimul lucru pe care l-am auzit a fost claxonul puternic al camionetei care a venit în viteză spre mine și n-a mai apucat să oprească, făcându-mă una cu asfaltul rece al șoselei.

☆ ☆ ☆

Biroul era mai rece decât își amintea. Așa îi trebuia, dacă uitase să-i zică lui Cyla să i-l încălzească și lui cât fusese plecat pe Eden, își spuse Eelion, în creierul din capul stâng.

— Ce avem pe ordinea de zi? întrebă capul drept, în timp ce extraterestrul cu două capete se așeză pe scaun și porni imensul calculator care ocupa mai mult de un sfert din biroul său.

— De sortat suflete pereche pe Eden. Din ce am înțeles din raport, avem un caz plin de controversă în capul listei, răspunse capul stâng.

Holograma unei tinere fete cu păr scurt și șaten, ochi negri și o privire lipsită de viață, apăru în fața lui Eelion.

— Thea Evans, 24 de ani, femelă. Cauza decesului: accident rutier. Ouch! exclamă capul drept, examinând pozele cu cadavrul înainte de restaurare. Care e controversa, totuși?

— Aparent, a murit în niște circumstanțe neobișnuite. Eelion schimbă pagina documentului. S-a folosit de un pod Einstein-Rosen, alimentat de tehnologie cryliană rămasă ca deșeu pe Terra, ca să se întoarcă în trecut de trei ori pentru a-și salva sufletul pereche. A încălcat vreo patru amendamente din Constituția Galactică a Cyriliei cu privire la transcendența în timp, detalie capul stâng.

— Se ia în considerare, totuși... ținând cont că legile noastre nu sunt cunoscute pe Terra?... întrebă capul drept.

— Atunci când Cyrilia a luat sub protecția ei Terra și s-a decis gruparea unui mascul cu o femelă, sub unități denumite „suflete pereche", pentru perpetuarea speciei umane, nu s-a discutat și chestiunea aceasta... Ugh, am impresia, câteodată, că Parlamentul Cyrilian urmărește să ne ruineze viața cu toate portițele acestea legale pe care le lasă în Constituție! Nu putem și noi să ne facem treaba eficient, pentru că trebuie să dăm o tonă de mesaje ca să aflăm ce facem cu excepțiile astea. Și totul numai ca să ni se zică „Nu știu, Eelion, o să întreb Cancelarul", de parcă nu se știe în tot sistemul solar că Înălțimea Sa Cancelarul nu răspunde la întrebări de genul ăsta!

— Masculul a fost aprobat să intre pe Eden? întrebă capul drept.

— Scrie aici că da, de ce întrebi?

— Ca să nu ne mai încurcăm cu tehnicalități, dă-i și ei aprobare. N-o să verifice nimeni. Oricum, niciodată n-au facut-o. Și-n plus, biata de ea și-a riscat viața ca să-și salveze masculul, ar fi crud să nu o aprobăm și pe ea.

— Ai noroc că sunt mult prea enervat de lipsa de profesionalism a sistemului, ca să ne mai pierdem timpul cu asta, că altfel n-aș fi aprobat-o, cum nu l-am aprobat nici pe ciudatul acela de dinainte de delegație, care, tot așa, se întorsese în timp ca să-și omoare sufletul pereche, să nu-i strice relația cu altă femelă, zise capul stâng și notă folderul ca aprobat de BCPIE, Biroul Cyrilian Pentru Imigrări Extragalactice.

☆ ☆ ☆

Era frig și beznă totală când am deschis ochii. Îmi simțeam corpul ca de plumb, greu și imobil, amorțit de parcă m-aș fi trezit din morți. În jur nu era nimic, doar negru, dens și cuprinzător. Nu-mi vedeam nici propria mână. Unde sunt oare? m-am întrebat. Îmi aminteam că fusesem lovită de o camionetă și că leșinasem. Sunt moartă?

Undeva, în spatele meu, s-a auzit deschizându-se ceva și un pufăit care îmi sună aidoma dezumflării unei mingi. M-am întors și am observat un dreptunghi orbitor de lumină albă, o ușă, și am auzit ceva de cealaltă parte a ei. Cu cât mă apropiam, cu atât distingeam mai bine o siluetă stând în ușă și strigându-mă. Era... era Rio! Am luat-o la fugă spre el și i-am sărit în brațe.

— Nu pot să cred că te-ai pus într-un asemenea pericol pentru mine! mi-a strigat el, strângându-mă la piept cu toată forța.

Îngrijorarea din vocea aceea dulce și copilăroasă, pentru care mi-aș fi dat viața de încă o mie de ori, îmi îmbătă inima.

— Aș face-o de câte ori ar trebui, ca să te țin lângă mine! Sunt nimic fără tine, Rio.

Cumpără și Dăruiește o revistă **CSF**
unui copil care iubește să citească!

Misterul cosmonauților

de Gigi Tănase

Pierduți în spațiu[1]
sau
Cum s-a făcut că Iuri Gagarin a fost primul pământean revenit din Cosmos?

Motto :
„For here am I sitting in my tin can
Far above the world
Planet Earth is blue
And there's nothing I can do"
David Bowie, „Space Oddity", 1969

La întrebarea din titlu avem deja un răspuns: da, Iuri Alecseevici Gagarin[2] (Юрий Алексеевич Гагарин) a fost primul pământean care a zburat[3] pe o orbită înaltă[4] şi subliniem: *da, a fost şi primul cosmonaut care s-a întors nevătămat din Cosmos!* Aceasta e varianta oficialilor sovietici, menținută şi după 1991[5]. Dar... există şi

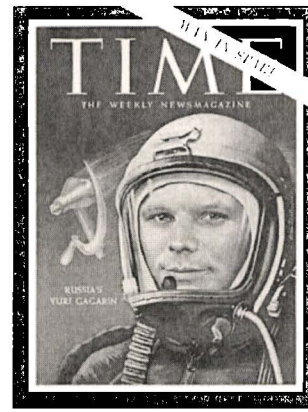

alte informații care arată că sovieticii ar fi ajuns în Cosmos înainte de 12 aprilie 1961, însă misiunile eşuate au fost secretizate. Dar şi pentru Iuri Gagarin s-a ajustat adevărul: Federația Aeronautică Internațională (FAI) a fost dezinformată când în 30 mai 1961 ruşii au trimis date oficiale false[6], iar conform acestora au înscris zborul lui Gagarin ca primul *„zbor spațial din istorie"*. După mărturisirile publice ale cosmonautului Gherman Stepanovici Titov (Гер-

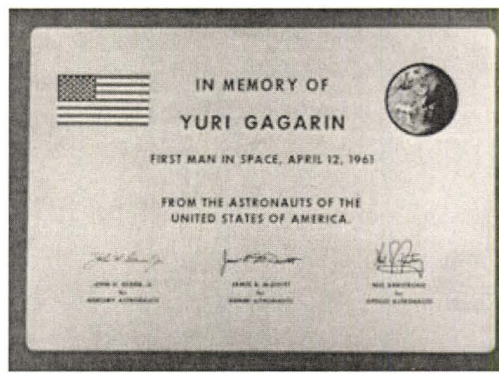

ман Степанович Титов) (zborul „Vostok 2", patru luni după Gagarin) FAI a aflat că în acea perioadă timpurie, cosmonauții ruşi şi modulul atingeau solul separat (la circa 10 minute şi 60 km) cu ajutorul unor paraşute de frânare[6], ceea ce nu corespundea criteriilor FAI. Totuşi, I.A. Gagarin a rămas în memoria oamenilor ca fiind primul om care a călătorit în spațiu. Propaganda sovieti-

1 **Pierduți în spațiu** (*Lost in Space*) serial TV (83 de episoade în 3 sezoane) creat de Irwin Allen şi difuzat în SUA (între 1965 şi 1968), dar şi în România socialistă, în anii '70. Inspirat de romanul *The Swiss Family Robinson* din 1812 şi de o carte de benzi desenate (*Space Family Robinson*), serialul prezintă aventurile acestor coloniști spațiali. Există şi un remake, din 2018, pe NETFLIX. (n.a.)

că a profitat la maximum de acest eveniment, dorind să arate „superioritatea sistemului comunist față de *Occidentul decadent*", ceea ce a contribuit suplimentar la declanşarea unei competiții tehnologice crâncene între cele două superputeri pentru „cucerirea spațiului cosmic". Dar propaganda sovietică, sub îndrumarea KGB, se pricepea bine şi la altceva: să îi facă dispăruți pe cei considerați indezirabili, chiar dacă aceştia erau propriii cosmonauți superantrenați! Oare de ce?

ŞTIAȚI CĂ:

 # ...12 aprilie a fost decretată ca fiind Ziua Mondială a Aviației şi Cosmonauticii, începând din 1969?

 # ...în amintirea lui Iuri Gagarin, compozitorul francez de muzică electronică Jean Michel Jarre i-a dedicat o melodie, „Hey Gagarin", inclusă pe albumul „Métamorphoses" (apărut în 24 ianuarie 2000)?

 # ...atunci când APOLLO 11 a ajuns pe Lună, în iulie 1969, echipajul a lăsat acolo un medalion comemorativ cu numele lui Gagarin? *(vezi foto)*

---

2 **Iuri A. Gagarin** s-a născut în Klușino, în prezent Regiunea Smolensk, Rusia, la 9 martie 1934. N-a mai fost lăsat să zboare în Cosmos. Programat ca pilot de rezervă pentru zborul Soyuz 1. A (re)devenit pilot militar. La 27 martie 1968 a murit, fiind copilot pe un avion MIG-15UTI, încercând să evite un Suhoi-15. (n.a.)

3 Cosmonauții din programul **Vostok 1** (12 aprilie 1961, I. Gagarin) până la **Vostok 6** (16 iunie 1963, V. Tereşcova) erau numai pasageri. Gagarin nu deținea niciun fel de control asupra traiectoriei navei sale. Exista un cod de blocare care îl împiedica să facă ceva, în cazul în care ar fi intrat în panică.

4 Pe o orbită între 175 şi 328 km. Limita spațiului cosmic este considerată că începe de la 100 km (linia Kármán). (n.a.)

5 Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste (**U.R.S.S.**) a încetat să existe oficial pe 26 decembrie 1991. (n.a.)

O ipoteză din ce în ce mai plauzibilă este că înainte de aprilie 1961, URSS ar fi făcut mai multe lansări nereuşite în spațiu ale unor cosmonauți, toți aceştia fiind cunoscuți generic drept „cosmonauții pierduți". Zvonurile au început să circule chiar în acei ani, dar recent se vehiculează și dovezi în acest sens.

Regimul sovietic i-a şters din dosare, a falsificat fotografii pentru a-i face dispăruți! Şi toate acestea doar pentru o inutilă luptă ideologică, pentru a salva prestigiul sistemului comunist sovietic! Sau să fi fost totuşi mai mult de atât?

Cosmonauți sovietici dispăruți... din fotografii

Un singur exemplu: pilotul sovietic **Grigori Grigorevici Neliubov** (Григо́рий Григо́рьевич Нелю́бов) făcea parte din *elita celor douăzeci de viitori cosmonauți* selectați să zboare în Cosmos, fiind chiar al treilea pe lista scurtă care îi cuprindea pe I. Gagarin şi G. Titov! Însă a fost eliminat de la

6 Pentru a supraviețui, pasagerii cosmonauți trebuiau să se ejecteze separat, apoi atingeau solul cu 3-5 km/h, iar modulul sferic, frânat de o altă paraşută, izbea solul cu o viteză de circa 48-80 km/h. (n.a.)

zboruri şi din toate înregistrările programului spaţial rusesc. Dar şi din fotografii!

La vârsta de 33 de ani, în 18 februarie 1966, Neliubov a fost lovit de tren, moartea lui fiind considerată de autorităţi un act de suicid. Existenţa lui a fost recunoscută de regimul sovietic abia după 20 de ani. În cele două fotografii de exemplificare de aici, (realizate undeva prin anii `60), se pare că dispare şi un alt tovarăş, cosmonaut sau nu...

Unde vrei şi unde... aterizează!

Potrivit unor surse credibile[7], Vladimir Iliuişin, fiul celebrului proiectant de avioane cu acelaşi nume, a fost de fapt, primul om în spaţiu, la 7 aprilie 1961. Capsula lui ar fi atins pământul, în urma unui zbor de revenire necontrolat, dar nu în URSS, ci în China!

Pilotul, care a supravieţuit, ar fi fost reţinut de autorităţi o perioadă nedefinită datorită tensiunilor politico-militare dintre Moscova şi

7 **Serghei**, fiul fostului lider sovietic Nichita **Hruşciov**, a recunoscut că Iliuşin a fost primul cosmonaut sovietic ajuns în spaţiul cosmic. (n.a.)

Beijing. Iliușin a fost eliberat, dar sucesul lui Gagarin nu mai putea fi umbrit acum de misiunea lui, parțial eșuată. În consecință, sovieticii au decis să o păstreze secretă. Ei au declarat că V. Iliușin a fost un pilot de teste talentat, foarte bun, dar care nu a ajuns niciodată în spațiul cosmic.

Dovezi ce nu mai pot fi ascunse[8]

Se știe acum că în anii `60, o serie de dezastre au întârziat programul spațial sovietic: o rachetă a luat foc pe platforma de lansare și toți cei 78 de membri ai echipelor de lucru și-au pierdut viața. Chiar înainte de zborul lui I. Gagarin, un cosmonaut sovietic a fost ucis într-un incendiu declanșat într-o capsulă de antrenament la sol (cazul **Valentin V. Bodnarenko**[9]). În 1967, inginerul aerospațial cosmonaut **Vladimir Mihailovici Komarov** (Влади́мир Миха́йлович Комаро́в) a murit ars după ce

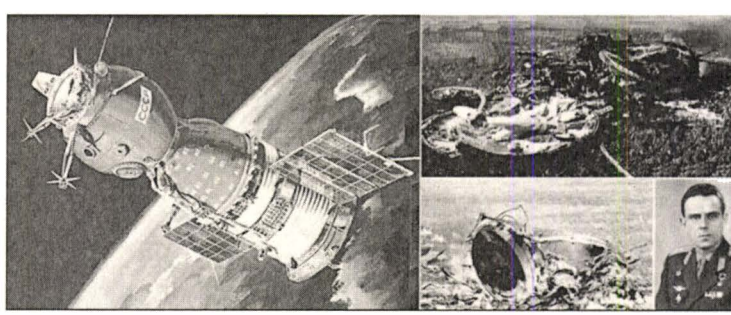

8 Singurele dezastre cunoscute în anii `60-`70 sunt cele care au implicat echipajele Soyuz 1 (**V. Komarov**), Soyuz 11 (3 morți) și moartea la sol a lui **V. Bogdarenko**. (n.a.)

parașuta capsulei sale spațiale Soiuz 1, nu s-a deschis complet şi aceasta a lovit violent pământul.

Gagarin însuși a murit, un an mai târziu, într-un accident de avion, neexplicat până de curând. Misterul acestui deces a dus de-a lungul timpului la elaborarea mai multor teorii ale conspirației, printre ipotezele postulate numărându-se cea a sinuciderii şi chiar a coliziunii cu un OZN[10].

Frații Judica-Cordiglia

Frații italieni, Ahile şi Giovani Judica-Cordiglia, şi-au construit, în anii '50, o stație

9 În 1986, cel mai important jurnalist spațial din Rusia, **Iaroslav Golovanov** a dezvăluit în *Izvestia* că în 23 martie 1961 a existat un dezastru la sol, în care un cosmonaut a ars într-o capsulă de antrenament. Acesta era **Valentin Bondarenko**. *„A fost scos din camera de presiune, era încă conștient şi repeta continuu: 'A fost vina mea, nimeni altcineva nu este de vină'...”* A murit opt ore mai târziu, din cauza șocului arsurilor. A fost înmormântat la Harkov. Decesul lui Bondarenko prezintă asemănări tulburătoare cu moartea

radio prin care puteau asculta transmisii radio de pe întreg globul. Conform relatării celor doi, înainte de lansarea lui Gagarin şi după aceasta, au reuşit să intercepteze transmisiuni ale unor misiuni spaţiale ruseşti. Din care unele nereuşite şi chiar cu victime! Analizarea acelor transmisii au dovedit moartea unor cosmonauți în misiuni sau cel puțin faptul că acestea o luau razna din punct de vedere tehnic. Înregistrările şi interpretările lor sunt considerate acum ca dovezi că ***Iuri Gagarin nu a fost primul om trimis în spațiu! El a fost primul care s-a întors viu de-acolo! Şi asta cu un oarecare noroc.***

Cu două luni *înainte ca Gagarin să ajungă pe orbită,* cei doi frați au „prins" o transmisiune radio a rușilor în care au auzit: ***„Totul merge bine. Suntem pe orbita Pământului"***. Câteva zile mai târziu, o altă discuție a fost recepționată, dar s-a terminat brusc cu o serie de țipete și o liniște apăsătoare...

Pe de altă parte, la scurt timp *după* misiunea istorică a lui Gargarin, un agent ceh le-ar fi oferit informații secrete „colegilor" din Vest, despre un zbor rusesc în spațiu, eșuat tragic. Potrivit acestuia, misiunea ar fi avut loc în decembrie 1959, iar cosmonautul ar fi murit în chinuri. Și n-ar fi fost singurul caz[11]...

---

a trei astronauți APOLLO, în catastrofa de la Cape Kennedy, din ianuarie 1967. (n.a.)

10 Conform unui raport declasificat de curând, în tragicul accident a mai fost implicată o aeronavă – un avion de vânătoare SU-15, aflat într-un zbor neautorizat, care a evoluat extrem de aproape de aeronava lui Gagarin. *„Ştiam că un Su-15 era programat pentru teste în cursul acelei zile, dar acesta trebuia să zboare la o altitudine de 10.000 de metri sau mai mult, nu la 450-500 de metri. Era o încălcare a procedurii de zbor"*, a comentat cosmonautul Alexei Leonov, primul om care, la data de 18 martie 1965 a „păşit" efectiv în spațiu. (n.a.)

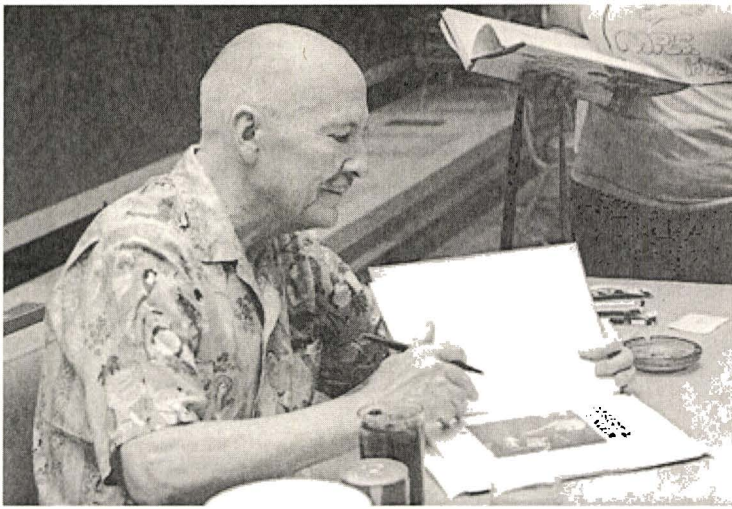

În 1960, celebrul autor de literatură science-fiction Robert Heinlein a povestit cum s-a întâlnit cu un cadet al Armatei Roșii, în timp ce călătorea prin Lituania ocupată de URSS. Acesta i-a povestit că nu de mult ruşii lansaseră în spațiu o rachetă cu echipaj uman („Korabli-Sputnik I"). Aceasta ar fi suferit defecțiuni mecanice, după ce sistemul automat de ghidare a propulsat-o într-o direcție greșită. Astfel, recuperarea capsulei ar fi devenit imposibilă. Potrivit lui Heinlein, nava a fost abandonată pe

11 În 1986, cel mai important jurnalist spațial din Rusia, Iaroslav Golovanov a dezvăluit în IZVESTIA că a existat un dezastru la sol, în care un cosmonaut a ars într-o capsulă de antrenament. Articolul său includea chiar numele cosmonautului mort, Valentin Bondarenco, și data morții sale, 23 martie 1961. "Când Valentin a fost scos din camera de presiune", a continuat relatarea lui Golovanov, "el era încă conștient și repeta în continuare: a fost vina mea, nimeni altcineva nu este de vină...." A murit opt ore mai târziu din cauza șocului arsurilor. (n.a.)

orbita Pământului. Oficial, sovieticii au susținut că a fost vorba de un zbor de test, fără echipaj uman. Dar, potrivit informației primite de Heinlein, s-ar fi putut ca un cosmonaut să se fi aflat înăuntrul ei.

În noiembrie 1960, aceiași frați Judica-Cordiglia au susținut că au interceptat o transmisiune SOS în cod Morse, care ar fi provenit de la o navă spațială sovietică. Cei doi și-au dat seama că nava se îndepărta de Pământ, în loc să rămână pe orbită. Asta însemna că sovieticii își trimiseseră din greșeală cosmonauții în imensitatea spațiului cosmic.

Cei doi italieni au făcut multe astfel de înregistrări în care apar transmisiuni disperate ale unor cosmonauți sovietici care nu mai puteau reveni pe Pământ. Una dintre acestea documentează faptul că un cosmonaut rus aflat pe orbită s-a sufocat, în alta o femeie-cosmonaut a ars de viu la intrarea în atmosferă. Dar să o luăm pe rând: după zborul reușit al lui Gagarin, autoritățile sovietice au vrut să facă o nouă demonstrație a superiorității lor tehnologice. De ce? Pentru că la 23 de zile după succesul misiunii lui Gagarin, SUA trimisese într-un zbor suborbital un astronaut în spațiu. URSS dorea, ca replică, să trimită de data aceasta o femeie cosmonaut pe orbită, înainte ca americanii să poată încerca primul lor zbor circumterestru!

Frații Judica-Cordiglia, aflați în buncărul lor din San Maurizio Canavese, la circa 16 Km de Torino, având deja o bună experiență în interceptări, captează, în 16 mai 1961, comunicațiile enigmaticei cosmonaute aflate în spațiu. Nu vom ști ce a mers prost în timpul acelui zbor, dar reintrarea în atmosferă a trebuit să fie programată la 23 mai, din cauza epuizării rezervelor de oxigen. Înregistrările italienilor arată că prima femeie cosmonaut tri-

misă în spațiu – mult mai devreme decât se știe oficial – nu s-a mai întors pe Terra!

Documentul care prezintă asta este tulburător: cosmonauta poate fi auzită plângându-se de creșterea temperaturii, cu o voce care trădează faptul că știe ce soartă va avea. În cele din urmă, când flăcările încep să cuprindă capsula, vocea ei devine disperată. Ea spune că vede flăcări și întreabă dacă nava e pe cale de a exploda. Există disponibil acum un scurt-metraj norvegian inspirat de această dramă, realizat în 2014. Textul interceptat, așa cum pretind că l-au captat cei doi italieni, poate fi citit pe pagina următoare.

Trei zile mai târziu, la 26 mai 1961, agenția TASS anunța revenirea pe Pământ, cu trei zile în urmă, a unui satelit de mari dimensiuni, nepilotat, care a ars la reintrarea în atmosferă! În buna tradiție a secretomaniei sovietice, lansarea nu fusese anunțată anterior și nici scopul acesteia adus la cunoștința publicului!

Frank Edwards, cunoscut scriitor și jurnalist american de investigații, prezintă și el informația: la 5 iunie 1962, cu un an înainte de zborul Valentinei Tereșcova, o altă cosmonaută a ajuns în Cosmos, la 17 februarie 1962. Numele ei real nu este cunoscut, doar cel de cod: „Strekoza" – libelula. Stațiile de urmărire NATO din diverse zone ale globului ar fi înregistrat convorbirile dintre acea „cosmonaută fantomă" și baza sovietică de la Baikonur. Era epoca Războiului Rece și

orice rachetă lansată era monitorizată cu grijă. Lansarea fusese un succes, dar puterea rachetei purtătoare ar fi fost prea mare, sau un unghi de lansare greșit calculat. Oricum, orbita pe care s-a plasat nava era prea înaltă şi nu mai permitea reintrarea capsulei în atmosferă. Binînțeles că sovieticii n-au anunțat nimic public despre această lansare şi absolut nimic din groaznica tragedie care a avut loc nu a răsuflat în presa vremii.

Înregistrările italienilor Judica-Cordiglia n-au fost considerate credibile de mulți specialiști occidentali care studiau explorarea spațiului cosmic de către URSS. În biografia sa, Gagarin explică teoriile din jurul „cosmonauților pierduți" prin accidente care au avut loc pe orbita joasă a Pământului sau prin confundarea unor manechine de test (așa numitul "Ivan Ivanovici") cu adevărații cosmonauți, presupuși apoi morți. Se prea poate ca cei doi italieni să fi căzut/făcut parte din lupta ideologică între marile puteri, ținând cont că la un moment dat ei au fost invitați şi au călătorit în Statele Unite. Şi totuşi...

În 2001, un important inginer al programului spațial sovietic, Mihail Rudenko, a confirmat ceea ce frații italieni captaseră pe banda de magnetofon cu jumătate de secol în urmă. Rudenko a declarat pentru ziarul *Pravda* că o racheta care îi avea ca piloți pe numiții Ledovski, Shaborin şi Mitkov a fost lansată de la cosmodromul Kapustin Yar (lângă granița cu Turcia) în anii 1957, 1958 şi 1959. „Toți trei piloții au murit în timpul zborurilor, dar numele lor n-au fost niciodată făcute publice."

Dacă despre aceşti „cosmonauți fantomă" nu se știe nimic sigur în acest moment, un lucru este însă cert: sovieticii i-au tratat, pur şi simplu, ca pe niște vedete pe primii cosmonauți care au reuşit să se întoarcă vii din spațiul cosmic!

Acest articol, însă, se doreşte a fi un modest omagiu eroilor sovietici dispăruți şi (încă) necunoscuți marelui public!

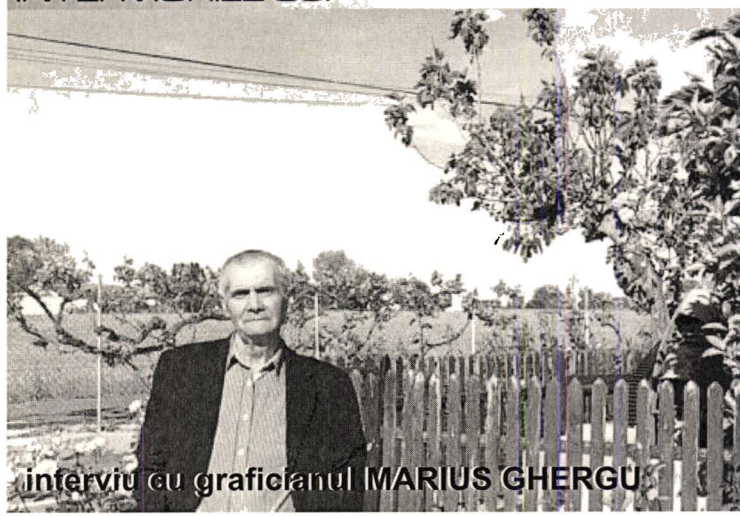

Aș mai avea multe de arătat...

*afirmă graficianul **Marius Ghergu**,*
la aniversarea a 50 de ani de la
înființarea cenaclului SF Henri Coandă

Rep.: D-le Ghergu, sunteți una dintre figurile proeminente ale SF-ului anilor '80 pe meleagurile oltene. Ați fost cofondator, alături de Alexandru Mironov și de Ion Ilie Iosif, al celebrului cenaclu „Henri Coandă" din Craiova, cenaclu pe care ați continuat să-l susțineți cu grafică și dincolo de anii '90. Ați devenit, prin grafica realizată pentru fanzinul „Omicron", revista „Star Trafic SF" și antologia „Alfa" (toate editate de membrii acestui cenaclu) un nume cunoscut în lumea artei SF din ultimele decenii.

Întrebarea care îmi vine în minte nu este deloc paradoxală: cum au fost anii începutului?

M.G.: Pasiunea pentru SF am avut-o încă de prin clasele primare, când am luat contact cu povestirile de acest gen publicate în revista „Știință și Tehnică". A urmat apoi romanul lui I.M. Ștefan și Radu Nor „Drum printre aștri", CPSF-ul și alte publicații de gen din epocă.

Prin anii '70 am primit un telefon de la Ilie Iosif, pe care îl cunoșteam dinainte, prin intermediul unui bun prieten care fusese coleg de facultate cu el, telefon prin care eram întrebat dacă vreau să mă alătur lui și lui Al. Mironov pentru a înființa un cenaclu SF. Astfel, am devenit membru fondator, alături de cei doi și de alți câțiva prieteni ai lui Mironov, al cenaclului „Henri Coandă", din cadrul Casei de Cultură a Tineretului din Craiova. Am început să fac afișele prin care anunțam ședințele cenaclului și îi invitam pe tinerii craioveni să participe. Acestea aveau fiecare câte un desen color, pentru a le face mai atractive. La ședințe, Al. Mironov, care avea de pe atunci o bibliotecă bine pusă la punct, ne prezenta câte o carte care nu apăruse tradusă la noi, apoi se citeau și se comentau povestirile participanților. Era o atmosferă plină de entuziasm și de plăcerea de a afla cât mai multe despre acest gen de literatură. A urmat prima Consfătuire pe țară, care s-a ținut la București. În cadrul ei, m-am prezentat și eu cu o serie de desene, cu care am obținut premiul al II-lea. A fost prima recunoaștere a muncii mele care m-a făcut să continuu să desenez. Au umat apariițiile fanzinului „Omicron", unde aveam și eu o parte din grafică, alături de M.F. Diloiu, care se alăturase cenaclului. Au fost, de asemenea, antologiile „Întâmplări din veacul XXI", „Alte întâmplări din veacul XXI" și „Alfa", unde de asemenea am realizat o parte din ilustrații. Așa a început activitatea mea grafică, alături de activitățile literare și critice ale celorlalți, care au culminat cu premiul obținut la Stresa, în Italia.

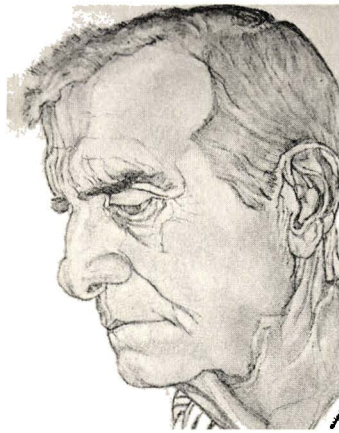

Rep.: Anii '70-'80 ai secolului trecut au reprezentat anii întemeierii SF-ului cenaclier în România. Ați fost prezent încă de la început în mișcare, așa că vă amintiți, cu siguranță, multe lucruri interesante, unele chiar inedite. Cum a fost atmosfera aceea de început de Lume Nouă Imaginară?

M.G.: Lucruri inedite... pentru mine cenaclul a însemnat foarte mult. În primul rând, ca recunoaștere, ca să zic așa, a talentului meu, a însemnat participarea la cele două antologii cu desene, apoi solicitarea lui Al. Mironov să realizez coperta și ilustrațiile la cartea sa „Enigmatic Pământul". A urmat solicitarea lui Titus Filipaș, și el membru al cenaclului, pentru copertele și ilustrațiile celor două cărți ale sale – „Călătorind prin univers" și „De la mitul astral la astrofizică". A fost, de asemenea, și faptul că prin intemediul cenaclului am avut ocazia să-i cunosc pe unii din scriitorii de frunte ai genului, ca A. Rogoz, I. Hobana, Vl. Colin și alții, oameni de o certă valoare culturală.

Îmi amintesc că la o Consfătuire pe țară, care avea loc la Craiova, am venit mai târziu acasă de la serviciu și, grăbindu-mă să nu pierd prea mult din manifestare, am luat la repezeală din bibliotecă unul dintre volumele lui Vl. Colin pentru a-i solicita un autograf. Când am mers la el pentru semnătură, acesta a observat că-mi mai dăduse unul pe aceeași carte. Ne-am amuzat amândoi, eu mai mult jenat de gafa făcută. Dar maestrul Colin a scris în autograf, ca lucru

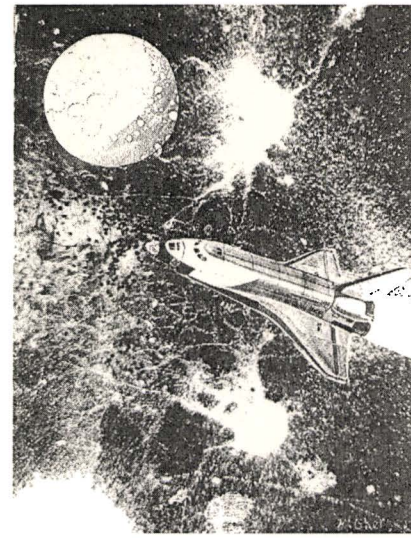

inedit, că respectiva carte prezenta două autografe ale sale, o ipostază care nu i se mai întâmplase până atunci. De asemenea, aș menționa faptul că într-unul din numerele fanzinului „Omicron" am publicat, pentru prima dată, niște caricaturi SF. Aș mai aminti și faptul că, datorită lui Al. Mironov, pe când mă aflam cu probleme de serviciu în Franța, am avut prilejul să-l cunosc personal pe Jaques Wirs, unul dintre pictorii cunoscuți ai genului, căruia i se publicaseră câteva coperte în CPSF, cu câteva numere înainte de dispariția acesteia de pe piața de profil.

Rep.: De regulă, artiștii plastici au alte reguli de apariție în public decât scriitorii – expozițiile colective și cele personale. Cum a fost debutul graficianului Marius Ghergu?

M.G.: Debutul, da. Cred că s-a întâmplat cam prin anii '67 sau '68, când, plecând de la niște idei pe care le aveam încă din facultate, am realizat niște desene alb-negru, în tuș, pe format A3. Ele au constituit prima expoziție personală, deschisă la Casa Sindicatelor din Craiova. Au urmat apoi expozițiile colective de la Consfătuirile pe țară ale cenaclurilor și am încheiat cu expoziția personală din anul 2016, deschisă la Casa de Cultură Traian Demetrescu, din Craiova.

Aici am expus, pe lângă portretele unor scriitori SF români și străini, ilustrații la o serie de povești ale tale, pe care le-ai publicat în saga „Povești de pe muntele Golia", dar și desene cu tematică științifico-fantastică. Practic, toată munca mea din ultimii cinci ani premergători evenimentului. Personal, consider că a fost un real succes, fiind mediatizată atât la postul Radio Craiova, cât și la unul din posturile de televiziune locală.

Rep.: Am menționat în prima întrebare fanzinul „Omicron", una dintre primele publicații ale fanilor de SF din țară. După numai trei numere, valoarea sa ca revistă de fani a ajuns atât de mare, încât a primit „Medalia de aur" la Stresa, în Italia, în 1980. Vă amintiți întâmplările din cadrul cenaclului din acea vreme, care au condus la realizarea primului număr?

M.G.: Deși au trecut destul de mulți ani, îmi aduc aminte că atunci când Al. Mironov ne-a spus că a obținut aprobarea pentru editarea unui fanzin al cenaclului, fanzin care avea să se numească „Omicron", s-a trecut imediat la treabă, adică s-a stabilit un sumar – ce să conțină ca texte literare, dar și ca grafică. Totul trebuia, bineînțeles, aprobat și de forurile politice ale timpului, adică de șefii locali ai UTC, noi activând în cadrul Casei de Cultura a Tineretului. Îți dai seama ce bucurie a fost pe noi când am primit teancul cu exemplarele tipărite și care arătau chiar foarte bine, după părerea mea. Acest eveniment avea să devină motorul întregii activități viitoare.

Rep.: Știu, dintr-o discuție purtată în urmă cu ceva ani, că ați obținut mai multe premii de-a lungul carierei de gra-

fician SF (denumirea aparține unei perioade revolute, astăzi ea ar fi de ilustrator). Care vi s-a părut cel mai important pentru evoluția dumneavoastră ulterioară?

M.G.: Faptul că la ultima Consfătuire a cenaclurilor, cea din 1989, de la Craiova, pe lângă premiul III primit pentru grafică, juriul a ținut să-mi acorde și **Diploma** de recunoaștere a întregii activități depuse în dezvoltarea SF-ului craiovean a contat foarte mult pentru mine și pentru activitatea mea viitoare. Aș mai remarca însă un fapt. După 1990, când *o lăsasem mai moale* cu activitatea în acest domeniu, din cauze pe care nu le-aș menționa aici, m-ai căutat și mi-ai propus să colaborăm în continuare (lucru care a făcut să ne apropie și mai mult, devenind ulterior buni prieteni), iar asta m-a mobilizat, căpătând o mare influență în activitatea care a urmat. Pentru asta, permite-mi să îți mulțumesc foarte mult.

Rep.: Ca tehnică de lucru, ați preferat să abordați mai ales *pointillism*-ul francez, foarte la modă prin anii '70. Ce v-a determinat să vă opriți asupra sa?

M.G.: La început am executat desenele în culori, dar faptul că, pentru fanzin, ele trebuiau executate în alb-negru și influențat de primirea la serviciu a unor truse de desen Rotring, m-a determinat să încerc ceva nou, adică de-

senul cu umbre executate în puncte, care printr-o anumită accentuare mă făceau să obțin nuanțele pe care le doream. Acest lucru mi-a plăcut și, având o anumită meticulozitate (îți dai seama că trebuie să ai o mare răbdare pentru a ajunge la finisarea unui desen), am continuat acest mod de executare a desenelor. Țin minte că pentru un desen ce urma să apară într-o carte a lui T. Filipaș – o imagine a unui peisaj de pe planeta Venus – am lucrat o săptămână întreagă), iar rezultatul a fost o ilustrație foarte reușită.

Rep.: Ce ne puteți spune despre colegii de generație alături de care ați desenat și ați expus? V-ați simțit ca făcând parte dintr-un val de creatori cu o originalitate specifică?

M.G.: Să fiu sincer, la vremea respectivă, poate o să ți se pară curios, dar nu priveam cu atenție ce expuneau ceilalți. Singurul pe care îl mai urmăream în evoluția lui era colegul de cenaclu M.F. Diloiu, asta fiindcă era mai aproape de mine, în rest căutam să-mi perfecționez stilul, fără a mă lăsa influențat de ceilalți. Poate ai să râzi, dar la solicitarea lui Gabi Bratu, care la vremea aia lucra la Editura Scrisul Românesc, am desenat pentru coperta unei cărți un motor de mașină secționat, pe care a trebuit să-l execut în spațiul copertei, la dimensiunile cărții, așa cum urma să apară, iar desenul să îl încadrez în așa fel încât să las și loc pentru titlu și numele autorului, și să-l fac color. A ieșit o chestie reușită, fiind o experiență inedită pentru mine și chiar amuzantă, reprezentând și o verificare a ceea ce puteam să creez.

Rep.: Ilustratorii noului val (unul care a început, de fapt, de prin anii '90) au avut cu totul alte condiții de afirmare și prezentare decât cele existente pe vremea debutului dum-

neavoastră – reviste, albume, coperte de arte, expoziții și, mai ales, nemuritorul internet. Care dintre ei a reușit să vă rețină atenția?

M.G.: Referitor la ce se întâmplă la ora actuală în România în materie de grafică, am un deosebit respect și apreciere pentru domnul Valentin Tănase, ale cărui desene le-am urmărit și apreciat de mai mult timp, pentru Tudor Popa, care are un stil deosebit și ale cărui coperte realizate pentru Editura Nemira îți delectează privirea, pentru longevivul Puiu Manu, ale cărui desene m-au încântat întotdeauna și ar mai putea fi și alții de amintit, dar deocamdată mă opresc aici.

Rep.: Să nu uităm însă că majoritatea absolută a ilustratorilor alături de care ați pornit la drum nu mai este astăzi prezentă în conștiința publicului iubitor de artă science-fiction din țară și străinătate. După o jumătate de secol de activitate aproape continuă, simte cumva graficianul Marius Ghergu nevoia unei pauze de odihnă, ori poate chiar a unui final de activitate?

M.G.: Mă întrebi dacă o să mă opresc din munca mea de creație? Părerea mea, a omului care a ținut creionul în mână atâta timp, este că aș mai avea încă multe de arătat în acest domeniu. Îmi mai vin și acum idei, pe care am să caut, pe cât posibil, să le materializez în continuare, atâta timp cât mintea și mai ales mâna mă vor ajuta. Acum, să fim sinceri, tu ai putea renunța la scris?

A consemnat
Aurel Cărășel

Pandemia salvează bedemania

de Dodo Niță

Anul BD 2021

Niciodată în istoria centenară a BD-ului românesc nu s-a mai văzut așa ceva: anul BD (SF) 2021 a început în fanfară și s-a încheiat cu o explozie de artificii!

În aprilie, la supermarket-urile din rețeaua Carrefour, fanii BD au putut achiziționa – la un preț minuscul: 15 lei! – o serie de 10 comic-books din seria „Marvel anii 2000" colecția „Renașterea". Captain America, Spiderman, Iron Man, X-Men, Wolverine, Black Widow, Black Panther, Phoenix, Avengers, Deadpool vorbesc (din nou) românește.

De menționat că în volumul *Deadpool*, unul dintre episoade este tras în tuș de compatriotul nostru Sandu Florea.

În octombrie, editura **Litera** – prin rețeaua de difuzare a ziarului Libertatea – a lansat și ea propria colecție de comic-books, promițând cititorilor nu mai puțin de 48 de titluri, publicate în ritm de unul pe săptămână, vreme de aproape un an de zile! „Marvel Must Have" se numește noua colecție!

Apar în 2021: *Civil War* (apărut prima oară în American în 2006), *Avengers* (1963), *The Amazing Spider-Man* (2014), *Wolverine* (2003), *Deadpool Kills the Marvel – Universe* (2012), *Tha-*

nos Rising (2013), *Daredevil The Man Without Fear* (1993), *Ultimate Comics Spider-Man* (2011), *Ms. Marvel* (2014) , *Death of Wolverine* (2014), *Infinity Gauntlet* (1991), *The Incredible Hulk* (2000), *Uncanny X-Men* (1963).

Din primăvară până la finele anului vor fi publicate numeroase albume de benzi desenate, majoritatea traduceri, dar și câteva românești.

Venite târziu pe piața benzii desenate de la noi, marile edituri publică puțin, dar bun.

Humanitas a publicat în acest an *Iliada* și *Odiseea*, două romane grafice desenate de Gareth Hinds, care adaptează fidel, dar impresionant din punct de vedere grafic, poveștile lui Homer.

Polirom publică cel de-al doilea volum (din cele 4) al seriei *Sapiens. O istorie grafică*: *Stâlpii civilizației*. Adaptate după cartea de succes *Sapiens – scurtă istorie a omenirii* a istoricului israelian Yuval Noah Harari, de către David Vandermeulen (scenariu) și Daniel Casanave (desene) această serie de romane grafice are particularitatea de a fi publicată simultan în 30 de limbi străine și difuzată în peste 60 de țări. De aceea nu trebuie să ne mirăm că, în total, primele două volume s-au vândut deja într-un milion de exemplare!

Dar și editurile mai mici au lansat romane grafice și albume de benzi desenate.

Astfel, **Frontiera** a publicat *Haiku Siberian*, un roman grafic realizat de două autoa-

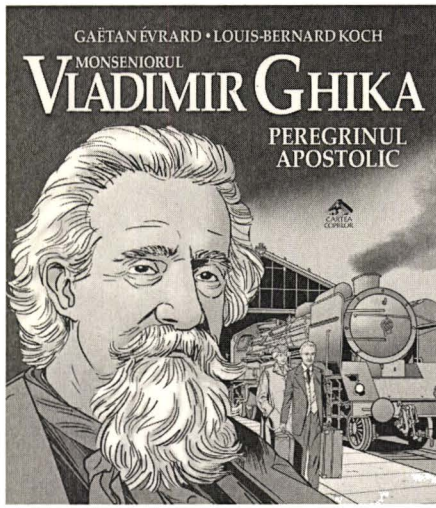

re din Lituania: Jurga Vile (scenariu) și Lina Itagaki (desene). Tradus în limba română, cu empatie și gingășie, de Alina Nucă, romanul grafic spune povestea unor copii lituanieni deportați în Siberia.

Editura **Cartea Copiilor** publică două superbe albume, unul după altul: *Celticele*, al 4-lea tom din extraordinara serie *Corto Maltese* (scenariu și desene Hugo Pratt, traducere Tudor Călin Zarojanu, prefață de Dodo Niță) și *Monseniorul Vladimir Ghika, peregrinul apostolic*, scenariu Dominique Bar, desene Gaetan Evrard (doi autori belgieni), traducere Dodo Niță, prefață Ana Blandiana. Acest din urmă album apăruse doar cu un an înainte în Franța și fusese premiat de Asociația belgiană CRIABD pentru cel mai bun album cu mesaj creștin.

Evident, cele mai multe albume de benzi desenate au apărut și în acest an la editura **Art** (colecțiile Grafic și Mini Grafic).

Urmând trendul lansat de Festivalul de Benzi Desenate Istorice de la Braşov, cele mai multe titluri românești publicate anul acesta au avut tematică istorică. Cei trei autori care semnează aceste titluri au participat şi chiar au câştigat unele dintre ediţiile concursului de benzi desenate organizat de Festivalul de la Braşov.

De altfel, albumele reunesc unele dintre benzile desenate trimise la concurs:

– *Povestiri din trecut* este primul album cu BD istorice desenate realist al experimentatului Şerban Andreescu, care, în 30 de ani, a semnat cel puțin zece alte albume;

– *Poveşti cu voievozi* este cel de-al doilea album BD al lui Daniel Danil, care s-a apucat târziu de bandă desenată (avea aproape 50 de ani), dar aduce un suflu nou în acest domeniu;

– *Nemuritorii* este albumul de debut al tânărului Adrian Cocoş.

Decanul de vârstă al benzii desenate româneşti, maestrul Puiu Manu, invitat de onoare permanent al Festivalului BD de la Braşov, continuă să deseneze, la vârsta de 93 de ani! Totuşi, anul acesta nu i-au apărut decât reeditări:

– *Ion Vodă Cumplitul*, scenariu Radu Theodoru, reeditare a albumului publicat în 1974 la editura Ion Creangă;

– *Tudor*, scenariu Alexandru Mitru, reuneşte planşele apărute inițial, în serial, în revista *Cutezătorii*, în 1982. Ocazia acestei reeditări era una unică: bicentenarul Revoluției lui Tudor Vladimirescu.

Anul acesta a mai apărut o lucrare a d-lui Puiu Manu, *Mesajul*, scenariu Sandu Alexandru (pseudonimul lui Ovidiu Zotta), publicată tot în revista *Cutezătorii*, în 1984.

În fine, o altă reeditare este mini-albumul *Emil şi detectivii*, desenat de Gruder Burschi după celebrul roman al lui Erich Kastner. Ea a apărut anterior în revista *Bucuria Copiilor*, în 1990.

O lucrare mai neobişnuită – şi rară – în peisajul BD de la noi este *Super eroii din istoria fotbalului românesc, în benzi desenate – România la campionatele europene*, scenariu şi desene Mihai Grăjdeanu. Autorul, care a mai abordat şi în trecut tematica fotbalului, a beneficiat de sprijinul unor comentatori sportivi de specialitate la realizarea acestei lucrări, inedită la noi.

Aşa cum se observă, marile nume ale literaturii pentru copii au semnat în perioada socialistă scenariul a numeroase benzi desenate. Dar şi literatura, în general, a inspirat – şi continuă să o facă – autorii de BD.

De exact zece ani, editura **Casa Radio** are o simpatică şi inedită colecţie de mini-albume BD, adaptări ale unor piese radiofonice adaptate după operele literare ale unor scriitori celebri, români sau străini. Anul acesta a apărut în colecţie *Alice în Ţara Minunilor*, adaptare grafică semnată de A. Ciubotariu, după Lewis Caroll.

Un nou gen al BD româneşti pe cale de a se naşte este BD documentară. Exemplul cel mai bun al acestui gen e lucrarea *Din subteran la suprafaţă (povestea unui oraş postindustrial)* în care autorii Petra Dobruska şi Dalesia Cozorici (scenariste) şi Octavian Curoşu (desenator din Republica Moldova) vizitează, împreună cu cititorii lor, oraşul fost minier Anina.

Unul dintre cele mai frumoase romane grafice româneşti publicate în 2021 este *Epoca mea de aur* (editura **Art**). Autorul, Daniel Horea, un artist stabilit în Spania, rememorează cu mult har copilăria sa trăită în ultimii ai socialismului românesc.

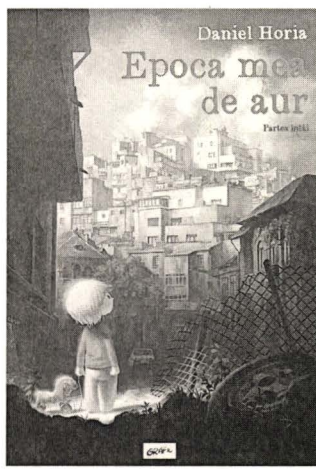

Un alt roman grafic deosebit este *Duminica pierdută*, scenariu şi desene Ileana Surducan – cu siguranţă una dintre cele mai talentate creatoare de benzi desenate din ţara noastră. Ea spune povestea unei fete muncitoare care se luptă contra unor lupi sălbatici numiţi... Luni, Marţi, Miercuri, Joi, Vineri şi Sâmbătă.

Sora Ilenei, Maria Surducan, a semnat şi ea scenariul unui excelent mic roman grafic *Fata ştimei apelor*, desenat de Anna Benczedi.

Trebuie neapărat menționat faptul că anul acesta, cele două autoare clujence au primit Trofeul „Vladimir Colin" (cel mai prestigios premiu acordat operelor SF şi BD din România) pentru romanul grafic *Ştima Apelor*, publicat în 2019.

În fine, trebuie să menționăm albumele BD publicate la Craiova de editura **Revers**, la inițiativa şi sub îngrijirea profesorului Marian Mirescu. Acesta a editat nu mai puțin de trei albume cu operele (complete) ale lui Valentin Iordache, fost profesor de franceză la Orşova, în prezent tânăr pensionar, având deci timp liber şi inspirație să deseneze: *L`Ecole en folie, After School, Pur şi simplu.*

Marian Mirescu este şi editorul superbului album *Quarter Antological*, unde adună cele mai frumoase BD desenate de autori consacrați precum Sandu Florea, Tudor Popa, Viorel Pîrligras, Cristian Păcurariu, Victor Drujiniu, Adrian Barbu, Daniel Horea (22 autori, 116 pagini) şi apărute în ultimii 25 de ani în fanzinul craiovean *Ah, BD*!

Dar benzi desenate au apărut anul acesta nu doar în volume, ci şi în reviste. Tot în parteneriat cu

Festivalul BD de la Braşov au fost publicate BD istorice în revistele *Historia* şi *Astra* din Braşov. Revista *Amintiri din copilărie* publică în fiecare număr BD de Octav Ungureanu, iar revista *Fabulafia* BD de Mircea Arapu. Revista *CSF* publică ocazional BD science-fiction. Neapărat trebuie semnalat numărul special SF şi BD al revistei culturale *Autograf MJM* din Craiova.

Din păcate, în aprilie 2021 s-a oprit revista de benzi desenate americane *Garfield* – singura care mai apărea în românește, cu o punctualitate de metronom, din 2009.

Așa cum spuneam la începutul articolului, anul BD 2021 se încheie cu o nouă bombă editorială: adaptarea în benzi desenate a romanului *Dune*. La 55 de ani de la prima apariție a romanului cult, în decembrie 2020 editura Abrams Comic Arts a publicat romanul grafic cu același titlu, adaptat de Brian Herbert (fiul lui Frank) și Kevin J. Anderson și desenat de Paul Allen și Patricia Martin (primul volum dintr-o trilogie).

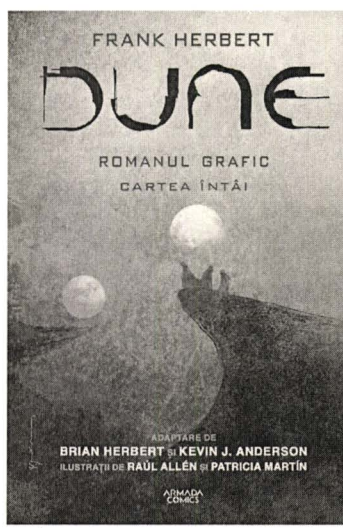

În decembrie 2021 editura Nemira publică în românește – în traducerea lui Dan Doboș – romanul grafic *Dune*. Lucrarea apare în colecția „Armada Comics", ceea ce lasă să se înțeleagă că vor urma și alte titluri.

La final, câteva cuvinte despre exegeza benzii desenate. Anul acesta *România Literară* a publicat mai multe articole semnate de Ion Manolescu şi Mircea Mihăieş despre cele-

bra serie *Corto Maltese*. La Craiova, revistele culturale *Scrisul Românesc* şi *Mozaic* au rubrici permanente despre literatura desenată: „Lumi bidimensionale" (susținută de Dodo Niță), respectiv rubrica „BD-files" (Viorel Pîrligras şi Cristian Ciomu). Practic, cam toate revistele SF de la noi, fie că sunt tipărite (*CSF*) fie on-line (*Gazeta SF*, *UtopIQa*, *Galaxia 42* etc.) publică, ocazional sau regulat, articole despre benzi desenate. Cel mai harnic dintre acești cronicari ai benzii desenate se dovedește a fi – în acest an – Eddy Pandele. De altfel, noi doi am făcut parte din juriul Trofeului „Vladimir Colin" pentru cea mai bună bandă desenată SF românească.

Anul acesta nu a apărut nicio carte de exegeză, totuşi, trebuie semnalat *Micul dicționar al autoarelor de benzi desenate din România*, capitolul scris de subsemnatul din volumul colectiv coordonat de Cosmin Năsui, *Artiste uitate din România – cercetări şi studii despre contribuția femeilor la istoria artei româneşti* (Editura **PostModernism Museum**, Bucureşti, 2021.

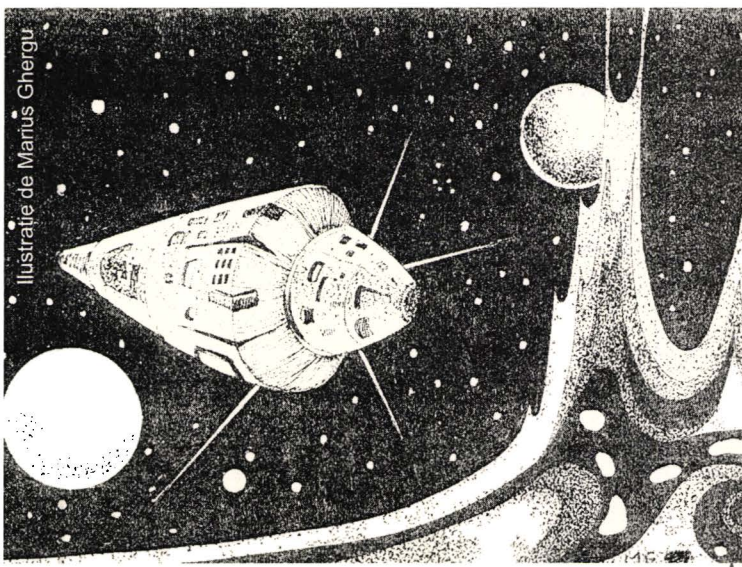

Piticii

de Aurel Cărășel

Asemenea uriașilor, piticii constituie una dintre cele mai pasionante enigme ale istoriei umane contemporane. Și asta nu numai pentru că sunt cunoscuți umanității actuale din nenumărate texte istorice (literare și nu numai), ci și pentru că, pe de o parte, oamenii de știință studiază pe viu triburi întregi de pigmei din Africa și America de Sud, iar pe de alta, arheologii descoperă din ce în ce mai frecvent rămășițe ale unor populații străvechi, care au ocupat teritorii întinse, în paralel cu rudele noastre primitive, și pe care le-au denumit (cel puțin provizoriu) *Homo floresiensis*. Aceștia au trăit pe Pământ cu 95.000 până la 17.000 de ani în urmă.

Denumirea lor diferă în funcție de arealul geografic în care au trăit și de populațiile umane cu care au intrat în contact. Sunt utilizate nume precum pitici, pigmei, hobbiți, gnomi și spiriduși, fiecare cu propria încărcătură semantică, enunțând trăsături cu o anumită specificitate. Cea mai nouă e una științifică, amintită anterior, *Homo floresiensis*, și definește o populație umană de mici dimensiuni, ale cărei rămășițe au fost descoperite pe insula indoneziană Flores.

Arealul lor de viață se întinde, practic, pe o parte însemnată din suprafața Terrei, în special în zonele calde. Piticii apar în literatura majorității țărilor euro-

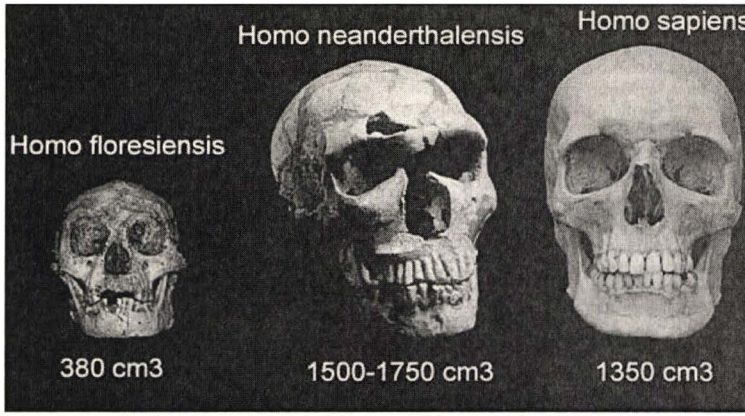

pene și asiatice (cel mai cunoscut text este, fără îndoială, „Albă ca Zăpada și cei șapte pitici"), iar pigmeii sunt specifici Africii și Americii de Sud, în vreme ce hobbiții par mai degrabă recreeri artistice ale unei populații pierdute (cel care îi face celebri este J.R.R: Tolkien, în trilogia sa „Stăpânul inelelor" și în cartea cu titlu „Hobbitul").

Descrierea omuleților ce apar mai ales în povești este destul de asemănătoare de la o populație la alta, diferențele fizice ținând mai degrabă de nivelul cultural. Deși apar cu predilecție în folclorul scandinav, piticii pot fi întâlniți peste tot în Europa, dar și pe alte continente, sub același aspect fizic: au o înălțime mică (dimensiunile diferă de la câțiva centimetri – vezi Tom Degețel, la câteva zeci de centimetri), ochi mărunți, barbă albă stufoasă și piele palidă, din cauza faptului că trăiesc în majoritatea timpului sub pământ, unde au un regat mirific, plin cu comori, peste care domnește piticul nibelung Alberich (de remarcat că aceste comori sunt furate de nibelungi de la zeul Loki, fapt care atrage după el un șir nesfârșit de crime). Uneori, ca un specific local, unii dintre ei sunt înzestrați cu picioare de capră și chiar de gâscă.

Sunt vioi și isteți, muncesc fără odihnă și au reputația de mari meșteri în prelucrarea lemnului și a metalului. În unele cazuri, sunt ființe nocturne: deoarece razele soarelui îi transformă în stane de piatră, nu-și părăsesc locuințele și atelierele subterane decât noaptea.

Avizi după comori, sunt la fel de interesați de cunoștințe, pe care le acumulează în scris, și dețin și știința magiei.

Comportamentul

Întâlnirile dintre om și pitici nu sunt deloc rare, de-a lungul istoriei rasei umane. Deși trăiesc în lumi subterane și în păduri nestrăbătute, unii își fac apariția și pe sub podelele caselor, ies din albii secate de râuri, din canalizări sau din pasajele secrete ale castelelor și caselor mari din piatră. Vorbesc limba oamenilor, dar au și propriul limbaj, neînțeles de aceștia din urmă. Adeseori se ceartă între ei, dar și cu oamenii. Sunt supărăcioși, dar nu în mod exagerat. În general, prezintă multe dintre trăsăturile de caracter tipice nouă. Uneori, îi ajută pe oameni, în diferite acțiuni, alteori li se opun și chiar luptă împotriva lor. În principiu, sunt oameni, cu toate calitățile și defectele lor, atâta doar că alcătuiesc o populație departajată de aceștia prin statură și, drept urmare, se simt marginalizați și chiar persecutați.

Evidențele materiale ale existenței sale se împart în două categorii: de actualitate și istorice.

A. Evidențele materiale de actualitate aparțin tuturor tipurilor de observație care se pot face – de la *observații civile* (consemnări în jurnale personale, desene după natură, fotografii și filme de amator), la *observații științifice*, cu întreg arsenalul de proceduri pe care le incumbă acestea.

Ele se referă la piticii contemporani, care sunt de două categorii: indivizi atinși de nanism (afecțiune de natură medicală, care se caracterizează printr-o înălțime mult inferioară celei medii, cauzele constând în anomalii genetice, disfuncții endocrine, alterații metabolice), care trăiesc în mediul social actual; populații umane numeroase, cunoscute sub denumirea de ***pigmei***, care-și duc existența în zone considerate sălbatice ale Terrei (Africa Centrală, bazinul fluviului Congo, dar și în Malaezia, Filipine și Tailanda, aici purtând și denumirea de *negrito*, ceea ce în spaniolă înseamnă „ne-

AUREL CĂRĂȘEL

gru mic") și care se caracterizează printr-o statură medie de sub un metru și jumătate.

Cei mai mulți pigmei se estimează că trăiesc în Congo, circa 600.000, ducând o existență bazată pe vânat. Arma folosită la vânat este arcul, săgețile având vârful de fier. Fierul e luat pe bază de troc de la populațiile care îi înconjoară, iar focul este cărat cu ei tot timpul. Pigmeii africani au fost clasificați în mai multe grupe: Aka (Republica Central Africană, Republica Congo), Baka (Camerun, Gabon, Republica Congo), Bakola (Camerun), Babenzelé, Babongo (Gabon, Republica Congo), Binga, Gyelli (Camerun), Bambuti

(Republica Democratică Congo), Tswa, Twa sau Batwa (Rwanda, Burundi, Republica Democratică Congo, Uganda) și Wochua.

B. Evidențele materiale istorice se divid și ele în două categorii: folclorice (despre care am amintit anterior) și științifice.

Evidențele științifice țin mai ales de descoperiri arheologice recente, care confirmă, în mod direct, adevărul ascuns în spatele peliculei de fantastic și de fantezie din basme, povești, legende și mituri. În anul 2008, arheologii au descoperit pe insula Palau din arhipelagul Microneziei (în Oceanul Pacific, la aproape 800 km de Filipine), câteva sute de schelete aparținând unei populații umane de mici dimensiuni. Descoperirea a fost făcută în câteva peșteri scufundate în apa oceanului, grote care în trecutul îndepărtat fuseseră la suprafață. Cu înălțimea variind între 64 și 120 cm și cu greutatea cuprinsă între 32 și 41 kg, piticii din Flores, denumiți și *hobbiți* (după denumirea personajelor din romanul lui J. R.R. Tolkien „Stăpânul inelelor") au trăit aici până în urmă cu 17.000 de ani, când o erupție vulcanică violentă i-a stins ca specie de pe harta biologică a umanității. Conform specialiștilor, *Homo floresiensis* a trăit pe Pământ cu 95.000 până la 17.000 de ani în urmă.

O geneză misterioasă

Aparținând indubitabil clasei umane, piticii sunt ființele misterioase ale istoriei noastre cu cele mai mari șanse de a căpăta un statut certificat de știință. Și nu e vorba despre populațiile de pigmei amintite anterior, ci de acele ființe minuscule din istoria noastră îndepărtată, care au fost contemporani cu evoluția speciei noastre și au intrat în contact cu ea în nenumărate rânduri.

De unde provin piticii? Ce fel de cauze naturale au de-

terminat desprinderea lor din trunchiul uman și construirea unei evoluții și istorii proprii? Ne amintim despre ființele aflate în partea diametral opusă a evoluției – uriașii. Una din presupunerile apariției lor pe scena istoriei a fost o cauză naturală, legată de gravitație (aceeași, posibil, ca și în cazul apariției saurienilor). O gravitație scăzută ar fi putut determina o creștere a dimensiunilor viețuitoarelor din zonele unde acest lucru s-a manifestat mai pregnant. În cazul piticilor, este posibil ca o creștere a gravitației să fi provocat adaptări la situația nou creată prin micșorarea dimensiunilor. Pentru explicarea nanismului la nivel de populație, cercetătorii au emis multiple ipoteze: de la ideea de comunitate umană lovită de microcefalie (malformație congenitală, caracterizată prin dezvoltarea insuficientă a craniului și a creierului; craniul lui *Homo floresiensis* avea capacitatea de numai 380 cm^3) și până la o adaptare la un mediu cu circuit închis, care beneficiază de prea puține resurse.

Să fie piticismul o trăsătură de grup dobândită genetic? Este posibil ca ei să fi existat încă de la sfârșitul pe-

rioadei de „titanism", în felul acesta ea fiind explicabilă logic: pentru toate viețuitoarele atinse de hipertrofierea organismului, piticii ar fi devenit, pur și simplu, invizibili și, deci, nu ar mai fi apărut ca o posibilă pradă pe lista de menuuri a prădătorilor epocii. Deși prădătorii au dispărut ulterior de pe scena istoriei, ca orice genă transmisibilă și aceea a nanismului s-a dovedit *mai catolică decât Papa* și a continuat să subziste până în zilele noastre.

Elemente mitice și legendare

Povești cu pitici există în folclorul multor popoare antice sau moderne. Că ele au proliferat în anumite areale geografice (în special țările nordice ale Europei și în țările Asiei) e o cu totul altă poveste. Majoritatea acestora îi prezintă ca pe niște ființe în general neprietenoase, care-și duc viețile lor misterioase în necunoscutele și ascunsele lor imperii subpământene. Contactele cu oamenii se fac sub imperativul unor necesități stringente și nu rareori încearcă să-i păcălească pe aceștia din urmă. Uneori, sunt aliații lor în lupta cu alte ființe monstruoase (zmei, balauri, uriași, șerpi gigantici).

Aspectul clasic al piticului din poveste este acela al unui om mărunt de statură, cu fața plină de riduri și acoperită cu o barbă albă, stufoasă. Umblă îmbrăcat în haine viu colorate. Pe cap poartă pălării magice, care au puterea de a-i face nevăzuți. Când e vorba de gnomi, îmbrăcămintea constă într-o armură care-l acoperă până la brâu, iar pe cap poartă coifuri războinice. Singurele arme pe care le au sunt bastoane sau ciocane de minerit.

O ramură separată de trunchiul comun este aceea a *gnomilor*. Denumirea de *gnom* provine din cuvântul grecesc *genomos* (= cel care trăiește sub pământ).

Gnomii sunt niște pitici mai speciali, având înălțimea de numai două palme (40-50 cm) și o fire inocentă, putând fi blânzi sau nemiloși, asemenea unor copii lipsiți de conștiință etică. Au un cap dispropoționat de mare, în raport cu trupul și trăiesc mai multe sute de ani. Poveștile îi prezintă drept servitori fideli ai Marilor Magi din străvechime. Nu iubesc lumina soarelui, ci pe cea a lunii, a candelelor și a licuricilor. Se mișcă foarte încet și obișnuiesc chiar să stea foarte mult timp nemișcați. Sunt greu de observat de către adulți și au devenit maeștri în arta vrăjilor psihice, prin care ascund lucrurile mărunte ale oamenilor pentru a-i necăji. Se pot deplasa cumva cu viteze extraordinare, fiind emisarii ideali pentru Magi, cu care iau legătura bătând în mobilele lor, pentru a-și anunța sosirea.

În Orient există o mare varietate de gnomi, unii dintre ei chiar cu o aparență umană foarte veridică; rolul lor este de a-i ajuta pe călători la drum, le dau sfaturi, dar nu mănâncă și nu dorm ca oamenii obișnuiți.

În Grecia antică erau numiți *monakhos* și erau considerați ca fiind emisarii zeului Hermes, trăind la răspântiile drumurilor și păzind schiturile. Deosebirea fizică în raport cu oamenii consta în vârfurile ascuțite ale urechilor, Hermes însuși suferind de această anomalie, pe care o ascundea sub bereta sa ciudată.

Cât de vechi sunt piticii acceptați de către oamenii de știință?

Revenind la *Homo floresiensis*, aceștia au însoțit istoria umană pe o perioadă de aproape 80.000 de ani. Dincolo de orice aprecieri asupra evoluției, această uriașă secvență temporală ne permite să speculăm destul de mult cu privire la intersectarea traiectoriei dezvoltării încrengăturii lor cu oamenii obișnuiți. Având în vedere dimensiunea cronologică amintită, devine logică fundamentarea atâtor povești despre pitici. Pentru că dacă evidențele materiale descoperite la Palau ne-au obligat să le acceptăm existența fizică, fără nicio o urmă de îndoială, tot ele ne determină să ne punem, firesc, următoarea întrebare: câte spații locuite de *homo floresiensis* există, cu adevărat, pe întreg teritoriul Terrei? Pentru că e greu de acceptat ideea că Palau a fost o excepție, datorată vreunui factor mutagen; numărul locuitorilor atinși de nanism face imposibilă o astfel de speculație. Mai mult, ca pentru a accentua ideea de legătură între nanismul acestei populații și ipoteza unei biologii micșorate la scară planetară din cauză de macrogravitație, descoperirile arheologice au scos la lumină și stegozauri pitici (specie extinctă de elefant, care a supraviețuit în insula Flores, până acum 12.000 de ani), care au fost vânați de piticii din Palau pentru a fi mâncați.

Răspunsuri la întrebarea anterioară vin din zona Iranului. În perioada 1948-1956, săpăturile științifice și arheologice efectuate în provincia Kerman, de către Facultatea de Geografie din cadrul Universității din Teheran, au condus la descoperirea orașului antic iranian Makhunik, cunoscut și sub numele de Shahr-e-Kotouleha (Orașul piticilor). Civilizația care a ridicat această construcție în deșertul Lut (sfârșitul mileniului 4 î.Hr. și începutul mileniului 3 î.Hr.) pare să fi aparținut unor oameni de

statură foarte mică, având înălțimea de numai 25 cm. Orașul cuprinde ateliere, cartiere rezidențiale şi cimitire. Studiile arheologice efectuate în cartierul rezidențial au relevat prezența de subdistricte în care își duceau viața bijutieri, meşteşugari şi agricultori. În timpul excavărilor au fost identificate peste 800 de morminte antice. Un aspect important îl reprezintă arhitectura caselor şi a căilor de acces descoperite: pereții, tavanul, cuptoarele, rafturile și toate echipamentele de aici nu pot fi utilizate decât de pitici. Studiile arheologice efectuate indică faptul că locuitorii au abandonat zona din cauza secetei, în urmă cu 5000 de ani, şi nu s-au mai întors.

Alte indicii provin din Egiptul antic. Arheologii au descoperit, în anul 2014, într-un mormânt antic din apropiere de Bahariya Oasis (cca 300 km de Cairo), o mumie de numai 97 cm. Vechimea mormântului a fost estimată la 2000 de ani, perioadă în care Egiptul se găsea sub dominație romană. Arheologii susțin că femeia misterioasă a trăit în jurul anului 30 î.Hr., identitatea ei

rămânând un mister. Artefactele găsite alături de mumie demonstrează faptul că aceasta se trage dintr-o familie de rang înalt.

Interesant este faptul că în folclorul local întâlnim trimiteri la un personaj folcloric foarte comun pe insulă, **Ebu Gogo**, un om sălbatic de talie mică, acoperit cu păr, care folosește un limbaj străvechi și greoi pentru a comunica. Foarte temători, ei preferă să trăiască ascunși în adâncul pădurilor sau în peșteri. Poveștile locale descriu întâlniri dintre localnici și **Ebu Gogo** până la începutul secolului XX.

Mai mult, se pare că există și o variantă continentală a lui **Ebu Gogo**. Denumit **Orang Pendek**, hominidul acoperit cu blană și cu o statură variind între 80 cm și 1,50 m a fost semnalat de mai multe ori în ultimul secol în pădurile din Indonezia. Foarte puternic fizic (capabil să smulgă din pământ rădăcini comestibile aflate la mare adâncime), el a fost zărit nu numai de localnici, ci și de coloniștii europeni.

În loc de concluzie

Cazul oamenilor pitici e tulburător nu doar pentru că reprezintă o contrapondere la cel al oamenilor uriași (dualitatea elementelor e binecunoscută în povești, în mitologie și în filozofie), ci și prin acela că își găsește reprezentativitate în realitatea istorică (*homo floresiensis*) și în cea contemporană (pigmeii care trăiesc în diferitele părți calde ale Terrei). Existent în mitologie, în basme și în realitate, cazul său nu ar trebui contestat, ci acceptat fără comentarii. Lumea științei se ferește însă să dea un verdict sigur în ceea ce-i privește. Și asta nu neapărat lor, luați ca o sumă de indivizi, ci **lor** luați ca o populație socială închegată, aflată în relații de colaborare cu rasa umană. Să fie piticii (indiferent că-i numim astfel, ori gnomi, ori hobbiți) o populație umană

străveche, păstrătoare în taină a unor elemente de civilizație și a unor secrete mult mai bătrâne decât rasa umană? Taine ascunse prin grotele naturale sau săpate chiar de ei, care nu ar fi trebuit să ajungă la urechile noastre? Să existe adevăruri nespuse cu privire la contactul lor cu misterioșii dragoni/balauri/wyverni, asupra cărora și-ar fi manifestat forțele oculte, îmblânzindu-i și transformându-i în slujitori fideli? Există tainițe nedescoperite, adăpostind comorile lor de dincolo de imaginație? Există o lume subterană în care s-au adăpostit și la care accesul oamenilor a fost interzis dintotdeauna?

Întrebări aproape retorice. Și doar aproape umbra unui răspuns: ca exemplare genetice ieșite din fenotip, piticii trăiesc și astăzi printre noi. Reprezintă un segment deloc insignifiant al populației umane. Le acceptăm existența sau să le-o contestăm?

SUMAR

Proză SF

1 – CSF 20 și o... Provocare!
Constantin D. Pavel

Proză SF

5 – Jocul de-a amurgul
Dan Ninoiu

30 – Tandem radioactiv
Cristian Cârstoiu

47 – Natiubirea
Ovidiu Vitan

70 – Raiul pe pământ
Dodo Niță

Fantastic

77 – Ușile
Mircea-Liviu Goga

Debut SF

84 – Nihil sum sine te
Teodora Bercianu

Enigme & Mistere

97 – Misterul cosmonauților
Gigi Tănase

Interviurile CSF

110 – Aș mai avea multe de arătat...
Marius Ghergu

Lumea BD

118 – Pandemia salvează bedemania
Dodo Niță

Criptozoologie

126 – Piticii
Aurel Cărășel

Revista **CSF** **Colecția Science-Fiction**
Anul IV, nr. 20/2022 ISSN — 2668-1862
Editată de:
PAVCON M.O. Grup SRL

Redactor-șef: **Aurel Cărășel**
Redactori : **Anamaria Borlan, Florin Purluca, Daniel Timariu, Florin Giurcă, George Sauciuc, Boris Velimirovici**

Coperta: **Laurențiu Butuc** / Vignette rubrici: **Marius Ghergu**
Editor: **Constantin D. Pavel**

ABONAMENTE ȘI COMENZI
www.colectiasf.ro / www.pavcon.ro
031.100.80.70 / 0727.77.80.06

Scanare și prelucrare digitală

de

Anonim

și

[redacted]

CN Pluto (București)

2025